

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

**EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ**

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC - SIERPIEŃ 2007

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska	55
	Grzegorz Dybowski	
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Lucyna Mieszkowska	
16. Rynek usług dla rolnictwa	Magdalena Talarek	81
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

W roku 2006/07 wyraźnie poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w porównaniu z poprzednim rokiem gospodarczym. Przyrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych (o 13,2%) z nadwyżką skompensował przyrost cen detalicznych środków produkcji, które zdrożały średnio o 7,9%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen w okresie od lipca 2006 r. do czerwca 2007 r. wyniósł 104,9 punktu. Nie zrównoważyło to jednak pogorszenia rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej jakie miało miejsce w sezonach poprzednich, kiedy środki produkcji drożały znacznie szybciej niż podstawowe surowce rolnicze. Indeks realnych cen koszyka skupu w 4 sezonach produkcyjnych 2003/04 – 2006/07 wyniósł ponad 107 punktów, podczas gdy dla środków produkcji ponad 120. Oznacza to, że realnemu wzrostowi cen płaconych przez rolników (o 20%), jakie nastąpiły w ciągu 4 lat gospodarczych, towarzyszył tylko 7% wzrost realnych cen otrzymywanych przez rolników. W sumie skumulowany wskaźnik nożyc cen dla lat 2003/04 – 2006/07 wyniósł prawie 90 punktów. W tym czasie żywność realnie zdrożała o 1,1%, a wynagrodzenia otrzymywane przez pracowników w sektorze przedsiębiorstw o ponad 14%. Tak duży wzrost dochodów mierzony wzrostem wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw stanowi więc dobrą przesłankę dla wzrostu popytu na żywność. Wskazuje jednak, że dochodowość produkcji rolniczej w latach 2003/04 – 2006/07 była niższa niż w działach poza rolniczych. Różnice te wyrównywane były w dużej części wypłatami dopłat bezpośrednich. Wzrost cen otrzymywanych przez rolników w sezonie 2006/07 miał swoją przyczynę przede wszystkim w znaczących podwyżkach cen surowców roślinnych, wywołanych głębokim spadkiem zbiorów prawie wszystkich roślin uprawnych, z wyjątkiem rzepaku.

Szczególnie wysoki wzrost cen dotyczył zbóż. Ceny żyta wzrosły w sezonie 2006/07 prawie o 70%, pszenicy o 44%, a kukurydzy i jęczmienia odpowiednio o 42 i 34%. Mimo głębokiego spadku cen zbóż, jakie miało miejsce w sezonie 2004/05, zboża zdrożały w latach 2003/04 – 2006/07 nie tylko nominalnie, ale również realnie. Szczególnie wysoki wzrost cen dotyczył żyta, mimo że zostało wyłączone z interwencji poczynając od listopada 2004 r.

Jedyną rośliną, której ceny skupu były mniejsze niż przed rokiem, mimo niskich zbiorów były ziemniaki, które nominalnie staniały w sezonie 2006/07 o ponad 13%, ale w ciągu 4 lat podrożały o prawie 19%, a realnie o ponad 7%.

W produkcji zwierzęcej zmiany cen były znacznie mniejsze, co doprowadziło do znacznego spadku opłacalności produkcji przede wszystkim „zbożozerców”, jakimi są trzoda chlewna i drób. Ceny trzody chlewnej w sezonie 2006/07 utrzymywały się przez cały rok na niskim poziomie. Skumulowany wskaźnik cen wyniósł w sezonie 2006/07 99,5 punktu, co po znacznej obniżce cen żywca wieprzowego w poprzednich sezonach spowodowało, że realny wskaźnik zmian cen trzody chlewnej w latach 2003/04 – 2006/07 wyniósł 95,1 punktu, a więc poniżej realnego wskaźnika zmian cen drobiu, którego ceny znacząco wzrosły dopiero

w pierwszym półroczu 2007 r. Zastanawiające, że relatywnie duże zmiany cen drobiu jakie miały miejsce w sezonie 2006/07, kiedy miesięczne spadki lub podwyżki cen dochodziły do kilkunastu procent, nie spowodowały zauważalnych zmian w poziomie jego konsumpcji.

W analizowanym sezonie utrzymała się spadkowa tendencja cen żywca wołowego, jaka rozpoczęta została w poprzednim sezonie po skokowym wzroście cen jaki nastąpił tuż po integracji.

Ceny mleka po roku stabilizacji ponownie wzrosły o ponad 8%. W sumie w latach 2003/04 – 2006/07 ceny skupu mleka wzrosły nominalnie o ponad 45%, a realnie o ponad 31%. Jeśli dynamika wzrostu cen skupu utrzyma się do końca roku, należy liczyć się ze wzrostem sprzedaży mleka ponad posiadaną kwotę mleczną, co grozi koniecznością zapłacenia kar, zwłaszcza, że zasoby pasz w tym roku są większe od ubiegłorocznych (tab. 1).

Po raz kolejny okazało się, że dla poziomu cen surowców rolniczych decydujące znaczenie mają szoki podażowe na krajowym rynku. Nie zmieniła tego akcesja do UE i zniesienie barier granicznych, aczkolwiek maksymalne ceny zbóż w sezonie 2006/07 nie osiągnęły poziomu z sezonu 2003/04, kiedy spadek zbiorów był porównywalny. Mimo słabo rozwiniętej infrastruktury rynkowej i wysokich kosztów transakcyjnych włączenie Polski do jednolitego rynku europejskiego sprzyjało zwiększeniu płynności rynku zbożowego, szybszemu wyrównywaniu cen i zapobieganiu nadmiernym, lokalnym podwyżkom.

W czerwcu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie poprawiły się w porównaniu z majem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,1 punktu procentowego (pp). Wprawdzie był znacznie niższy niż w pierwszych 4 miesiącach br, ale wyższy o 0,2 pp niż przed rokiem. Na poprawę rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej wpłynął zarówno wzrost skumulowanego wskaźnika nożyc cen, jak i wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. Na poprawę wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu wpłynął przede wszystkim wzrost indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który zwiększył się nie tylko sezonowo, ale jest o 0,3 pp wyższy niż przed rokiem. Efektu zwiększonego popytu ze strony rozwijającego się przetwórstwa nie osłabił znacząco relatywny wzrost cen żywności. Mimo słabych tendencji spadkowych na większości podstawowych rynków rolnych znaczny wzrost cen drobiu, a także odwrócenie tendencji cenowych na rynku trzody chlewnej i utrzymywanie się wysokich cen mleka, mimo sezonowego wzrostu skupu spowodowały, że wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu przekroczył w maju wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji o 0,3 pp. W efekcie skumulowany wskaźnik nożyc cen wzrósł o 0,1 pp. W najbliższym miesiącu koniunktura powinna ulec dalszej poprawie, bowiem w czerwcu wzmocnione zostały tendencje wzrostowe cen na rynku wieprzowiny i drobiu, a ceny zbóż do czasu pojawienia się większych ilości z nowych zbiorów będą wysokie.

Tab. 1. Skumulowane wskaźniki zmian cen skupu (czerwiec roku poprzedniego = 100)

Wyszczególnienie	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04	2003/04 – 2006/07	
					VI 2003=100	Indeks cen realnych
Wynagrodzenia	109,0	106,2	104,6	104,7	126,8	114,3
Towary i usługi konsumpcyjne	102,6	102,1	101,4	104,4	110,9	100,0
Żywność	105,3	98,4	100,4	107,8	112,1	101,1
Środki produkcji	107,9	101,9	103,4	117,3	133,4	120,3
Nożyce cen koszyka skupu	104,9	94,0	86,2	105,0	89,6	89,0
Koszyk skupu	113,2	95,8	89,1	123,2	119,0	107,3
w tym pszenica	143,6	114,9	52,9	130,1	113,	102,4
żyto	169,3	129,2	54,7	117,6	140,7	126,9
ziemniaki	86,6	132,6	89,6	115,4	118,7	107,1
bydło	94,5	97,7	106,7	157,3	155,0	139,7
trzoda chlewna	99,5	91,3	80,0	145,1	105,5	95,1
drób	130,8	79,1	93,1	120,8	116,4	104,9
mleko	108,5	99,9	108,0	124,3	145,5	131,2

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS

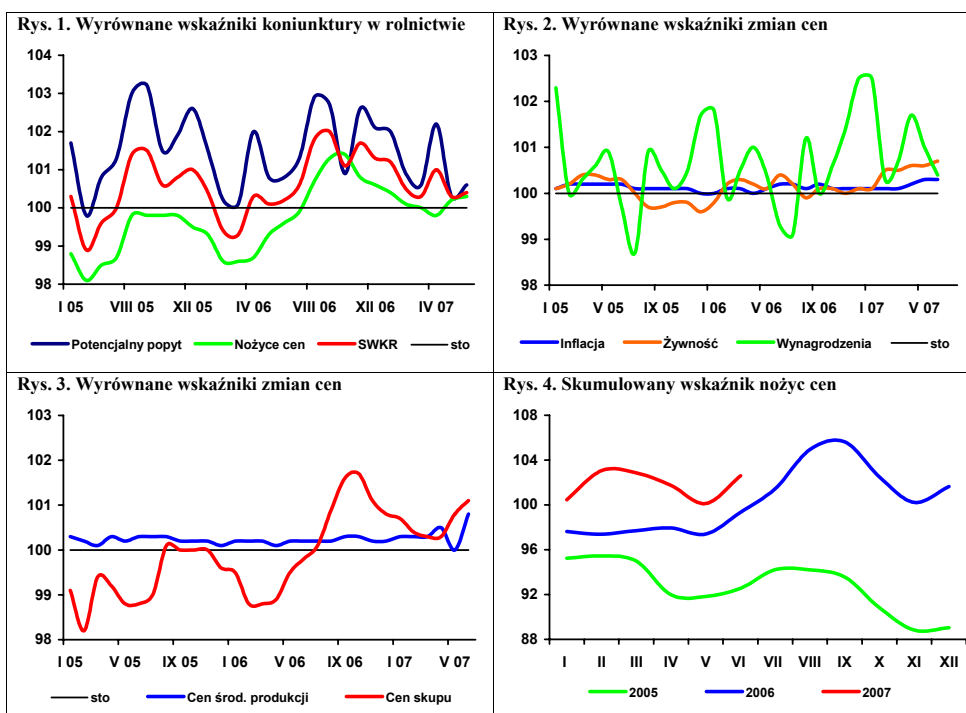
Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 07	V 07	IV 07	III 07	II 07	I 07	VI 06
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	100,3	101,0	100,3	100,5	101,2	100,2
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,6	100,3	102,2	100,6	100,9	102,0	100,8
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,3	100,2	99,8	100,0	100,1	100,4	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,1	100,8	100,3	100,3	100,4	100,7	99,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,8	100,7	100,5	100,3	100,3	100,3	100,2
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	99,7	99,6	99,6	99,6	100,0	99,8
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,6	100,5	101,2	100,2	99,8	102,4	98,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,2	99,4	102,3	98,7	99,9	100,9	100,9

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Zapowiedź udanych zbiorów zbóż w 2007 r. sprawia, że ich ceny zaczynają stopniowo spadać. W 2007 r. powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych wynosi 8,1 mln ha, tzn. o 1% więcej niż w poprzednim roku, a stan zasiewów zbóż ozimych w maju 2007 r. był lepszy niż przed rokiem. Przewiduje się, że plony w 2007 r. będą zbliżone lub wyższe od średnich, a zbiory wyniosą 27-28 mln ton, co pozwoli na odbudowę podaży rynkowej.

W zakończonym sezonie (od lipca 2006 r. do maja 2007 r.) skupiono o 29% mniej zbóż podstawowych niż w takim samym okresie sezonu 2005/06. Najbardziej obniżył się skup pszenicy (o 41%), a najmniej skup jęczmienia (o 16%). Od października 2006 r. do maja 2007 r. skupiono o 44% mniej kukurydzy niż przed rokiem.

W maju 2007 r. ponownie spadły ceny skupu zbóż. Nieznacznie wzrosła jedynie cena skupu żyta (o 0,4%). Ceny skupu pszenicy, jęczmienia i kukurydzy były w maju odpowiednio o 1,5, 1,8 i 0,8% niższe niż w kwietniu. W porównaniu z majem 2006 r. cena skupu żyta była w maju 2007 r. wyższa o 61%, pszenicy o 49%, jęczmienia o 49%, a kukurydzy o 37%. W maju 2007 r. o ok. 1% zwiększyły się ceny zbóż uzyskiwane przez rolników na targowiskach; nie zmieniła się cena jęczmienia. Zakończony w maju 2007 r. skup interwencyjny nie cieszył się powodzeniem, ze względu na niekorzystne różnice między ceną interwencyjną, a cenami rynkowymi. W sezonie 2007/08 skup interwencyjny może wynieść 0,5 mln ton.

Po nowych zbiorach zwiększona podaż ziarna będzie wywoływała spadek cen zbóż, które mogą być o 15-20% niższe niż przed rokiem. We wrześniu 2007 r. cena pszenicy wyniesie prawdopodobnie 440-460 zł/tonę, w tym pszenicy konsumpcyjnej 460-480 zł/tonę, a żyta 410-430 zł/tonę.

W sezonie 2006/07 wysokie są także ceny zbóż w krajach sąsiednich. Pszenica i żyto są o ok. 30-45% droższe niż przed rokiem. O ok. 20% wyższa jest cena jęczmienia, natomiast kukurydza w Czechach i na Słowacji jest droższa odpowiednio o 48 i 33%.

Krajowa produkcja mąki pszennej w dużych zakładach wyniosła w maju 132 tys. ton i była o 5 tys. ton wyższa niż w marcu, ale niższa od średniej miesięcznej produkcji w 2006 r. Produkcja mąki żytniej w maju zwiększyła się w porównaniu z po-

przednim miesiącem. Po raz kolejny obniżyła się produkcja mąki karonu i była najniższa od ponad dwóch lat. Na w miarę stałym poziomie (60 tys. ton miesięcznie) utrzymuje się produkcja pieczywa świeżego. Obserwuje się wzrost produkcji mieszanek dla zwierząt, która w pierwszych czterech miesiącach 2007 r. była o 25% wyższa niż przed rokiem.

Rośnie import zbóż, głównie z UE. W ciągu 10 miesięcy sezonu 2006/07 sprowadzono do Polski 1,2 mln ton pszenicy i 600 tys. ton kukurydzy. W czterech pierwszych miesiącach 2007 r. sprowadzono do kraju 125 tys. ton żyta i 153 tys. ton jęczmienia. Eksport jest niewielki. W ciągu czterech miesięcy 2007 r. z kraju wywieziono jedynie ok. 71 tys. ton zbóż. Niski jest także eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż. Pewne ożywienie obserwuje się w imporcie tych wyrobów, głównie kasz oraz ziarna obrobionego inaczej. Niższe obroty obserwuje się także w przypadku produktów wysokoprzetworzonych. Wyższy niż w poprzednim sezonie jest eksport i import pasz dla zwierząt hodowlanych (kod CN 230990), obniżył się jednak w tym okresie handel paszami dla zwierząt domowych (kod CN 230910).

W 2007 r. ceny wyrobów zbożowych charakteryzują się tendencją rosnącą. Wzrastają zarówno ceny detaliczne jak i ceny producenta. Spadły jedynie ceny zbytu mąki poznańskiej. W maju cena detaliczna mąki poznańskiej była o 22% wyższa niż przed rokiem, kaszy jęczmiennej o 10% natomiast ceny chleba mieszanego i razowego zwiększyły się odpowiednio o 15 i 16%. Ceny zbytu zwiększyły się o 38% w przypadku mąki poznańskiej, 25% – kaszy jęczmiennej, natomiast chleba mieszanego i razowego o 15 i 10%.

W maju wzrost cen pasz był mniejszy niż w poprzednich miesiącach, a w przypadku niektórych pasz obserwowano spadki cen. Cena mieszanki T-2 była w maju o ok. 21% wyższa, a DKA starter o 13% wyższa niż przed rokiem. W kolejnych miesiącach ceny pasz powinny jeszcze wzrastać, a skala wzrostu będzie większa niż w przypadku cen zbóż. Będzie to wpływać na pogorszenie relacji cen pasz do cen zbóż, która na początku 2007 r. była bardzo korzystna. Niższe niż przed rokiem ceny skupu trzody i bydła powodują, że niska jest opłacalność ich produkcji (mierzonej relacją do cen pasz).

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
	Skup				Targowiska				
2005 I-XII	366,9	276,4	351,2	373,4	454,9	346,7	427,1	370,2	.
2006 I-XII	447,6	385,2	447,5	402,4	509,3	417,2	478,2	422,2	.
2006 I-VI	395,6	347,5	402,2	382,2	451,1	362,0	429,9	374,8	.
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4	390,98
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7	389,58
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3	399,69
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7	406,09
V	410,9	362,5	428,4	383,1	455,5	375,4	434,1	379,4	405,26
VI	419,0	342,6	443,5	387,8	463,3	373,2	439,8	392,0	x
VII	408,2	316,9	451,4	367,4	468,3	377,8	444,5	397,3	x
VIII	435,1	358,8	464,6	390,4	512,8	408,5	478,4	426,0	x
IX	493,8	425,6	525,6	410,9	580,7	476,8	522,8	462,4	x
X	503,7	473,3	460,0	434,7	595,6	512,5	548,3	486,2	x
XI	535,8	487,6	504,0	447,1	612,8	519,5	563,1	506,4	389,77
XII	572,5	509,8	551,1	502,7	635,3	539,8	601,7	539,1	389,80
2007 I	630,5	604,8	606,6	561,2	686,8	584,3	646,7	576,6	398,30
II	646,7	627,0	624,7	593,7	730,9	651,3	698,5	632,3	401,85
III	634,5	608,4	597,2	592,8	737,1	650,3	713,9	663,9	402,72
IV	620,1	580,1	591,1	581,9	733,2	643,3	705,6	666,7	397,46
V	610,9	582,7	586,1	571,6	739,2	653,3	705,6	670,9	395,37

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszennyto	Zboża podst.	Kukurydza
2005 I-XII	4070,4	393,4	459,8	322,6	5483,1	777,3
2006 I-XII	3724,7	489,2	461,9	322,8	5054,7	591,4
VII 05 – V 06	4140,1	555,3	488,9	356,0	5609,2	648,7 ^a
VII 06 – V 07	2911,3	407,5	412,7	210,7	3984,4	384,2 ^a
2006 I	235,1	29,2	25,8	26,7	323,1	46,9
II	314,6	30,1	22,7	26,2	395,4	55,4
III	313,9	34,7	25,9	26,4	408,5	61,7
IV	223,1	30,5	19,9	19,0	294,1	30,4
V	277,4	37,4	30,1	27,4	374,2	41,9
VI	203,1	23,0	22,5	23,4	273,6	47,0
VII	211,6	37,9	44,6	30,0	328,1	23,6
VIII	569,8	95,1	107,5	50,5	841,8	17,2
IX	649,6	69,9	59,5	41,3	826,8	15,8
X	346,7	46,5	39,4	22,4	457,9	72,8
XI	213,6	32,7	33,1	15,7	296,8	123,7
XII	166,2	22,2	30,9	13,8	234,4	55,0
2007 I	150,9	23,8	23,2	8,3	207,6	32,2
II	202,2	30,4	20,5	7,4	262,5	29,1
III	157,2	21,7	21,5	7,1	209,0	20,1
IV	100,9	14,5	17,3	7,7	141,5	22,5
V	142,7	12,8	15,2	6,6	178,1	28,8

^a od października do ostatniego miesiąca

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy	Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2005 I-XII	1662,7	1548,5	129,12	656,2	99,8	4886,5
2006 I-XII	2011,5	1725,9	112,91	710,4	102,5	5401,1
2006 I-VI	973,9	861,0	58,87	349,3	51,2	2521,5
2006 I	165,5	146,7	10,66	56,3	7,71	422,8
II	161,3	140,9	10,37	54,3	8,83	381,7
III	187,0	163,3	10,79	60,7	9,53	346,7
IV	149,2	135,1	8,49	58,2	7,72	422,9
V	153,1	137,4	9,87	60,6	8,75	481,5
VI	157,9	137,6	8,69	59,3	8,68	465,9
VII	163,4	144,5	9,27	58,6	7,76	438,0
VIII	194,9	160,5	9,99	59,9	8,39	481,9
IX	180,8	149,7	8,18	60,1	9,47	482,3
X	172,1	139,8	8,74	61,4	8,74	486,6
XI	174,0	146,3	9,25	59,7	8,82	493,4
XII	152,4	124,2	8,61	61,4	8,10	497,3
2007 I	183,9	150,8	12,22	58,3	9,45	514,2
II	162,8	112,1	8,83	56,4	10,00	457,8
III	180,4	125,3	8,64	64,3	10,58	503,1
IV	158,2	127,1	8,64	61,4	8,35	488,7
V	.	132	9,4	.	7,1	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszonica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszonżyto ^b	Pszonica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszonżyto ^b
2005 I-XII	454,8	371,3	124,5	269,9	99,3	249,7	2,6	85,3	21,2	5,4
2006 I-XII	650,1	59,0	114,0	249,5	34,4	603,1	18,3	101,1	209,3	7,6
2005 I-VI	35,1	116,8	8,0	55,6	14,0	148,9	0,8	54,6	13,0	4,0
2006 I-VI	141,0	11,8	3,7	166,9	12,9	130,6	5,7	14,4	22,2	5,6
2005/2006	560,7	266,3	120,2	381,2	98,2	231,4	7,5	45,1	30,4	7,0
2006 I	39,1	4,5	1,2	50,3	9,1	22,1	0,5	1,5	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	17,1	1,3	1,7	2,8	1,7
III	23,4	1,5	0,9	19,9	1,8	19,2	2,6	2,1	5,4	0,7
IV	9,4	0,7	0,6	28,8	0,6	27,5	0,7	1,8	2,1	1,2
V	28,7	1,5	0,4	16,2	0,3	27,3	0,4	0,6	4,5	1,5
VI	6,1	2,5	0,2	21,6	0,3	17,5	0,2	6,7	5,7	0,4
VII	11,6	4,8	9,4	24,9	1,5	20,0	0,2	18,2	2,2	0,1
VIII	99,6	10,8	18,1	19,7	8,1	48,6	0,6	8,9	1,0	0,2
IX	90,3	13,2	3,0	6,5	4,3	140,4	5,0	18,9	7,6	0,6
X	75,5	10,1	1,2	20,3	5,4	107,3	5,9	13,3	43,9	0,3
XI	174,8	5,7	51,6	7,4	1,6	85,2	0,1	6,1	56,2	0,5
XII	57,3	2,5	27,1	3,8	0,6	71,0	0,9	21,4	76,1	0,3
2007 I	0,2	1,9	25,3	0,8	0,6	182,5	60,6	33,6	89,7	7,3
II	2,6	1,0	3,9	3,4	0,1	274,7	33,7	44,1	120,0	5,7
III	0,1	0,7	3,1	2,5	0,1	206,3	22,2	33,3	109,0	1,7
IV	0,2	0,4	1,8	19,2	0,0	82,2	8,1	42,0	69,9	1,1

^a razem z pszenicą durum

^b razem z gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 i 2007 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2005 I-XII	15,3	1,5	4,7	5,8	17,7	37,1	19,1	41,3	30,9	184,9
2006 I-XII	10,8	2,4	4,7	1,1	8,8	37,6	15,4	30,7	30,0	196,9
2005 I-VI	5,3	0,4	1,8	1,1	17,7	18,5	9,3	21,7	14,7	97,4
2006 I-VI	7,8	1,8	2,5	0,6	5,5	17,3	9,6	16,2	17,8	100,1
2005/2006	17,8	2,9	5,4	5,3	5,5	35,9	19,4	35,8	34,0	187,6
2006 I	1,4	0,3	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,5	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,3	1,6	10,6
III	1,4	0,4	0,4	0,1	0,2	2,8	1,9	3,6	4,3	18,1
IV	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	3,2	1,3	2,7	4,5	19,6
V	1,3	0,3	0,4	0,1	0,5	3,5	1,8	2,5	1,7	22,1
VI	1,1	0,3	0,5	0,1	0,8	3,2	1,2	2,6	2,7	18,3
VII	0,6	0,2	0,4	0,1	0,6	2,7	1,2	2,2	3,6	21,5
VIII	0,5	0,1	0,4	0,0	0,8	2,3	1,0	2,2	2,3	22,4
IX	0,5	0,2	0,4	0,1	0,3	4,5	1,3	2,3	2,7	12,1
X	0,5	0,1	0,4	0,1	0,8	4,2	0,7	3,2	1,5	16,8
XI	0,5	0,0	0,3	0,1	0,5	3,4	0,9	3,0	1,0	16,3
XII	0,3	0,0	0,3	0,1	0,3	3,2	0,7	1,8	1,2	7,8
2007 I	0,2	0,0	0,3	0,1	1,2	3,9	1,3	4,2	5,0	18,0
II	0,4	0,1	0,3	0,1	1,4	3,3	1,2	3,8	3,6	15,6
III	0,3	0,1	0,4	0,3	1,8	3,3	0,4	3,4	1,6	8,2
IV	0,4	0,0	0,4	0,4	1,6	2,5	1,4	3,7	0,9	20,8

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 i 2007 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Pasze (CN230990)	Pasze (CN230910)	Ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Pasze (CN230990)	Pasze (CN230910)
2005 I-XII	8,1	32,8	156,8	72,2	97,9	32,4	8,7	51,2	142,9	71,5
2006 I-XII	6,5	37,1	178,2	109,5	103,9	39,9	9,6	61,7	200,3	73,5
2005 I-VI	3,9	15,4	69,6	29,9	49,1	15,1	2,8	23,0	64,1	32,3
2006 I-VI	3,6	20,7	86,7	49,2	56,3	19,0	5,3	29,2	94,3	34,7
2005/2006	7,8	38,1	173,9	105,1	91,5	36,3	11,2	57,4	173,1	73,9
2006 I	0,4	2,9	12,3	6,5	10,8	2,6	0,4	3,8	14,5	5,7
II	0,6	2,9	12,6	7,3	10,6	3,1	1,0	4,6	12,8	5,6
III	0,6	3,6	17,0	9,3	10,7	3,8	1,1	5,9	15,0	6,6
IV	0,5	3,2	15,0	8,6	9,2	3,0	1,0	4,6	15,0	5,2
V	0,9	5,0	14,8	9,4	9,7	3,2	1,2	5,4	16,5	5,2
VI	0,6	3,1	15,0	8,1	5,3	3,2	0,7	4,8	20,5	6,4
VII	0,5	2,2	13,8	7,9	7,3	2,5	0,8	3,9	16,6	5,5
VIII	0,5	3,8	16,1	9,3	8,4	3,3	1,4	5,0	19,4	5,9
IX	0,4	3,4	17,4	9,5	7,5	4,2	0,5	6,0	19,1	6,3
X	0,5	2,5	16,9	11,0	8,3	3,8	0,7	8,2	20,3	7,8
XI	0,5	2,4	14,4	11,0	8,4	3,8	0,4	4,9	17,8	6,5
XII	0,6	2,1	13,0	11,6	7,9	3,4	0,4	4,5	12,9	6,9
2007 I	0,6	3,1	14,2	9,9	8,5	4,2	0,6	5,8	18,0	7,0
II	0,6	3,6	14,0	8,9	7,9	4,1	0,6	5,9	16,9	6,6
III	0,8	4,6	16,1	8,8	8,8	4,6	0,7	7,4	13,4	7,8
IV	0,6	3,5	12,1	8,3	6,9	3,3	0,4	4,1	7,5	5,9

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 i 2007 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb miesany		Chleb razowy	
	Cena producenta	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	1,08	2,38	2,29	2,70	3,13	3,37
2006 I-XII	0,80	1,43	1,04	2,36	2,32	2,72	3,18	3,51
2006 I-VI	0,69	1,37	1,00	2,34	2,27	2,63	3,13	3,39
2006 I	0,68	1,39	1,01	2,34	2,28	2,64	3,12	3,39
II	0,69	1,38	1,00	2,34	2,27	2,64	3,13	3,38
III	0,69	1,38	1,00	2,34	2,27	2,64	3,13	3,39
IV	0,69	1,36	0,98	2,34	2,27	2,64	3,13	3,39
V	0,69	1,36	0,99	2,34	2,27	2,62	3,13	3,39
VI	0,69	1,37	0,99	2,34	2,27	2,62	3,13	3,39
VII	0,70	1,37	1,01	2,34	2,27	2,64	3,13	3,39
VIII	0,83	1,36	1,03	2,34	2,27	2,64	3,15	3,40
IX	1,00	1,47	1,08	2,38	2,39	2,84	3,23	3,65
X	0,99	1,55	1,11	2,38	2,43	2,94	3,27	3,75
XI	0,98	1,60	1,11	2,38	2,44	2,94	3,29	3,79
XII	0,98	1,61	1,11	2,40	2,44	2,94	3,29	3,78
2007 I	1,01	1,64	1,17	2,44	2,52	2,96	3,35	3,81
II	1,02	1,65	1,18	2,48	2,57	3,00	3,41	3,90
III	1,02	1,66	1,22	2,48	2,59	3,02	3,43	3,94
IV	0,97	1,66	1,23	2,52	2,60	3,02	3,45	3,94
V	0,95	1,66	1,24	2,58	2,60	3,02	3,45	3,93

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur nosiek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2006 I-XII	864,6	943,4	1511,1	784,8	1152,6	1010,8	1594,0
2006 I-VI	817	913	1493	781	1151	1008	1606
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611
V	838	920	1504	768	1145	1002	1605
VI	867	947	1518	767	1140	999	1593
VII	894	947	1510	768	1136	998	1583
VIII	896	951	1514	766	1138	999	1577
IX	909,0	964,7	1528,7	779,6	1149,5	1009,4	1584,8
X	913,2	980,3	1529,7	792,7	1158,7	1015,0	1584,3
XI	928,9	992,1	1533,5	805,4	1165,4	1027,2	1582,1
XII	934,3	1006,6	1558,3	820,2	1177,3	1034,9	1582,7
2007 I	974,0	1055,6	1589,6	860,3	1202,8	1066,7	1593,5
II	995,8	1085,4	1625,5	890,0	1238,9	1097,6	1607,6
III	975,0	1110,1	1675,6	918,0	1264,8	1126,9	1619,2
IV	982,8	1114,3	1694,1	960,7	1284,7	1135,8	1621,2
V	968,5	1119,7	1701,7	934,3	1288,9	1138,2	1609,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka „T2” / ceny targ. żyta	Mieszanka „DKA – Starter” / ceny targ. pszenicy	Koncentrat „Provit” / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B”	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit”	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2”	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter”
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23
V	2,05	2,51	4,28	1,09	2,09	4,36	2,31
VI	2,06	2,46	4,27	1,05	2,23	4,64	2,42
VII	2,03	2,43	4,19	1,01	2,48	5,10	2,56
VIII	1,88	2,22	3,86	1,01	2,71	5,59	2,72
IX	1,64	1,98	3,32	1,00	2,60	5,28	2,26
X	1,55	1,95	3,09	1,02	2,37	4,73	2,53
XI	1,55	1,90	3,05	1,02	2,17	4,26	2,39
XII	1,52	1,85	2,93	1,05	2,08	4,01	2,32
2007 I	1,47	1,75	2,63	0,99	1,98	3,51	2,49
II	1,37	1,70	2,47	0,98	2,03	3,66	2,64
III	1,41	1,72	2,49	1,01	2,03	3,58	2,70
IV	1,49	1,75	2,52	1,00	2,05	3,46	2,55
V	1,43	1,74	2,46	1,02	2,00	3,45	2,63

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

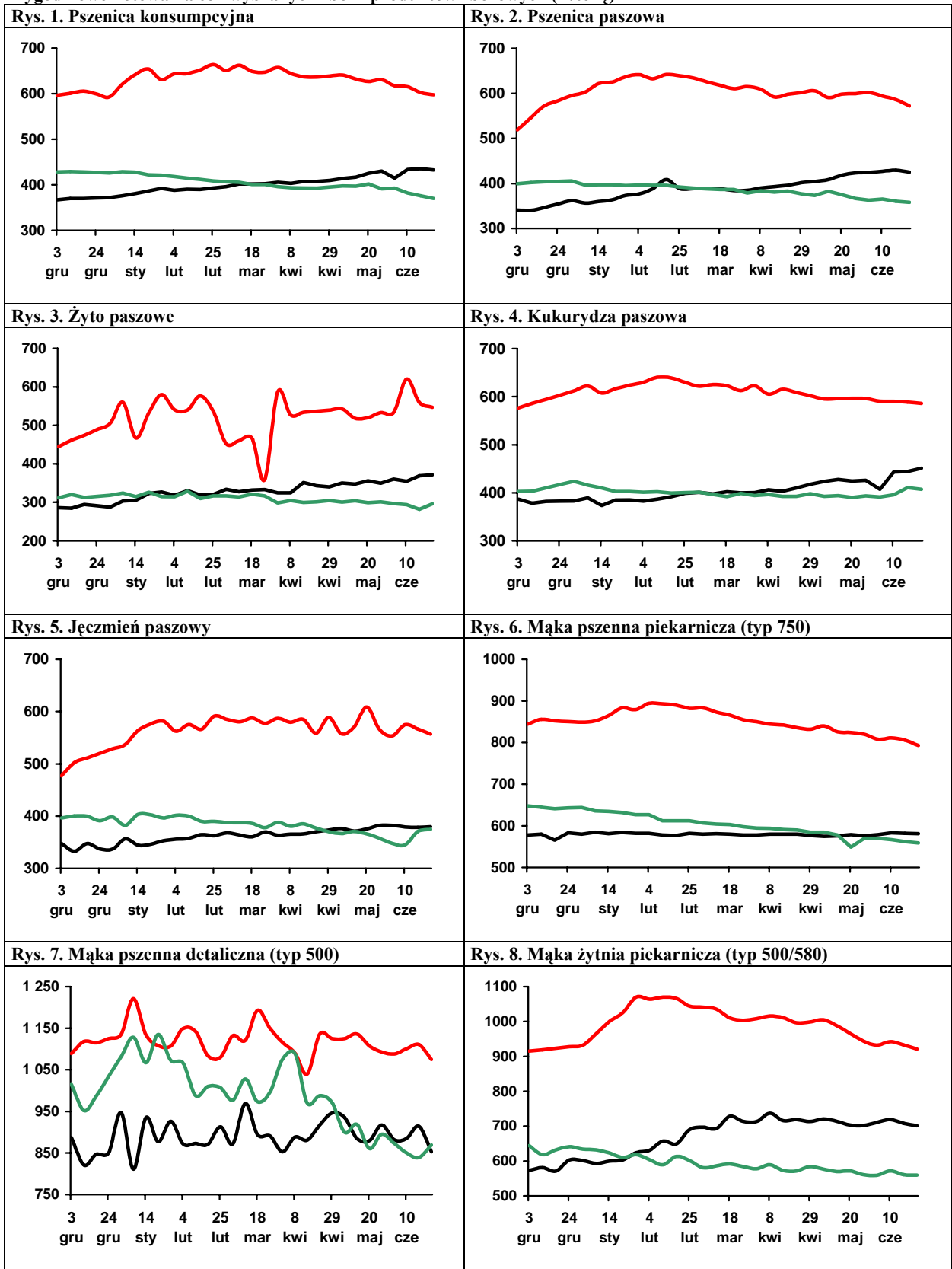
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna Niemcy	Pszenica konsumpcyjna Czechy	Żyto konsumpcyjne Niemcy	Jęczmień paszowy Niemcy	Jęczmień paszowy Czechy	Kukurydza paszowa Słowacja	Kukurydza paszowa Czechy
2006 I	108,94	99,83	111,00	110,03	81,33	81,55	83,17
II	111,27	100,32	113,14	108,75	85,25	85,63	95,29
III	112,84	99,61	118,97	108,35	86,08	89,50	94,89
IV	115,70	100,49	121,23	106,53	86,73	91,23	97,75
V	120,68	102,26	120,32	110,00	89,57	91,63	99,66
VI	121,23	102,36	122,33	107,10	89,61	93,18	99,53
VII	122,08	102,33	123,25	98,54	89,00	89,00	102,00
VIII	123,77	110,04	124,00	104,55	89,75	95,83	103,50
IX	136,37	117,75	144,10	111,16	90,50	102,67	105,00
X	145,63	125,33	152,82	118,64	95,00	105,00	111,67
XI	149,36	130,40	156,10	132,56	97,80	113,40	123,80
XII	151,82	137,33	155,95	140,31	100,66	120	134,66
2007 I	154,33	141	155,90	143,62	122	124	154
II	154,91	144	159,66	143,04	116	124	145
III	154,91	148	162,55	139,93	115	131	130
IV	156,13	149	159,58	140,09	120	132	142
V	155,28	149	159,79	142,38	121	125	138
VI	159	146	.	141	112	124	148

Źródło: Komisja Europejska (do VI 2006), ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda: 2006/07 — 2005/06 — 2004/05 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2004-07; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W sezonie 2007/2008 poziom produkcji buraków cukrowych i cukru determinują decyzje dotyczące WPR na rynku cukru. Największe znacznie dla plantatorów buraków i producentów cukru ma decyzja o zmniejszeniu w bieżącym sezonie kwoty produkcji współczynnikiem redukcji wynoszącym 13,5%¹. Redukcją objęta została zarówno kwota podstawowa 1671 tys. ton jak i kwota dodatkowa 100,6 tys. ton. Prawo do produkcji kwoty dodatkowej wykupiły wszystkie koncerny cukrownicze. Na tej podstawie przewiduje się, że krajowa produkcja cukru w sezonie 2007/2008 może wynieść ok. 1600 tys. ton.

Produkcja takiej ilości cukru wymaga zbiorów ok. 9660 tys. ton buraków cukrowych o standardowej zawartości cukru 16%. Według wstępnych szacunków burakami cukrowymi plantatorzy zasiali areał ok. 230 tys. ha. W tych warunkach założony poziom zbiorów możliwy będzie przy plonach ok. 42 t/ha, tj. zbliżonych do przeciętnych w okresie 2003–2006. Korzystne warunki pogodowe w okresie wschodów i późniejszych fazach rozwojowych buraków pozwalają przypuszczać, że plony i zbiory buraków mogą być wyższe od założonych, co może się przyczynić do wzrostu produkcji cukru powyżej 1600 tys. ton.

Minimalna cena braków cukrowych w UE w sezonie 2007/2008 wynosi 29,78 EUR/tonę. Na tej podstawie ocenia się, że ceny skupu w Polsce nie przekroczą 120 zł/tonę i będą o ok. 7% niższe niż przed rokiem. Spadek cen skupu będzie rekompensowany w formie dopłat bezpośrednich. Wartość środków finansowych przeznaczonych na ten cel zwiększy się do 122,9 mln EUR, wobec 99,1 mln EUR w sezonie 2006/2007.

W konsumpcja cukru w gospodarstwach domowych wg GUS utrzymuje się stałym poziomie ok. 18 kg. W 2007 r. można oczekiwać wzrostu zużycia cukru w przemyśle spożywczym, gdyż w pierwszych miesiącach br. zwiększyła się produkcja w sektorze cukierniczym. Szacuje się, że przemysłowe zużycie cukru może wynieść ok. 860 tys. ton. Uwzględniając niewielkie zmiany w spożyciu w gospodarstwach domowych, wzrost zużycia w przemyśle przetwórczym oraz w pozostałych działach gospodarki (45 tys. ton) szacuje się, że całkowite zużycie cukru w Polsce w 2007 r. może wynieść ok. 1600 tys. ton.

W maju br. ceny zbytu cukru workowanego i paczkowanego obniżyły się do ok. 2,57 zł/kg i były odpowiednio 3,5% i 4,8% niższe niż przed rokiem. Ceny detaliczne także wykazują tendencję spadkową z 3,15 zł/kg w styczniu do 3,05 zł/kg w maju. Powodem spadku cen detalicznych są niewielkie zmiany popytu na rynku krajowym oraz aprecjacja złotego względem waluty unijnej. W rezultacie cena referencyjna cukru przeliczona na złotówki obniżyła się z 2,49 zł/kg w styczniu do 2,39 zł/kg w maju br.

W 2007 r. eksport cukru będzie niewielki, a zdecyduje o tym mała produkcja w sezonach 2006/2007² i 2007/2008. W okresie pierwszych czterech miesięcy br. wyeksportowano zaledwie 31,6 tys. ton cukru, w tym 25,1 tys. ton sprzedano na rynku unijnym. Dla porównania w analogicznym okresie 2006 r. eksport wyniósł aż 433 tys. ton. Ze względu na duży eksport do krajów UE ceny eksportowe utrzymują się na wysokim poziomie. Do krajów członkowskich cukier sprzedawano po cenach 630–650 EUR/tonę, tj. zbliżonych do ceny referencyjnej 631,90 EUR/tonę. Eksport cukru do krajów trzecich był niewielki (6,5 tys. ton), a ceny sprzedaży wynosiły 350–390 EUR/tonę i były nieznacznie wyższe od cen światowych. Import pozostaje niewielki. W okresie styczeń–kwiecień do Polski sprowadzono 5,7 tys. ton cukru, w tym z państw UE 5 tys. ton. Ceny importowe charakteryzowały się dużą zmiennością. W imporcie za cukier biały płacono 640 EUR/tonę, a w przypadku cukru aromatyzowanego lub barwionego 789 EUR/tonę, a więc znacznie wyżej od ceny referencyjnej.

Ceny cukru na świecie spadają, a decyduje o tym duża podaż cukru trzcinowego. Na giełdzie w Londynie (kontrakt 5) i czerwcu br. notowania terminowe obniżyły się do 310 USD/tonę, wobec 335 USD/tonę w styczniu. Notowania gotówkowe cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku (kontrakt 11) spadły do 220–230 USD/tonę.

¹ Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 290/2007 z dnia 16 marca 2007 r. ustalające, na rok gospodarczy 2007/2008, współczynnik procentowy, o którym mowa w art. 19 rozporządzenia rady (WE) Nr 318/2006.

² Według danych GUS produkcja cukru w sezonie 2006/2007 wyniosła 1620 tys. ton. Według informacji Stowarzyszenia Techników Cukrowników oraz Związku Producentów Cukru produkcja wyniosła 1720 tys. ton.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Słodzone napoje bezalkoholowe	
2006	III	8,6	8,6	5,1	5,0	2,4	
	IV	10,9	4,9	3,8	4,4	2,7	
	V	8,7	4,8	4,7	4,1	3,2	
	VI	8,2	4,3	4,9	5,2	3,1	
	VII	6,4	3,8	4,0	3,9	3,4	
	VIII	10,1	6,1	4,7	4,5	2,9	
	IX	11,6	9,3	4,3	3,7	1,9	
	X	14,1	10,5	3,8	4,5	1,8	
	XI	17,2	11,0	4,4	4,8	1,6	
	XII	10,7	7,5	3,5	3,7	1,7	
	2007	I	13,9	9,1	4,1	4,0	1,5
		II	12,5	9,0	3,9	3,7	1,5
III		14,5	8,0	4,4	4,2	2,1	
IV		13,2	5,3	4,3	4,2	2,4	
I-IV 2006		37,7	29,5	16,3	20,2	8,0	
I-IV 2007		54,2	31,4	16,8	16,1	7,5	
$\frac{I-IV\ 2007}{I-IV\ 2006} \cdot 100$		143,6	106,7	102,5	79,5	93,6	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-27	Kraje trzecie	Ogółem	UE-27	Kraje trzecie		
2006	IV	296,13	642,48	271,32	635,74	666,13	580,13	
	V	335,47	650,53	295,43	800,63	927,36	622,84	
	VI	366,12	646,98	311,86	623,76	629,81	613,93	
	VII	370,82	636,77	347,72	634,70	641,07	608,78	
	VIII	429,96	617,36	380,14	622,25	623,31	602,79	
	IX	453,12	659,46	370,43	645,80	659,54	557,38	
	X	413,09	654,28	321,57	637,01	647,08	586,17	
	XI	465,48	645,09	317,13	636,81	635,50	659,45	
	XII	488,95	680,88	344,94	684,39	680,85	817,87	
	2007	I	574,68	646,59	390,34	652,04	640,85	
		II	578,27	667,48	348,19	681,28	724,35	398,23
		III	590,27	625,56	351,25	672,87	674,52	649,86
IV		608,03	650,10	353,86	697,37	789,13	435,37	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

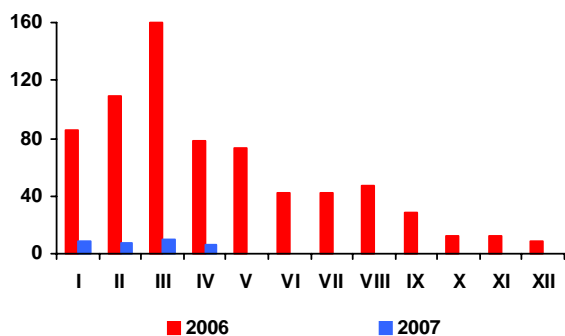
Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2006	IV	2,62	2,66	2,48	2,99	
	V	2,67	2,72	2,46	3,02	
	VI	2,75	2,84	2,54	3,03	
	VII	2,67	2,72	2,53	3,08	
	VIII	2,80	2,93	2,47	3,24	
	IX	2,78	2,93	2,51	3,33	
	X	2,71	2,79	2,46	3,34	
	XI	2,61	2,63	2,42	3,28	
	XII	2,55	2,60	2,41	3,19	
	2007	I	2,53	2,58	2,45	3,15
		II	2,57	2,61	2,46	3,12
		III	2,57	2,60	2,46	3,07
IV		2,58	2,60	2,41	3,06	
V		2,57	2,57	2,39	3,05	

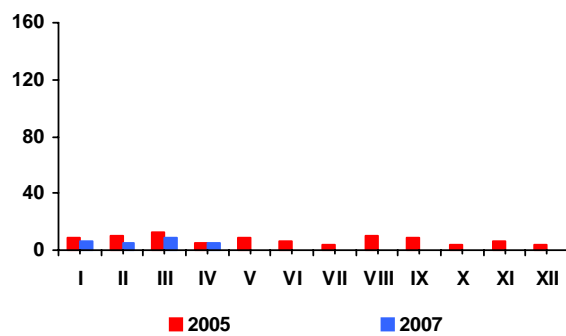
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT,

Źródło: Dane GUS.

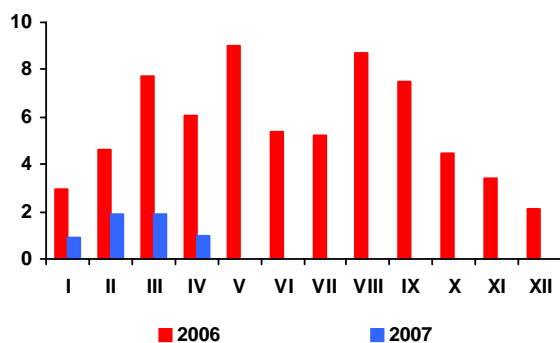
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

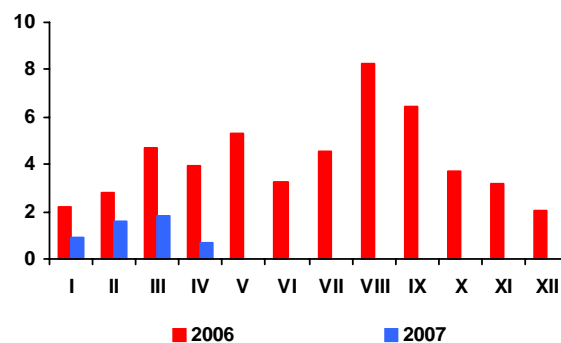
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

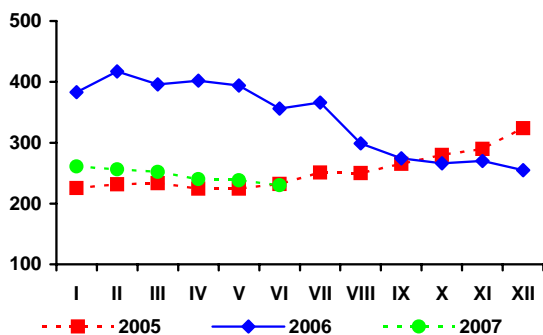
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

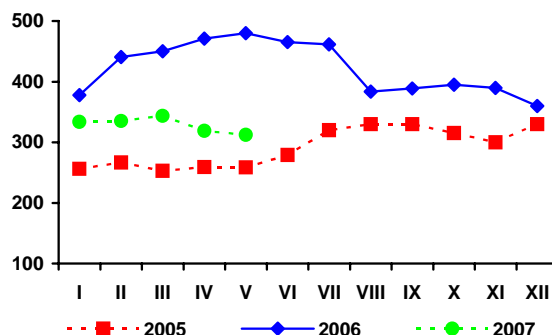
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

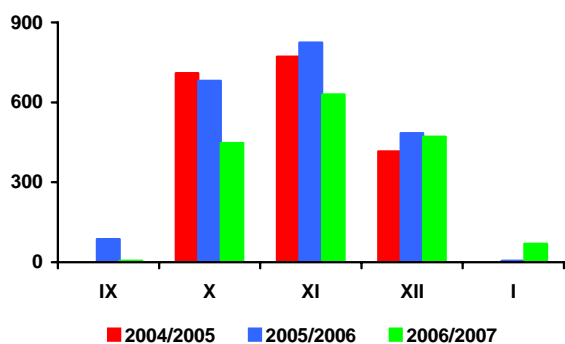
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Rozwój produkcji biodiesla w wielu krajach spowodował wzrost cen rzepaku i oleju rzepakowego. W ślad za tym nastąpiła poprawa opłacalności produkcji rzepaku w stosunku do innych upraw i wzrost jego zasiewów pod zbiory w sezonie 2007/08 (o 10,2% do 29,8 mln ha). Przy większym areale uprawy i niewielkich zmianach w plonach, światowe zbiory rzepaku w sezonie 2007/08 wyniosą 51,7 mln ton i będą o 4,4 mln ton większe niż w sezonie poprzednim. Wzrost zbiorów spodziewany jest u wszystkich jego producentów (z wyjątkiem Chin), w tym największy w UE 27 (o 2,3 mln ton do 18,3 mln ton).

Mimo wysokich zbiorów, na europejskim rynku nie wystąpi nadpodaż rzepaku. Jego ceny i produktów pochodnych będą prawdopodobnie o 4-5% wyższe niż w sezonie poprzednim. Zdecyduje o tym dalszy rozwój europejskiego rynku biopaliw i w ślad za tym wzrost zapotrzebowania na olej rzepakowy używany w produkcji biodiesla. Umacnianiu cen rzepaku będzie także sprzyjać przewidywany duży wzrost cen konkurencyjnej soi (o 17%). Spowodowany on będzie znacznym spadkiem produkcji soi w Stanach Zjednoczonych, które są jej największym producentem i eksporterem.

Na rynku europejskim w trzecim tygodniu czerwca za rzepak z ubiegłorocznych zbiorów płacono 371 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 1 USD/tonę więcej niż na początku tego miesiąca i o 14 USD/tonę więcej niż średnio w maju. Olej rzepakowy kosztował 852 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 29 USD/tonę tańszy niż na początku miesiąca, lecz był on o 27 USD/tonę droższy niż średnio w maju. Za śrutę rzepakową płacono 163 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg), tj. o 6 USD/tonę więcej niż na początku miesiąca, lecz o 1 USD/tonę mniej niż średnio w maju.

Na rynku krajowym obroty handlowe rzepakiem z ubiegłorocznych zbiorów w czerwcu były niewielkie. Przeciętna cena zakupu rzepaku (wg notowań MRiRW – ok. 980 zł/tonę) była o 1,5% niższa niż przed miesiącem, lecz była ona nadal o 0,7% wyższa niż przed rokiem. Wzrosły natomiast ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (o 1,7% do ok. 2540 zł/tonę) i śruty rzepakowej (o ok. 1% do ok. 440 zł/tonę). W porównaniu z czerwcem roku poprzedniego olej był o 5% tańszy, a śruta była o 29% droższa.

Przewiduje się, iż przy bardzo wysokich tegorocznych zbiorach (szacowanych na ok. 1,8-2,0 mln ton) ceny skupu rzepaku w III kwartale br. wyniosą średnio ok. 890-900 zł/tonę i będą o ok. 4-5% niższe niż przed rokiem. Relacja cen rzepak/pszenica utrzyma się na poziomie korzystnym dla jego producentów, co będzie zachęcać do wzrostu arealu uprawy rzepaku pod zbiory 2008 roku.

W kwietniu krajowy przerób rzepaku i produkcja surowego oleju rzepakowego były mniejsze niż przed miesiącem (o 11,8%) i przed rokiem (o 7,0%). W pierwszych czterech miesiącach br. zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) wyprodukowały łącznie ok. 200 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 7,4% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Większa niż przed rokiem była produkcja olejów rafinowanych (wzrost o 7,2% do 156 tys. ton) oraz margaryn (wzrost o 6,4% do 131 tys. ton).

W kwietniu obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych były mniejsze niż przed miesiącem. Większy był tylko import nasion oleistych. W pierwszych czterech miesiącach br. eksportowano 68 tys. ton oleju rzepakowego (o 3% mniej niż przed rokiem), 117 tys. ton śruty rzepakowej (o 31% mniej), 18 tys. ton margaryn (o 64% więcej) oraz 13 tys. ton rzepaku (ponad 4,5 krotnie więcej). Importowano 685 tys. ton śrut oleistych (o 3% więcej niż w pierwszych czterech miesiącach 2006 r.), 128 tys. ton olejów roślinnych (prawie tyle samo co przed rokiem), 42 tys. ton nasion oleistych (o 11% mniej) i 9 tys. ton margaryn (o 14% więcej).

Po kwietniowym spadku, w maju nastąpił niewielki wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych (średnio o 0,4%). Podrożały margaryny, prawie nie zmieniły się ceny olejów, zaś ceny oliwy z oliwek zmały. W pierwszych pięciu miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, przeciętny wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych (o 1,5%) był znacznie mniejszy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (o 3,8%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2005 I-XII	520 081	288 990	117 245	691 826	18,12	22,5	75,2
2006 I-XII	640 000 ^c	422 819	197 910	864 909	22,65	30,9	74,0
2006 IV	49 959	33 136	18 571	64 524	1,69	37,2	77,4
V	54 164	41 241	19 383	76 022	1,99	35,8	71,2
VI	39 212	33 076	18 769	53 519	1,40	47,9	73,3
VII	26 339	30 062	11 212	45 189	1,18	42,6	58,3
VIII	41 971	27 615	15 116	54 470	1,43	36,0	77,1
IX	50 949	37 586	14 746	73 789	1,93	28,9	69,0
X	51 763	48 523	12 325	87 961	2,30	23,8	58,8
XI	46 772	43 434	18 266	71 940	1,88	39,1	65,0
XII	53 648	33 480	15 345	71 783	1,88	28,6	74,7
2007 I	47 877	40 683	15 676	72 884	1,91	32,7	65,7
II	50 100	31 430	21371	60 159	1,58	42,7	83,3
III	52 676	31 296	20670	63 302	1,66	39,2	83,2
IV	46 445	24 553	11742	59 256	1,55	25,3	78,4
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2007</u> III 2006	88,2	78,5	56,8	93,6	93,6	64,4	94,2
<u>IV 2007</u> IV 2006	93,0	74,1	63,2	91,8	91,8	68,0	101,2
<u>IV 2007</u> XII 2006	86,6	73,3	76,5	82,5	82,5	88,4	104,9

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe,

^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2005 I-XII	520 081	17 525	113 220	424 386	11,12	21,8	122,5
2006 I-XII	640 000 ^c	8 711	185 692	463 019	12,13	29,0	138,2
2006 IV	49 959	125	17 849	32 235	0,84	35,7	155,0
V	54 164	358	17 989	36 533	0,96	33,2	148,3
VI	39 212	188	17 584	21 816	0,57	44,8	179,7
VII	26 339	463	9 111	17 691	0,46	34,6	148,9
VIII	41 971	207	13 266	28 912	0,76	31,6	145,2
IX	50 949	3 340	14 200	40 089	1,05	27,9	127,1
X	51 763	847	11 754	40 856	1,07	22,7	126,7
XI	46 772	513	17 107	30 178	0,79	36,6	155,0
XII	53 648	576	15 063	39 161	1,03	28,1	137,0
2007 I	47 877	363	15 332	32 908	0,86	32,0	145,5
II	50 100	273	20 846	29 527	0,77	41,6	169,7
III	52 676	173	19 888	32 961	0,86	37,8	159,8
IV	46 445	304	11 644	35 105	0,92	25,1	132,3
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2007</u> III 2006	88,2	175,7	58,5	106,5	106,5	66,4	82,8
<u>IV 2007</u> IV 2006	93,0	243,2	65,2	108,9	108,9	70,2	85,4
<u>IV 2007</u> XII 2006	86,6	52,8	77,3	89,6	89,6	89,3	96,6

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe,

^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2005 I-XII	780 122	1 975 956	326 810	2 429 268	41,9	32,1
2006 I-XII	960 000 ^c	2 117 084	400 744	2 676 340	41,7	35,9
2006 IV	74 939	145 756	33 249	187 446	44,4	40,0
V	81 246	170 064	29 623	221 687	36,5	36,6
VI	58 818	190 500	25 065	224 253	42,6	26,2
VII	39 509	194 033	13 854	219 688	35,1	18,0
VIII	62 957	129 345	17 850	174 452	28,4	36,1
IX	76 424	145 567	38 528	183 463	50,4	41,7
X	77 645	186 416	29 658	234 403	38,2	33,1
XI	70 158	225 577	34 514	261 221	49,2	26,9
XII	80 472	208 053	40 956	247 569	50,9	32,5
2007 I	71 816	175 090	37 096	209 810	51,7	34,2
II	75 150	122 173	35 584	161 739	47,4	46,5
III	79 014	201 305	37 669	242 650	47,7	32,6
IV	69 668	185 977	16 670	238 975	23,9	29,2
Wskaźnik zmian w %						
IV 2007 III 2006	88,2	92,4	44,3	98,5	50,2	89,5
IV 2007 IV 2006	93,0	127,6	50,1	127,5	53,9	72,9
IV 2007 XII 2006	86,6	89,4	40,7	96,5	47,0	89,7

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe, ^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2005 I-XII	780 122	3 168	325 959	457 331	41,8	170,6
2006 I-XII	960 000 ^c	9 563	392 913	576 650	40,9	166,5
2006 IV	74 939	98	33 041	41 996	44,1	178,4
V	81 246	277	29 229	52 294	36,0	155,4
VI	58 818	815	24 077	35 556	40,9	165,4
VII	39 509	519	13 634	26 394	34,5	149,7
VIII	62 957	662	17 281	46 338	27,4	135,9
IX	76 424	3 563	37 768	42 219	49,4	181,0
X	77 645	2 580	29 032	51 193	37,4	151,7
XI	70 158	200	33 392	36 966	47,6	189,8
XII	80 472	534	38 570	42 436	47,9	189,6
2007 I	71 816	483	35 314	36 985	49,2	194,2
II	75 150	387	33 390	42 147	44,4	178,3
III	79 014	475	35 148	44 341	44,5	178,2
IV	69 668	52	12 938	56 781,5	18,6	122,7
Wskaźnik zmian w %						
IV 2007 III 2006	88,2	10,9	36,8	128,1	41,7	68,9
IV 2007 IV 2006	93,0	53,1	39,2	135,2	42,1	68,8
IV 2007 XII 2006	86,6	9,7	33,5	133,8	38,7	64,7

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe, ^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2005 I-XII	347 835	21 267	34 258	334 844	8,77	9,8	103,9
2006 I-XII	347 870 ^c	24 596	39 941	332 525	8,71	11,5	104,6
2006 IV	26 866	1 854	2 793	25 927	0,68	10,4	103,6
V	26 937	1 713	3 447	25 203	0,66	12,8	106,9
VI	29 319	2 138	3 592	27 865	0,73	12,3	105,2
VII	23 511	1 545	2 855	22 201	0,58	12,1	105,9
VIII	29 056	1 591	2 810	27 837	0,73	9,7	104,4
IX	29 681	2 513	3 443	28 751	0,75	11,6	103,2
X	31 994	2 395	4 000	30 389	0,80	12,5	105,3
XI	35 861	2 803	4 091	34 573	0,91	11,4	103,7
XII	25 572	2 135	4 532	23 175	0,61	17,7	110,3
2007 I	27 006	2 077	3 840	25 243	0,66	14,2	107,0
II	27 201	2 312	4 059	25 454	0,67	14,9	106,9
III	32 064	2 739	5 805	28 998	0,76	18,1	110,6
IV	27 578	1 730	4 621	24 687	0,65	16,8	111,7
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2007</u> <u>III 2006</u>	86,0	63,2	79,6	85,1	85,1	92,6	101,0
<u>IV2007</u> <u>IV 2006</u>	102,7	93,3	165,4	95,2	95,2	161,2	107,8
<u>IV 2007</u> <u>XII 2006</u>	107,8	81,0	102,0	106,5	106,5	94,5	101,2

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe,

^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2006 I-XII ^b	929,8	445,5	2,09
2006 VI	977,2	419,0	2,33
VII	942,6	408,2	2,31
VIII	924,6	438,2	2,11
IX	938,1	493,8	1,90
X	976,5	503,7	1,94
XI	987,6	535,8	1,84
XII	987,6	572,5	1,73
2007 I	992,8	630,5	1,57
II	1039,8	646,7	1,61
III	1008,9	634,5	1,59
IV	983,3	620,1	1,59
V	999,0	610,9	1,64
VI	984,0	x	x
Wskaźnik zmian w %			
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	98,5	x	x
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	100,7	x	x
<u>VI 2007</u> <u>XII 2006</u>	99,6	x	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW, ^b szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2006 I-XII	3,22	3,87	4,07	4,70	5,24	5,60
2006 V	3,25	x	4,09	4,69	5,24	5,64
VI	3,33	x	4,10	4,67	5,21	5,56
VII	3,20	x	4,15	4,69	5,22	5,55
VIII	3,26	x	4,09	4,69	5,24	5,54
IX	3,23	x	4,11	4,73	5,24	5,50
X	3,23	x	4,06	4,74	5,25	5,48
XI	3,25	x	4,03	4,75	5,26	5,49
XII	3,39	4,01	4,02	4,74	5,25	5,47
2007 I	3,41	3,94	4,08	4,79	5,26	5,47
II	3,38	3,92	4,12	4,81	5,25	5,46
III	3,64	4,00	4,03	4,80	5,28	5,46
IV	3,73	3,85	4,06	4,79	5,24	5,42
V	3,55	x	4,12	4,81	5,25	5,40
Wskaźnik zmian w %						
$\frac{V\ 2007}{IV\ 2006}$	95,2	x	101,5	100,4	100,2	99,6
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	109,2	x	100,7	102,6	100,2	95,7
$\frac{V\ 2007}{XII\ 2006}$	104,7	x	102,5	101,5	100,0	98,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

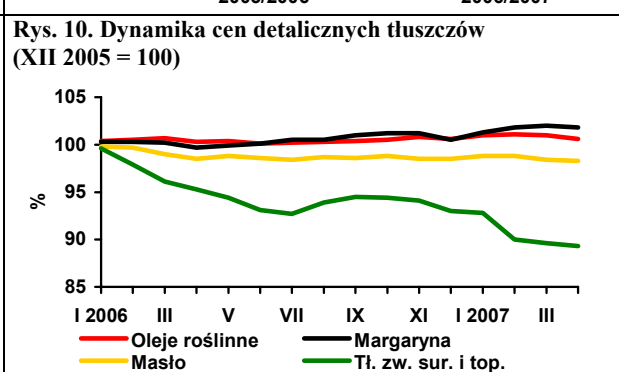
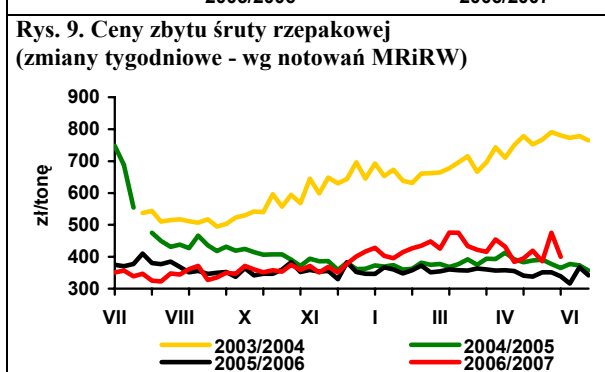
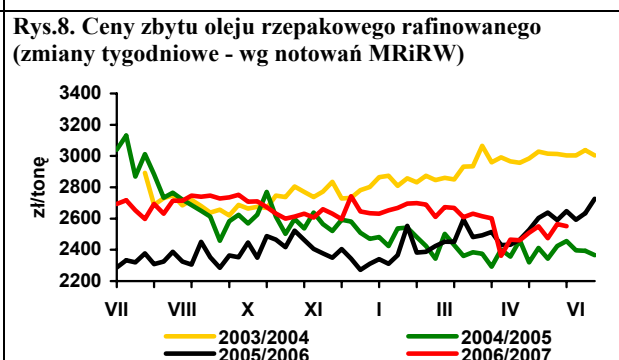
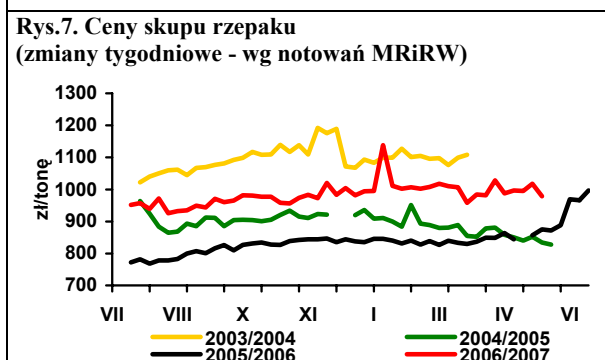
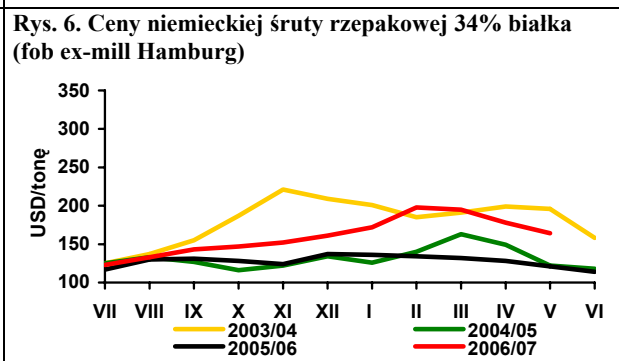
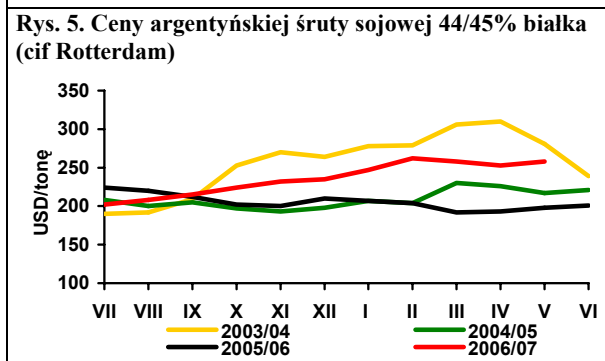
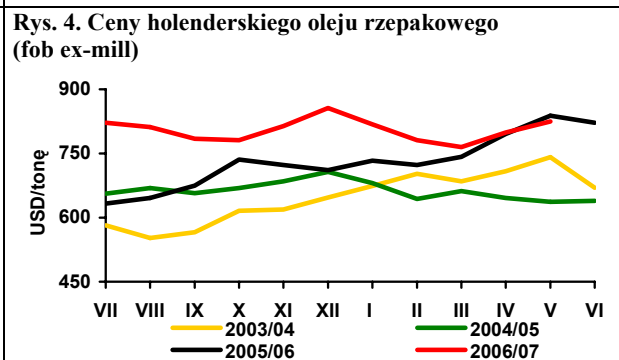
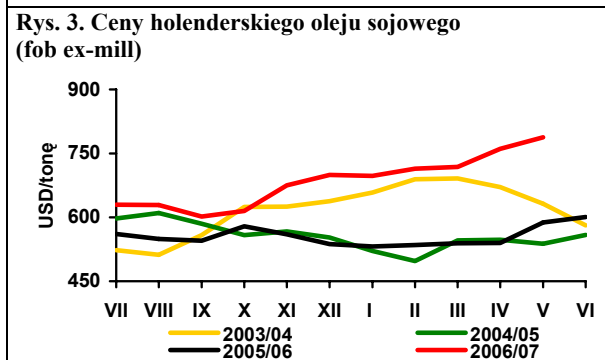
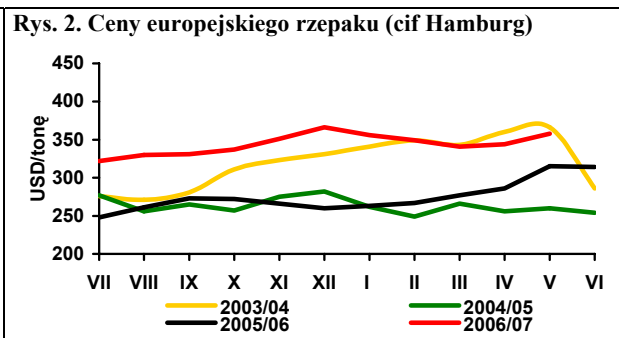
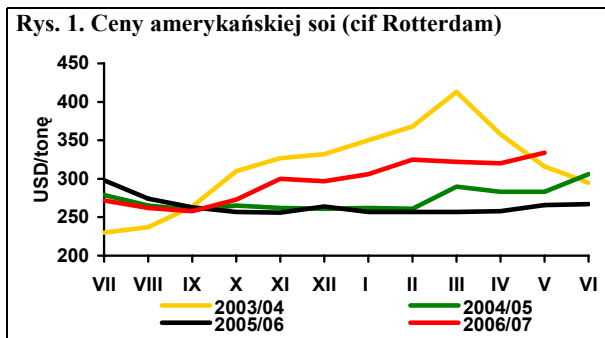
Tab. 8. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2006 I-XII	3,72	4,76	6,62	11,44	2,83	4,88	6,26	12,13	15,15	4,60
2006 V	3,68	4,68	6,30	11,33	2,83	4,88	6,26	12,13	15,10	4,64
VI	3,68	4,72	6,34	11,31	2,83	4,88	6,24	12,00	15,15	4,56
VII	3,76	4,72	6,49	11,28	2,76	4,92	6,24	11,90	15,20	4,56
VIII	3,76	4,68	6,56	11,32	2,76	4,88	6,24	11,90	15,20	4,52
IX	3,76	4,72	6,77	11,40	2,76	4,88	6,22	12,05	15,15	4,48
X	3,72	4,84	6,70	11,53	2,85	4,92	6,24	12,13	15,20	4,44
XI	3,72	4,80	6,66	11,64	2,83	4,92	6,26	12,15	15,15	4,44
XII	3,80	4,80	6,63	11,58	2,84	4,84	6,26	12,10	15,05	4,40
2007 I	4,12	5,28	7,00	11,56	2,71	4,92	x	12,13	15,10	4,44
II	4,16	5,28	6,82	11,55	2,70	4,96	x	12,08	15,15	4,32
III	4,16	5,40	7,06	11,55	2,65	4,96	x	11,98	15,15	4,32
IV	4,08	x	7,15	11,62	2,64	4,96	x	11,98	15,25	4,32
V	4,08	x	7,11	11,69	2,61	5,00	x	12,08	15,25	4,32
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2007}{IV\ 2006}$	100,0	x	99,4	100,6	98,9	100,8	x	100,8	100,0	100,0
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	110,9	x	112,9	103,2	92,2	102,5	x	99,6	101,0	93,1
$\frac{V\ 2007}{XII\ 2006}$	107,4	x	107,2	100,9	91,9	103,3	x	99,8	101,3	98,2

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

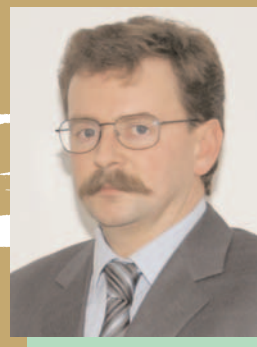
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Ceny ziemniaków utrzymywały się na bardzo wysokim poziomie w całym roku gospodarczym 2006/07. Pod koniec sezonu ich ceny na targowiskach nawet jeszcze wzrosły, mimo pojawienia się podaży ziemniaków wczesnych. W maju w obrocie targowiskowym osiągnęły one poziom 1370 zł/tonę i były wyższe niż kwietniu o 8%, a w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost wyniósł ponad 60%. Podobnie jak przed miesiącem, w maju najwyższy poziom cen, przekraczający 1600 zł/tonę, notowano w województwach: dolnośląskim, opolskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. Nieco niższe ceny (1500-1600 zł/tonę) notowano tylko w województwach: pomorskim, kujawsko-pomorskim i śląskim. Najtańsze ziemniaki, poniżej 900 zł/tonę, można było kupić w województwie lubelskim. Ocenia się, że w skali całego sezonu 2006/07 średnioroczny poziom cen na targowiskach wyniósł ok. 1130 zł/tonę, wobec 735 zł/tonę w sezonie poprzednim i 442 zł/tonę dwa lata wcześniej.

W maju, w porównaniu z kwietniem, o 6% do 1,85 zł/kg podrożały ziemniaki w sprzedaży detalicznej i w porównaniu z majem ubiegłego roku były o 50% droższe, a w odniesieniu do 2005 r. wzrost ceny był 3-krotny. Od wiosny pojawiała się coraz większa oferta ziemniaków wczesnych, początkowo z importu, a od końca maja i w czerwcu systematycznie zwiększały się dostawy na rynek z krajowej produkcji. Były one jednak niewielkie, gdyż przymrozki w końcu kwietnia spowodowały spowolnienie wegetacji, a lokalnie wyrządziły znaczące straty w uprawach ziemniaków na najwcześniejszy zbiór. Stosunkowo niewielka podaż i wysokie ceny były powodem, że wczesne ziemniaki nie stanowiły dużej konkurencji dla ziemniaków ze zbiorów 2006 r.

Zmiany cen przetworów spożywczych z ziemniaków są stosunkowo niewielkie, mimo silnego wzrostu cen surowca. Wzrost cen frytek, kopytek czy pyzów ziemniaczanych nie przekracza w skali roku 5-7%, a ceny chipsów w tym okresie obniżyły się o nawet o kilka procent. Jest to konsekwencją

wzrostu konkurencji cenowej między krajowymi producentami, jak również pojawienia się większej podaży tych produktów z importu. Natomiast ceny skrobi ziemniaczanej, na skutek dużego spadku produkcji, w sezonie 2006/07 rosły w bardzo szybkim tempie. W maju na poziomie producenta wynosiły one 2,85 zł/kg i były o ponad 90% wyższe niż na początku sezonu. Nieco mniejszy był wzrost cen mączki ziemniaczanej w sprzedaży detalicznej, który na przestrzeni roku wyniósł niespełna 60%.

Na bardzo niskim poziomie utrzymuje się eksport ziemniaków. W pierwszych czterech miesiącach br. wyniósł on zaledwie 1,1 tys. ton, wobec 5,6 tys. ton w analogicznym okresie 2006 r. Natomiast import ziemniaków jest wyższy niż w ubiegłym roku i w ciągu pierwszych czterech miesięcy 2007 r. wyniósł 57,1 tys. ton, wobec 50,7 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wzrósł przede wszystkim przywóz sadześniaków (z 11,4 do 21,6 tys. ton). Wyższy był również import ziemniaków wczesnych (o ponad 20%).

Niższa niż w roku ubiegłym jest także sprzedaż na rynki zagraniczne przetworów spożywczych z ziemniaków. W okresie styczeń-kwiecień br. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 29,6 tys. ton, a chipsów 5,2 tys. ton (odpowiednio: 31,3 i 6,8 tys. ton w analogicznym okresie 2006 r.). Również import tych produktów w pierwszych czterech miesiącach 2007 r. sprowadzono 14,6 tys. ton frytek i 0,8 tys. ton chipsów (8,5 i 0,8 tys. ton w analogicznym okresie ub. roku)

Zmniejszyła się sprzedaż na rynki zagraniczne produktów skrobiowych, a zwłaszcza skrobi ziemniaczanej. Również w imporcie, z wyjątkiem syropów skrobiowych, obserwuje się wyhamowanie dynamiki.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2005	2006	2007	2004	2005	2006
I	.	.	.	-	-	1 894
II	.	.	.	-	-	41
III	.	.	.	-	-	-
IV	38 600	39 100	34 600	-	-	-
V	29 100	32 400	28 400	-	-	-
VI	24 900	29 400		-	-	-
VII	25 800	21 900		-	-	-
VIII	44 500	36 700		4 285	806	-
IX	238 900	159 600		36 496	27 538	12 631
X	319 600	326 900		38 832	41 608	37 510
XI	144 600	133 700		34 780	20 373	17 714
XII	49 900	45 400		1035	5 092	1 999
RAZEM	855 900 ^b	747 500 ^c		115 428	95 417	71 789

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII 2005, ^c okres VII-XII 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 680	86	53 390	8 431	101 594	18 430	7 981
2006 I	2	0	74	3 173	12	4 318	411	7 491	1 190	739
II	2	0	996	2 926	1	4 092	528	6 644	1 611	1 053
III	2	80	2 196	4 876	7	4 095	501	9 317	2 065	872
IV	66	616	1 539	5 147	0	3 564	570	7 860	1 885	678
V	303	340	2 443	5 800	12	4 083	535	8 422	1 883	664
VI	345	0	232	4 599	1	4 193	751	9 803	1 734	666
VII	26	0	1 379	2 957	13	6 193	874	9 625	1 361	439
VIII	3	0	181	2 229	7	5 131	665	9 578	1 489	573
IX	2	0	15	1 988	10	4 282	817	7 559	1 386	520
X	2	0	1 091	4 862	4	4 867	1 044	7 160	1 396	703
XI	3	0	220	4 346	1	4 168	940	8 914	1 263	525
XII	1	373	276	2 776	16	4 405	796	9 222	1 168	546
2007 I	1	40	80	2 011	22	2 752	640	7 164	1 303	646
II	70	0	149	1 917	12	2 907	746	7 055	1 039	649
III	66	0	167	2 276	2	3 559	930	8 207	1 665	581
IV	75	437	65	847	5	3 595	1 012	7 157	1 197	370

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	44 956	17 364	49 054	18 716	39 349	119 126	83 745	36 896	3 886	4 646
2006 I	1 366	0	3 430	668	3 475	4 873	6 328	1 795	140	532
II	1 992	521	6 542	1 439	2 339	5 958	6 242	1 804	149	413
III	3 424	2 886	8 371	1 587	4 622	8 822	6 206	2 607	290	453
IV	5 793	7 984	8 438	686	2 817	7 039	6 310	2 282	241	506
V	22 668	3 287	10 786	956	3 935	13 000	6 882	3 804	328	325
VI	7 663	221	4 864	601	3 415	9 686	6 700	4 350	434	349
VII	15	0	504	987	3 559	10 521	6 552	3 053	649	292
VIII	114	0	3 650	3 385	2 747	8 743	7 656	4 558	484	320
IX	105	1 678	853	3 372	2 384	11 408	7 446	3 588	325	347
X	237	90	386	1 847	3 219	12 260	8 155	3 532	279	473
XI	541	427	618	1 498	3 225	13 829	7 878	2 522	231	357
XII	1 037	269	611	1 689	3 612	12 987	7 389	3 000	337	281
2007 I	1 472	316	3 015	474	4 992	8 765	5 681	3 678	247	480
II	1 595	4 083	3 319	962	4 462	11 329	6 980	3 348	224	430
III	2 519	8 160	5 500	1 054	4 471	12 557	7 216	4 003	162	286
IV	1 476	316	3 039	482	5 039	8 776	5 719	3 678	247	480

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
		2006	2007	2007	2007	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	52,0	.	65,0	51,7	99,4	79,5
	Targowiskowa	85,3	125,0	126,6	137,0	160,6	108,2
	Detaliczna (zł/kg)	1,24	1,68	1,75	1,85	149,2	105,7
	Importowa	130,2	132,5	141,7	.	131,2	106,9
	Eksportowa	37,7	122,3	39,8	.	151,9	32,5
Relacje cen	Skup / targowisko	0,61	.	0,51	0,38	-	-
	Targowisko / detal	0,69	0,74	0,72	0,74	-	-
	Skup / detal	0,42	.	0,37	0,28	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	147,0	147,0	144,3	142,8	97,2	99,0
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,48	2,75	2,88	2,85	192,6	99,0
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	2,78	4,01	4,23	4,36	156,8	103,1
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,94	8,74	8,88	8,92	112,3	100,5
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	3,24	31,10	31,30	3,70	114,2	11,8
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,40	7,00	7,08	7,08	110,6	100,0
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,20	7,52	7,52	7,54	104,7	100,3

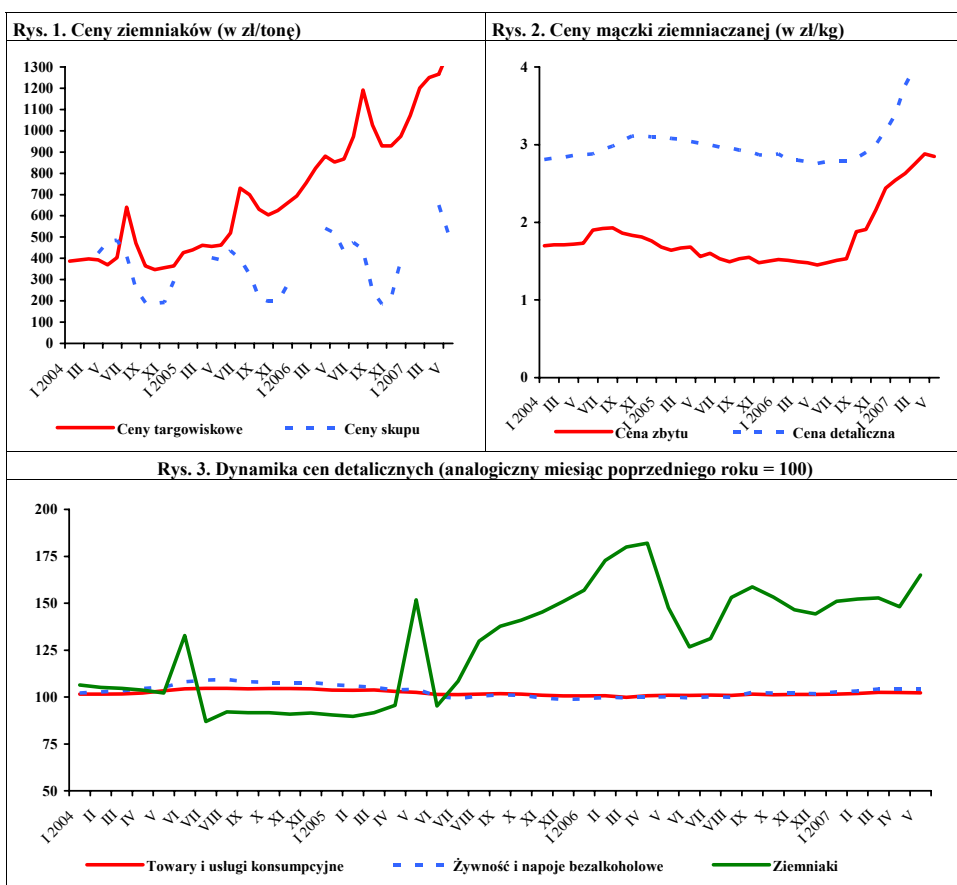
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		2006	2007			wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	97,8	144,8	154,3	165,2	168,8	107,0
2	Kujawsko-pomorskie	102,8	143,7	148,8	158,2	153,9	106,3
3	Lubelskie	64,5	90,7	90,2	88,5	137,1	98,1
4	Lubuskie	74,6	146,7	136,0	144,6	194,0	106,3
5	Łódzkie	92,8	133,1	136,1	142,8	154,0	105,0
6	Małopolskie	79,0	113,9	111,4	123,4	156,2	110,8
7	Mazowieckie	85,8	120,5	121,8	135,4	157,7	111,1
8	Opolskie	103,5	147,1	153,1	165,7	160,1	108,2
9	Podkarpackie	86,6	109,4	107,7	117,5	135,7	109,1
10	Podlaskie	64,8	112,5	99,7	117,1	180,6	117,5
11	Pomorskie	88,7	145,8	158,7	159,9	180,2	100,8
12	Śląskie	92,5	136,8	136,5	153,3	165,7	112,3
13	Świętokrzyskie	65,2	97,8	92,7	110,8	169,8	119,5
14	Warmińsko-mazurskie	88,2	107,7	110,8	124,4	141,1	112,3
15	Wielkopolskie	94,7	142,6	149,7	164,6	173,9	110,0
16	Zachodniopomorskie	81,0	145,9	158,1	160,7	198,4	101,6
maksimum		103,5	147,1	158,7	165,7	x	
minimum		64,5	90,7	90,2	88,5		
różnica w %		60,4	62,2	76,0	87,3		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W kwietniu 2007 r. w porównaniu z kwietniem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zwiększyły produkcję niemal wszystkich przetworów warzywnych. Produkcja marynat warzywnych wzrosła o 47%, konserw i soku pomidorowego o 27%, gotowych dań mrożonych o 19%, a jednogatunkowych soków warzywnych o 8%. Obniżyła się jedynie produkcja warzyw mrożonych o 26%.

W kwietniu 2007 r. wyeksportowano 15,7 tys. ton warzyw świeżych o wartości 6,5 mln EUR, co oznacza spadek ilości i wartości w stosunku do kwietnia 2006 r. odpowiednio o 50 i 17%. Sprzedaż cebuli zmniejszyła się o 72%, marchwi o 48% i kapusty o 8%. Natomiast sprzedaż kalafiorów wzrosła dwukrotnie, ogórków o 11%, a pomidorów o 10%. W kwietniu br. wyeksportowano 27,2 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 16,4 mln EUR. Rozmiary eksportu przetworów spadły w stosunku do kwietnia 2006 r. o 19%, a wartość sprzedaży o 18%. Na zmniejszenie wolumenu eksportu przetworów warzywnych wpłynęła niższa sprzedaż mrożonek (o 29%) i suszy (o 28%). Natomiast więcej sprzedano konserw warzywnych (o 25%) i marynat (o 11%).

Import warzyw świeżych w kwietniu 2007 r. wyniósł 33,1 tys. ton, a jego wartość 25,9 mln EUR. W porównaniu z kwietniem 2006 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł o 21%, a jego wartość o 13%. Na zwiększenie importu warzyw wpłynął czterokrotnie wyższy zakup cebuli, dwukrotnie kapusty, czosnku (o 43%) i pomidorów (o 19%). Natomiast mniej zakupiono papryki (o 38%), ogórków (o 22%) i marchwi (o 13%). Import przetworów warzywnych wyniósł 8,9 tys. ton, a jego wartość 7,0 mln EUR. Oznacza to spadek w porównaniu z kwietniem 2006 r. odpowiednio o 8 i 14%. Spośród przetworów o 31% zmniejszył się zakup konserw warzywnych i suszy oraz o 15% mrożonek. Import marynat wzrósł o 40%.

W maju 2007 r. w porównaniu z kwietniem wzrosły ceny detaliczne większości gatunków warzyw: kapusty białej (o 64%), selerów (o 20%), cebuli (o 12%) marchwi oraz buraków. Ceny

detaliczne pieczarek utrzymały się na poziomie zbliżonym do cen z kwietnia br. Natomiast niższe były ceny kalafiorów (o 19%), porów i papryki. Stabilne pozostały ceny detaliczne i ceny zbytu wszystkich przetworów warzywnych. W stosunku do maja 2006 r. ceny detaliczne większości warzyw świeżych obniżyły się: porów (o 43%), marchwi (o 11%), buraków ćwikłowych, selerów i kalafiorów. Natomiast o 96% droższa była cebula, o 12% kapusta biała, o 9% papryka i o 5% pieczarki. Wzrosły ceny detaliczne niemal wszystkich przetworów, a najbardziej: mrożonej fasoli szparagowej (o 24%), mrożonych kalafiorów (o 14%) oraz mrożonych mieszanek warzywnych (o 12%). Nie zmieniła się cena detaliczna ogórków konserwowych i kukuzydzy konserwowej. Wzrosły ceny zbytu mrożonej fasoli szparagowej (o 12%), koncentratu pomidorowego (o 11%), mrożonych mieszanek warzywnych i keczupu. Obniżyły się ceny zbytu ogórków konserwowych i soku pomidorowego.

W czerwcu 2007 r. w porównaniu z majem spośród warzyw przeznaczonych do bezpośredniego spożycia wzrosły ceny skupu: buraków ćwikłowych (o 49%), cebuli (o 25%) i marchwi (o 15%). Natomiast staniały pomidory szklarniowe (o 47%), kapusta biała (o 26%) i pieczarki (o 4%). W skupie do przetwórstwa więcej płacono za kapustę białą i cebulę obieraną. Staniała kapusta pekińska i biała przeznaczona na eksport. Obniżyły się ceny hurtowe: pomidorów i ogórków spod osłon oraz kapusty białej. W hurcie zdrożały buraki (o 43%), marchew (o 39%) i cebula (o 23%). W stosunku do czerwca 2006 r. wzrosły ceny skupu cebuli, kapusty białej i pomidorów szklarniowych. Niższe były ceny skupu marchwi, buraków ćwikłowych, pieczarek i kapusty pekińskiej. Wyższe były ceny hurtowe: cebuli (o 141%), kapusty białej (o 138%) ogórków spod osłon (o 63%) i grunto- wych (o 40%). Natomiast obniżyła się cena hurtowa buraków i pomidorów spod osłon.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2006 IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
VI	0,92	1,27	0,68	1,09	0,90	-	-	-	3,21	-	4,14
VII	1,58	1,76	1,50	1,53	0,78	1,22	0,90	-	2,69	-	4,88
VIII	1,14	1,79	0,40	1,23	0,66	1,15	0,81	-	1,66	2,20	5,33
IX	0,94	1,57	0,34	0,74	0,58	0,95	0,70	1,07	1,65	1,91	5,26
X	0,82	1,38	0,29	0,59	0,45	-	-	0,50	1,99	-	4,29
XI	0,90	1,35	0,29	0,57	0,50	-	-	-	2,82	-	4,32
XII	0,93	1,39	0,26	0,58	0,48	-	-	-	4,07	-	4,68
2006 I-XII	0,85	1,29	0,58	0,85	0,64	1,11	0,80	0,79	3,58	2,06	4,50
2007 I	0,94	1,46	0,27	0,61	0,50	-	-	-	5,17	-	4,46
II	1,04	1,56	0,30	0,67	0,51	-	-	-	-	-	4,38
III	1,12	1,65	0,33	0,71	0,54	-	-	-	7,06	-	4,28
IV	1,47	1,81	0,47	0,75	0,54	-	-	-	7,69	-	4,25
V	1,71	2,05	1,08	0,86	0,57	-	-	-	4,08	-	4,09
VI	2,13	2,46	0,80	0,99	0,85	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	125	120	74	115	149	x	x	x	53	x	96
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	231	194	118	91	94	x	x	x	127	x	99

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuły różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2006 IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,91	0,73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,90	-	-	-	-	0,78	-	-	1,04	-	-
VIII	1,12	0,30	-	-	-	0,95	1,44	0,98	1,03	0,50	0,24
IX	1,16	0,29	0,23	0,25	-	0,96	1,29	1,01	0,90	0,47	0,23
X	1,20	0,25	0,24	0,24	-	0,83	1,34	0,80	-	0,46	0,22
XI	1,42	0,25	0,23	0,22	0,65	-	1,39	0,90	-	-	-
XII	1,45	0,25	0,24	0,23	0,73	-	-	-	-	-	-
2006 I-XII	0,95	0,48	0,36	0,26	0,86	0,88	1,37	0,92	0,99	0,48	0,23
2007 I	1,43	0,28	0,34	0,25	0,98	-	-	-	-	-	-
II	1,43	0,33	0,46	0,26	1,13	-	-	-	-	-	-
III	1,46	0,33	0,43	0,27	0,80	-	-	-	-	-	-
IV	1,59	0,39	-	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	1,76	0,66	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,80	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	102	121	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	198	110	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2006 III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
VI	2,90	-	0,83	0,47	0,80	-	1,10	3,00	3,25	0,66	-	1,25	-
VII	2,98	0,95	0,92	0,36	0,80	-	1,40	-	-	1,11	-	0,63	-
VIII	2,01	0,80	1,53	0,40	0,70	3,08	1,00	-	3,25	0,91	1,40	0,57	-
IX	2,53	0,75	1,25	0,34	0,65	2,53	0,79	-	1,01	0,88	-	0,40	-
X	2,64	1,60	0,72	0,26	0,49	2,20	0,80	2,20	0,83	0,69	1,00	0,40	-
XI	2,80	-	0,63	0,24	0,43	-	0,62	1,65	0,75	0,74	1,00	0,36	-
XII	-	-	0,61	0,24	0,40	-	0,60	1,50	0,74	0,79	1,00	0,41	-
2006 I-XII	3,05	1,03	0,95	0,45	0,68	2,60	0,85	1,97	1,68	0,67	1,38	0,54	-
2007 I	-	-	0,70	0,24	0,45	-	0,57	1,64	0,79	0,83	1,00	0,37	-
II	-	-	1,02	0,25	0,54	-	0,60	1,70	0,98	0,84	1,00	0,31	-
III	-	-	1,57	0,25	0,69	-	0,60	1,33	1,20	0,84	-	0,28	-
IV	-	-	2,40	0,46	1,18	-	-	1,40	1,30	0,88	-	0,23	-
V	3,06	-	1,21	0,83	-	-	-	2,20	2,50	1,05	-	0,25	-
VI	2,98	-	0,78	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	x	x	64	90	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	x	x	94	160	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 361	1 397	3 464
IV	3 292	1 111	25 062	3 526	1 215	2 075
V	2 232	1 017	20 071	3 061	1 072	1 837
VI	2 414	648	20 236	4 221	871	2 172
VII	2 727	258	20 451	10 320	642	8 353
VIII	2 890	571	25 791	12 150	853	12 760
IX	3 331	898	57 993	12 202	1 333	8 031
X	2 561	1 080	71 581	6 593	1 605	6 089
XI	2 226	840	52 278	5 611	1 540	4 566
XII	2 152	933	32 767	3 384	1 343	3 325
2006 I-XII	32 607	10 456	428 679	72 237	15 502	57 187
2007 I	3 306	837	37 035	5 341	1 626	3 285
II	3 335	929	33 376	5 075	1 543	3 331
III	4 138	690	30 500	6 577	1 789	4 986
IV	4 175	1 205	18 526	4 494	1 442	3 060
Wskaźnik zmian w %						
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	127	108	74	127	119	147

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2006												2007				IV 2007 IV 2006 (%)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	
Warzywa ogółem	30210	33181	37908	31239	36057	28253	30748	31029	33519	35116	26403	22876	376540	25756	22845	27471	15741
Cebula	19307	18329	18301	14923	16429	10135	6338	6129	7808	7965	10146	7541	143350	8366	7110	6540	4217
Kapusta	2778	4480	6602	6147	6745	2410	1687	1413	2311	5439	3504	4724	48239	4701	5257	8256	5641
Marchew	645	1546	1855	1624	2277	1800	454	266	266	340	854	508	12434	819	683	946	845
Ogórki	66	104	57	263	802	2163	5812	7665	4212	566	220	215	22246	410	154	35	293
Pomidory	314	297	164	914	3409	6161	10327	10523	11101	9115	2080	1320	55724	945	1017	1415	1008
Kalafiori	170	106	149	116	147	2154	2848	1636	2581	3848	973	111	14839	174	202	322	257
Przetwory ogółem	38526	40075	48941	33787	30414	28715	21020	21666	34253	43494	41120	34053	416063	39126	37985	48766	27218
Susze	1530	1472	1837	1441	1385	1256	1143	1160	1447	1856	1840	971	17337	1546	1211	1102	1036
Marynaty	2180	2365	3509	2460	2383	1967	1874	2177	2779	3450	3320	2261	30726	2247	2295	2644	2740
Konserwy	2931	3500	3763	2784	2465	1873	1060	1742	2973	3967	3986	3877	34922	3680	3952	4446	3476
-kapusta kwasz.	782	973	1109	834	904	527	375	628	1142	1109	1466	1696	11543	1783	1852	2386	1938
Mrożonki	29711	30404	37042	24622	22167	21117	15214	14437	24923	21441	28669	24482	304229	29181	28025	33198	17485
Pieczarki i ich przetwory	12514	11425	13077	10735	10392	9394	7827	7845	9447	11626	12540	14211	131033	14639	12918	17044	13084
Warzywa ogółem	7073	7593	8809	7885	12882	13646	16262	16543	17968	16939	10724	11642	147967	9591	8532	10061	6509
Cebula	3739	3600	3667	3084	3465	2995	2336	2630	3708	4202	4682	3840	41948	4249	3602	3231	2242
Kapusta	527	732	1104	934	1141	527	310	254	333	619	562	673	7716	571	674	1352	729
Marchew	135	237	311	246	351	329	190	131	110	136	144	2003	4323	139	136	173	114
Ogórki	35	45	48	207	516	984	1981	2512	1453	363	185	227	8554	247	55	42	232
Pomidory	124	185	92	1058	4001	5807	8686	7958	8324	6502	1525	1179	45442	680	715	1218	1075
Kalafiori	114	60	89	65	108	662	848	730	1061	1049	413	94	5295	94	109	168	140
Przetwory ogółem	21402	21724	27024	19950	18034	16356	11925	13887	21941	27176	25848	22177	247443	24286	22035	25905	16351
Susze	2638	2191	3028	2423	2195	2111	1855	2017	2580	3239	3218	2343	29837	2958	2181	2202	1854
Marynaty	1685	1765	2620	2062	2042	1618	1549	1655	2205	2873	2711	1911	24695	2072	1926	2430	1861
Konserwy	1829	2172	2614	1956	1655	1584	858	1340	2125	2517	2393	2293	23336	2068	2091	2423	1957
-kapusta kwasz.	344	456	520	399	404	272	196	234	410	423	492	590	4739	507	514	649	514
Mrożonki	13444	13546	16600	11626	10618	9180	6506	7053	13278	16427	15624	13720	147621	15235	13884	16518	8902
Pieczarki i ich przetwory	17098	15426	17928	16174	16892	14705	12308	12780	15099	19599	19306	21494	198809	21548	18274	23527	17664

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od I.I.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2006												2007				IV 2007 IV 2006 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		IV
Warzywa ogółem	24538	25906	34673	27353	21568	20432	10077	5595	8235	9803	20426	30511	239117	32650	31551	43500	33060	121
Cebula	1215	1770	2368	2030	3862	8285	3699	2596	6031	5903	6362	8524	52647	8326	10624	10514	9024	445
Kapusta	81	258	354	675	431	26	11	2	0	2	0	8	1848	21	47	293	1403	208
Marchew	3326	3754	5050	4160	5697	5677	2966	1580	185	602	91	639	33727	975	1830	3835	3624	87
Ogórki	3138	2427	2413	2102	355	123	22	34	43	1151	3163	2948	17919	4659	2429	2683	1638	78
Pomidory	8735	9191	11323	7318	4864	3290	1573	552	178	358	655	10574	64503	10169	8634	12949	8723	119
Papryka	2528	2470	3766	2396	2019	1679	962	82	874	376	1998	2880	2203	2343	2153	2387	1491	62
Czosnek	455	668	458	703	353	452	441	407	476	363	403	847	6028	735	275	792	1004	143
Przetwory ogółem	8357	8282	12269	9666	7557	7579	7137	9410	10173	10842	11778	9128	112178	11575	11878	13905	8850	92
Mrożonki	2200	2458	3550	2510	2096	1720	1510	2776	3264	2343	2559	2414	29400	2781	3567	3663	2134	85
Susze	834	660	975	1100	1102	824	506	547	605	563	811	621	9149	1690	1037	1215	761	69
Marynaty	761	692	734	642	523	572	520	525	710	1098	944	798	8519	831	884	932	897	140
Konserwy	1841	1887	2778	2390	1075	1242	1334	2212	2232	3263	2310	2269	24833	1303	2346	3386	1651	69
<i>-kukurydza konserw.</i>	781	948	1568	1759	471	629	722	1605	1538	2104	1531	1389	15044	672	1605	2225	766	44
Koncentrat pomid.	1988	1580	3032	2004	1719	2481	2484	2490	2186	2406	3901	1954	28224	3641	2946	3266	2481	124
Warzywa ogółem	19952	20443	26833	22958	15985	9337	4773	2242	2382	4141	13937	24602	167586	29124	22646	33877	25898	113
Cebula	163	277	647	260	301	996	473	477	986	1162	1378	1620	8740	1544	2025	2619	2056	791
Kapusta	15	57	137	299	183	9	2	1	0	2	1	7	714	15	23	142	517	173
Marchew	747	985	1484	1312	1805	1713	759	607	70	118	57	222	9881	265	473	1060	718	55
Ogórki	3933	3136	1411	939	252	53	39	46	64	786	2728	3245	16633	4961	3393	2379	1375	146
Pomidory	6738	7447	11076	8240	5579	2370	1410	353	210	499	509	11330	60346	13034	8614	15440	12274	149
Papryka	3088	3239	4349	3746	3863	2467	1129	111	358	320	2042	3377	28088	3656	3604	4479	2846	76
Czosnek	685	804	645	1044	558	835	551	371	417	462	660	901	7928	829	476	939	932	89
Przetwory ogółem	7330	6627	9906	8145	6671	6354	5880	7101	8497	9325	9526	8292	93654	10534	11345	11795	7012	86
Mrożonki	1730	1637	2381	1987	1589	1244	1098	1686	2201	1703	1962	1915	20834	2877	2893	3071	1645	83
Susze	1138	985	1551	1673	1425	1132	761	873	1235	1072	1385	1105	14333	2209	1756	1827	1127	67
Marynaty	532	495	564	540	481	520	438	399	660	911	723	645	6909	716	717	804	726	134
Konserwy	2076	1817	2799	2259	1357	1524	1512	2175	2291	3326	2367	2525	26028	1772	3449	3131	1423	63
<i>-kukurydza konserw.</i>	635	698	1247	1322	362	461	533	1115	1151	1556	1158	1073	1131	531	1252	1720	525	40
Koncentrat pomid.	1245	974	1709	1258	1121	1377	1421	1403	1320	1445	2158	1249	16680	1980	1701	1896	1399	111

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRIRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2006 II	0,20	0,16	0,15	0,43	0,62	0,57	1,51	0,70	0,47	0,47
III	0,20	0,17	0,17	0,83	0,56	0,59	1,50	0,68	0,47	0,46
IV	0,21	0,15	0,15	0,79	1,16	0,56	1,43	0,93	0,48	0,50
V	0,21	0,17	0,15	0,64	1,17	0,73	1,49	0,92	0,45	0,50
VI	0,30	0,22	0,18	0,45	0,94	0,31	1,45	0,92	0,52	0,46
VII	0,37	0,18	0,42	0,34	0,84	0,30	1,47	1,02	0,52	0,59
VIII	0,43	0,18	0,49	0,33	0,76	0,45	1,58	0,81	0,37	0,53
IX	0,47	0,14	0,41	0,34	0,75	0,41	1,59	0,80	0,36	0,49
X	0,53	0,11	0,40	0,64	0,71	0,27	1,63	0,91	0,38	0,51
XI	0,46	0,16	0,17	0,84	0,73	0,42	1,49	0,90	0,34	0,53
XII	0,51	0,14	3,94	0,72	0,89	0,85	1,47	0,90	0,35	0,50
2006 I-XII	0,29	0,16	0,35	0,38	0,82	0,36	1,51	0,83	0,41	0,49
2007 I	0,51	0,12	0,17	0,60	0,72	0,54	1,43	1,15	0,28	0,46
II	0,50	0,13	0,20	0,36	0,70	0,54	1,35	1,04	0,28	0,45
III	0,49	0,16	0,18	1,21	0,86	0,52	1,33	1,23	0,27	0,46
IV	0,53	0,13	0,13	0,79	1,07	0,55	1,36	0,64	0,27	0,51
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2007</u> <u>III 2007</u>	108	81	72	65	124	106	102	52	100	111
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	252	87	87	100	92	98	95	69	56	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-
VI	0,88	0,71	1,25	1,17	1,86	-	1,31	3,28	2,23
VII	1,13	1,09	1,41	0,94	1,20	-	0,79	2,88	1,59
VIII	1,21	1,37	1,27	0,78	1,16	1,19	1,34	2,07	2,99
IX	1,18	0,92	0,86	0,69	1,19	0,87	1,23	2,06	2,28
X	1,11	0,92	0,81	0,64	3,13	1,02	3,05	2,62	1,40
XI	1,15	1,00	0,82	0,68	-	-	5,45	3,78	-
XII	1,19	1,06	0,78	0,67	-	-	6,53	5,58	-
2005 I-XII	0,93	0,89	1,04	0,78	1,71	1,03	4,22	5,02	2,10
2007 I	1,28	1,13	0,78	0,69	-	-	13,38	-	-
II	1,29	1,30	0,80	0,69	-	-	11,13	-	-
III	1,31	1,32	0,81	0,63	-	-	7,11	14,08	-
IV	1,83	1,35	0,87	0,66	-	9,37	5,50	9,37	-
V	1,73	2,06	0,90	0,65	-	-	4,04	4,18	-
VI	2,12	1,69	1,25	0,93	2,60	-	2,13	3,22	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>V 2007</u> <u>IV 2007</u>	123	82	139	143	x	x	53	77	x
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>	241	238	100	79	140	x	163	98	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2006 IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
V	2,74	7,17	2,90	2,85	2,79	5,91	2,40
VI	2,77	7,17	2,91	2,89	2,78	5,93	2,49
VII	2,74	7,21	2,92	2,90	2,75	5,94	2,50
VIII	2,77	7,06	2,96	2,94	2,77	5,93	2,48
IX	2,79	6,95	3,07	2,99	2,85	5,93	2,44
X	2,78	7,22	3,15	3,01	2,93	5,98	2,42
XI	2,73	7,32	3,16	3,06	3,03	5,96	2,45
XII	2,74	7,43	3,21	3,08	3,06	5,97	2,44
2006 I-XII	2,77	7,29	3,00	2,94	2,83	5,79	2,41
2007 I	2,74	7,60	3,31	3,08	3,08	5,98	2,26
II	2,67	7,72	3,23	2,99	3,11	6,07	2,27
III	2,67	7,74	3,22	2,98	2,89	5,98	2,26
IV	2,64	7,83	3,26	2,84	2,88	6,01	2,27
V	2,68	7,96	3,24	2,86	2,93	6,09	2,30
Wskaźnik zmian w %							
<u>V 2007</u> IV 2006	102	102	99	101	102	101	101
<u>V 2007</u> V 2006	98	111	112	100	105	103	96

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafiory	Pieczarki
2006 III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
V	1,39	1,32	2,08	1,48	4,75	7,47	13,13	-	-	5,17	5,73
VI	1,81	1,33	2,36	1,76	5,98	6,66	11,80	-	3,06	3,37	5,75
VII	2,49	1,68 ^a	2,49	2,07	7,37	1,48 ^a	9,77	-	2,02	2,21	6,27
VIII	2,32	2,11 ^a	2,30	1,69	6,70	5,79	5,13	-	1,90	3,95	7,14
IX	2,08	0,98	1,82	1,44	4,66	4,40	3,71	3,21	1,84	3,48	6,65
X	1,90	0,80	1,62	1,34	1,34	4,08	3,39	3,61	2,98	2,37	5,96
XI	1,85	0,75	1,55	1,30	3,20	3,84	5,76	-	-	2,98	5,95
XII	1,92	0,74	1,57	1,29	3,10	3,82	7,31	-	-	4,49	6,15
2006 I-XII	1,74	1,05	1,87	1,47	4,39	4,78	8,23	3,41	2,36	4,45	6,13
2007 I	2,01	0,76	1,59	1,29	3,06	4,08	10,41	-	10,3	5,84	6,11
II	2,09	0,75	1,64	1,29	3,11	4,23	12,11	-	-	5,76	6,05
III	2,15	0,75	1,66	1,29	3,20	4,28	12,96	-	-	5,54	6,02
IV	2,43	0,90	1,75	1,32	3,68	4,40	14,59	-	-	6,14	6,04
V	2,73	1,48	1,85	1,35	4,41	4,27	14,30	-	-	4,97	6,01
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2007</u> IV 2007	112	164	106	102	120	97	98	x	x	81	100
<u>V 2007</u> V 2006	196	112	89	91	93	57	109	x	x	96	105

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2006 III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
V	4,22	15,57	6,24	5,60	6,68	5,48	8,70	3,52	5,23	7,86	3,82
VI	4,21	15,43	6,26	5,62	6,68	5,46	8,70	3,54	5,28	7,94	3,82
VII	4,24	15,43	6,22	5,66	6,68	5,46	8,70	3,54	5,33	7,94	3,81
VIII	4,23	15,43	6,24	5,64	6,68	5,48	8,70	3,55	5,35	7,97	3,81
IX	4,24	15,43	6,26	5,66	6,66	5,50	8,70	3,55	5,35	8,00	3,80
X	4,28	15,57	6,48	5,70	6,78	5,62	8,70	3,55	5,40	8,06	3,80
XI	4,30	15,57	6,76	5,76	7,00	5,76	8,75	3,57	5,35	8,00	3,80
XII	4,30	15,57	7,06	5,78	7,18	5,90	8,75	3,57	5,28	7,86	3,79
2006 I-XII	4,26	15,52	6,35	5,57	6,77	5,53	8,69	3,56	5,29	7,91	3,81
2007 I	4,29	15,57	7,22	5,76	7,28	6,00	8,80	3,59	5,33	7,91	3,99
II	4,27	15,57	7,44	5,80	7,42	6,02	8,85	3,59	5,38	7,94	3,98
III	4,26	15,71	7,58	5,80	7,52	6,10	8,85	3,61	5,33	7,97	4,00
IV	4,21	15,86	7,60	5,78	7,54	6,10	8,85	3,61	5,30	7,83	4,01
V	4,21	15,86	7,74	5,78	7,62	6,14	8,85	3,62	5,38	7,91	4,03
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{V\ 2007}{IV\ 2007}$	100	100	102	100	101	101	100	100	102	101	100
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	100	102	124	103	114	112	102	103	103	101	105

^a w zł/l

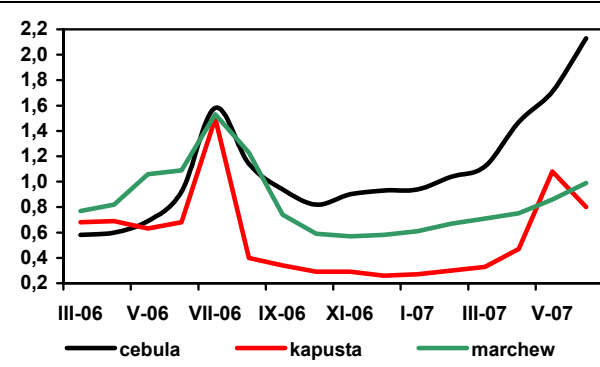
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

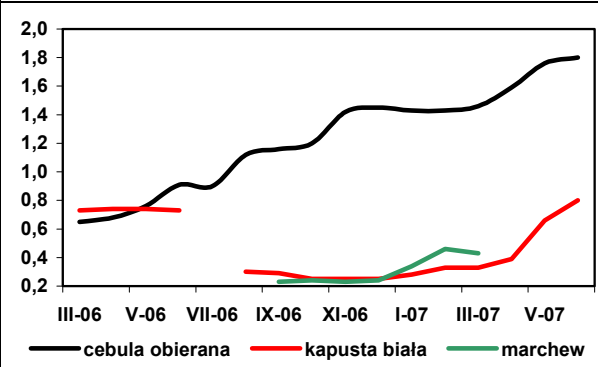
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafory	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2005 XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	59	51	54	66	117
IV	-	59	58	26	-	-	37	38	58	51	54	70	116
V	44	58	65	25	-	-	35	-	-	52	97	95	110
VI	46	61	66	28	-	-	46	-	-	72	107	97	119
VII	45	64	63	29	44	55	64	-	-	75	89	-	62
VIII	52	67	58	28	48	48	73	-	-	77	92	85	66
IX	54	69	31	26	-	-	69	32	-	65	58	67	83
X	52	75	29	28	-	-	62	30	71	63	64	77	68
XI	53	74	30	26	-	-	58	27	66	63	45	80	43
XII	50	75	32	28	-	-	55	34	63	62	68	77	-
2007 I	48	72	35	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	47	68	45	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	47	61	61	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	48	57	66	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

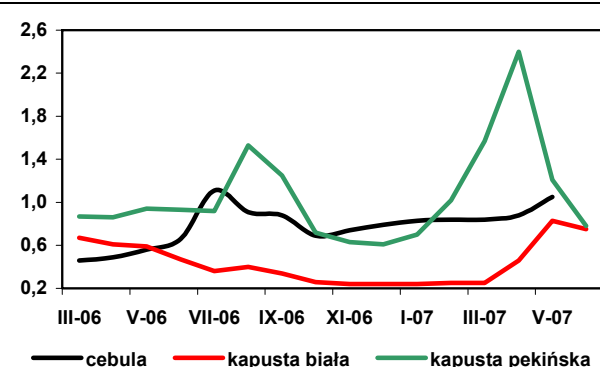
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

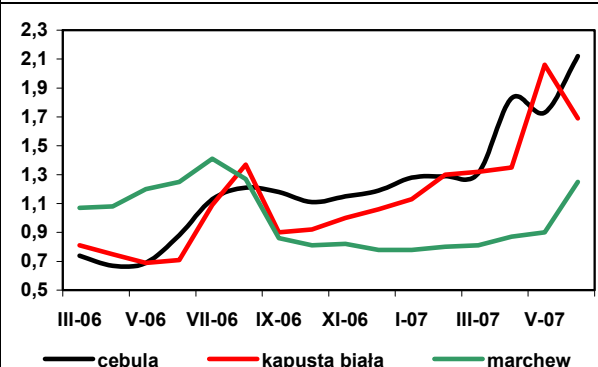
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

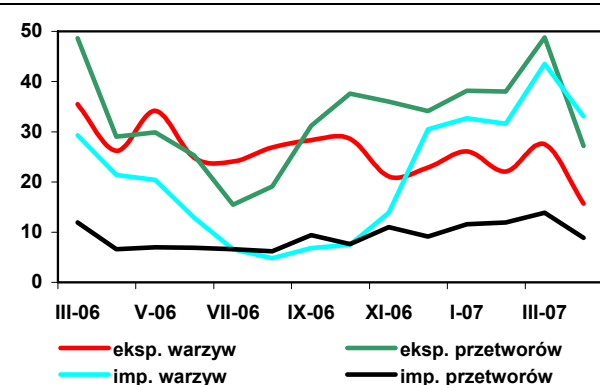
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

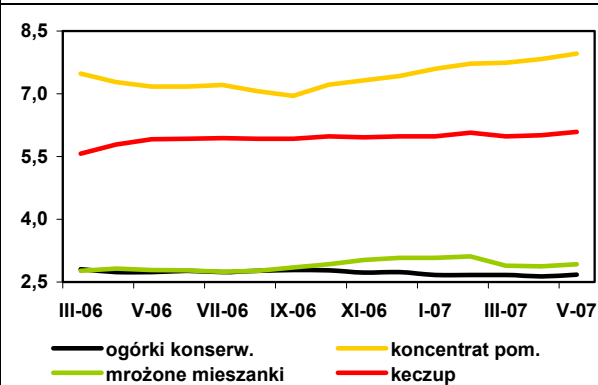
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

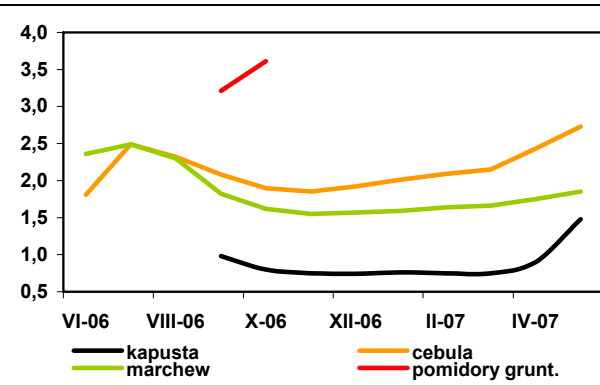
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

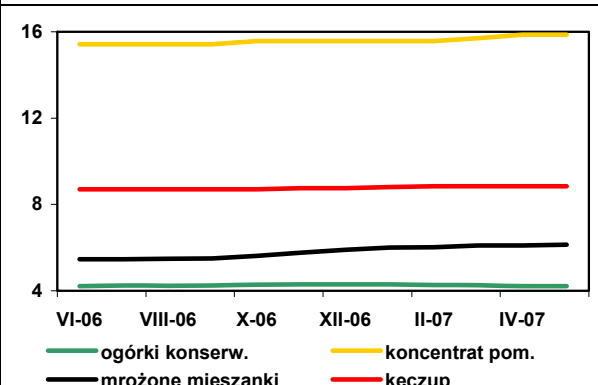
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W kwietniu 2007 r. łączna produkcja soków pitnych była wyższa w porównaniu z kwietniem roku poprzedniego o 7,3 % i wynosiła 46 tys. ton. Obniżyła się produkcja soków wytwarzanych z owoców cytrusowych, a zwiększyła się soków jabłkowych i mieszanych. Wyższa była też produkcja soków zagęszczonych (przede wszystkim koncentratu soku jabłkowego) oraz dżemów i kompotów. Niższa była produkcja owoców mrożonych (o 3%).

Eksport świeżych owoców wyniósł 49,1 tys. ton i przekraczał poziom z kwietnia 2006 r. o 18%. O wzroście wywozu zdecydował wyższy eksport jabłek i gruszek (odpowiednio o 17 i 93%). Mniejszy był natomiast wolumen eksportu większości owoców przetworzonych, (zwiększyła się jedynie sprzedaż wiśni w puszkach i dżemów). Z powodu wzrostu średnich cen transakcyjnych (z 0,30 do 0,34 EUR/kg), wpływ z eksportu owoców świeżych zwiększył się o 17 p. p. bardziej niż jego rozmiary. Średnie ceny przetworów zmniejszyły się z 1,11 do 1,04 EUR/kg, stąd wartość ich sprzedaży wzrosła mniej niż rozmiary eksportu (odpowiednio o 6 i 8%).

W kwietniu rozmiary importu owoców świeżych, głównie w wyniku spadku przywozu owoców cytrusowych, obniżyły się o 8% do 64,9 tys. ton. Import przetworów owocowych spadł o 34% do 14 tys. ton. Zmniejszył się przywóz wszystkich przetworów (z wyjątkiem owoców suszonych i mrożonych). W wyniku zmian cen importowych wartość przywozu owoców świeżych i przetworów obniżyła się proporcjonalnie do spadku jego wolumenu odpowiednio o 3% i o 16%. W kwietniu 2007 r. ujemne saldo w handlu owocami i ich przetworami wyniosło 3,6 mln EUR, wobec 8,7 mln EUR w kwietniu 2006 r.

W maju wyższe niż w kwietniu br. były ceny detaliczne jabłek, gruszek, bananów, pomarańcz, cytryn i mandarynek, a także soku pomarańczowego i z czarnej porzeczki oraz mrożonych truskawek. Potaniały natomiast winogrona i brzoskwinie w puszkach. Nie zmieniły się ceny detaliczne pomarańcz, soku jabłko-

wego, ananasów w puszkach i dżemów. W maju 2007 r. średnie ceny owoców strefy umiarkowanej wzrosły w stosunku do maja roku poprzedniego o 11,9%, a przetwory owocowe o 1,6%, natomiast owoce południowe potaniały o 3,5%, (średnie ceny żywności wzrosły o 4,3%). W maju 2007 r. wyższe w porównaniu z majem 2006 r. były ceny zbytu niemal wszystkich jednogatunkowych soków pitnych, a także dżemów. Najbardziej (o 27%) zwiększyły się ceny zbytu pitnego soku pomarańczowego, a spowodowane to było zwiększeniem cen w imporcie zagęszczonego soku pomarańczowego.

W czerwcu 2007 r. obniżyły się w relacji do czerwca roku poprzedniego ceny płacone za jabłka przez firmy eksportowe (o 7%). Wyższe były natomiast ceny jabłek deserowych skupowanych przez spółdzielnie ogrodnicze (o 9%) i płacone na rynkach hurtowych (o 5%). Droższe były wszystkie odmiany jabłek. W wyniku konkurencji zakładów przetwórczych o surowiec i wzrostu cen eksportowych mrożonych truskawek, dwukrotnie wyższe były ceny skupu truskawek odszypułkowanych do mrożenia. Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny bananów i pochodzących głównie z importu gruszek, a wzrosły ceny owoców cytrusowych.

Ceny hurtowe wszystkich owoców (poza truskawkami i bananami) były w czerwcu 2007 r. wyższe niż w miesiącu poprzednim. Jabłka w handlu hurtowym podrożały nieznacznie, w skupie realizowanym przez spółdzielnie ogrodnicze o 9%, a oferowane przez firmy eksportowe o 7%.

W maju 2007 r. ceny hurtowe jabłek w Polsce stanowiły 59% cen w Niemczech, truskawki 38%, a banany 67%. W marcu roku poprzedniego relacje te wynosiły odpowiednio 56, 36 i 68%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2006 IV	1,27	2,75	-	-	-	-	-
V	1,71	-	-	-	-	-	-
VI	1,97	-	1,74	-	-	-	-
VII	2,54	-	1,82	2,43	1,99	4,38	-
VIII	1,66	-	-	2,06	2,85	2,57	2,05
IX	1,07	2,04	-	-	-	-	1,00
X	0,99	2,03	-	-	-	-	1,24
XI	0,97	2,52	-	-	-	-	-
XII	0,98	2,38	-	-	-	-	-
2006 I-XII	1,37	2,41	1,77^a	2,22^a	2,42	2,99	1,43^a
2007 I	1,05	2,20	-	-	-	-	-
II	1,04	2,34	-	-	-	-	-
III	1,27	2,45	-	-	-	-	-
IV	1,39	2,73	-	-	-	-	-
V	1,98	2,82	8,43	-	-	-	-
VI	2,15	-	3,13	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	109	x	37	x	x	x	x
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	109	x	180	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2006 IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,35	1,71	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,31	2,22	0,55	0,61	2,02	-	1,37	0,70	-
VIII	0,27	-	1,18	0,75	2,20	0,63	1,31	0,99	0,51
IX	0,26	-	-	-	1,99	0,66	-	-	0,48
X	0,29	-	-	-	2,25	0,60	-	-	0,42
XI	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
2006 I-XII	0,37	1,99^a	1,02^a	0,63^a	2,16^a	0,64^a	1,36^a	0,90^a	0,47^a
2007 I	0,47	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,48	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,45	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,45	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	3,24	1,43	1,75	2,46	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	x	190	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2006 IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
VI ^a	2,05	2,21	-	2,05	2,25	2,16	2,11	-	-	3,98	3,13	-	-
VII ^a	2,07	2,20	-	2,38	2,20	2,20	2,20	-	-	3,78	3,46	5,33	-
VIII ^a	1,21	2,20	-	2,20	2,20	2,20	2,20	2,31	-	-	3,17	4,22	1,42
IX	0,76	1,00	-	-	-	-	0,79	1,67	1,57	-	-	-	0,82
X	0,73	1,00	-	-	0,63	0,65	0,71	1,56	1,59	-	-	-	1,33
XI	0,78	1,03	1,04	0,76	0,73	0,73	0,73	1,54	1,45	-	-	-	-
XII	0,81	1,04	1,32	0,86	0,79	0,79	0,77	1,48	1,45	-	-	-	-
2006 I-XII	1,15	1,47	1,33	1,38	1,29	1,30	1,23	1,71	1,51	3,88	3,25	4,78	1,19
2007 I	0,89	1,07	1,70	0,93	0,81	0,83	0,83	1,50	1,40	-	-	-	-
II	1,01	1,20	1,80	0,95	0,89	0,90	0,91	-	-	-	-	-	-
III	1,13	1,40 ^a	1,80 ^a	1,12	1,13	1,12	1,10	-	-	-	-	-	-
IV	1,24	1,33 ^a	1,73 ^a	1,17	1,18	1,16	1,15	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,77	1,60	1,98	1,97	1,95	1,96	1,91	-	-	4,50	-	-	-
VI ^a	1,90	-	-	2,03	1,97	1,96	2,00	-	-	4,23	8,50	9,0	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	107	x	x	103	101	100	105	x	x	94	x	x	x
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	93	x	x	99	88	91	95	x	x	106	272	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2006 III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
IV	8 325	11 491	22 920	1 946	9 726	4 362	821
V	8 221	11 632	24 640	1 088	8 832	4 073	951
VI	8 943	10 571	19 138	5 250	51 958	5 205	1 013
VII	7 944	11 408	12 656	10 424	79 972	3 974	2 668
VIII	7 266	9 954	21 770	28 726	80 510	4 485	4 673
IX	6 635	9 116	18 917	45 481	34 790	3 703	1 039
X	10 275	9 486	25 762	49 665	15 422	4 447	997
XI	5 851	9 892	24 329	32 662	15 221	4 774	1 511
XII	7 863	10 900	29 010	10 540	8 995	3 698	1 392
2006 I-XII	92 233	129 570	266 594	192 620	336 492	54 544	17 944
2007 I	7 063	9 502	25 947	4 203	11 179	3 951	1 876
II	5 795	7 339	25 776	2 778	10 995	3 702	1 281
III	7 552	9 443	31 246	3 044	14 565	4 273	1 307
IV	8 409	9 662	27 806	2 049	9 403	4 411	1 094
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2007</u> <u>III 2007</u>	111	102	89	67	65	103	84
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	101	84	121	105	97	101	133

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2006												2007				IV 2007 IV 2006 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	68 737	70 624	41 591	42 271	36 655	44 252	34 826	31 929	29 524	50 269	71 876	571 691	95 381	90 564	118 472	49 105	118
Jabłka	63 618	60 871	36 042	34 993	11 928	1 893	3 158	14 218	18 867	39 842	58 153	386 630	87 526	82 735	109 180	42 123	117
Gruszki	162	127	96	103	19	40	174	814	685	499	258	3 126	166	239	269	185	193
Truskawki	43	86	370	204	16 344	6 251	331	274	44	-	-	24 071	1	29	10	44	12
Śliwki	-	-	-	-	16	103	2 332	5 975	1 672	17	5	10 121	74	14	9	30	-
Maliny	39	178	195	165	175	10 143	5 405	3 280	854	99	61	20 776	2	15	-	150	77
Wiśnie	-	-	-	-	-	1 213	7 982	40	-	22	-	9 257	196	-	86	22	-
Przetwory owocowe	46 653	56 975	49 237	50 111	52 635	73 648	69 919	80 025	91 657	75 857	52 645	750 541	57 994	53 538	62 358	46 175	94
Zagęszczony sok jabłkowy	11 001	13 353	12 790	12 572	13 195	15 016	14 330	32 929	46 166	35 618	17 458	239 928	18 166	14 267	15 856	11 998	94
Truskawki w puszkach	639	725	720	733	1 099	802	558	614	624	657	535	8 106	718	644	968	431	60
Wiśnie w puszkach	560	789	549	441	365	333	764	525	581	487	529	6 389	545	635	682	573	104
Dżemy	1 845	2 693	2 377	2 360	1 873	1 839	2 427	3 119	3 354	2 701	2 223	28 660	2 252	2 788	4 213	2 648	111
Mrożonki	19 538	23 400	19 513	19 546	20 747	38 603	32 979	26 998	25 185	21 389	18 017	286 621	21 742	21 579	25 164	18 538	95
Owoce świeże	17 645	20 427	12 461	13 870	19 880	30 426	20 467	14 335	9 818	14 940	19 019	206 084	25 290	24 653	31 740	16 860	135
Jabłka	14 988	15 099	9 675	10 008	3 647	594	1 022	2 999	4 230	9 590	11 601	93 289	21 345	20 400	26 382	12 547	130
Gruszki	73	40	68	63	14	25	83	355	309	240	119	1 450	59	117	142	122	179
Truskawki	25	25	276	303	11 996	5 692	403	539	58	-	1	19 391	1	37	13	52	19
Śliwki	2	-	-	-	6	38	820	2 260	765	8	6	3 904	40	13	9	41	-
Maliny	49	224	267	162	146	7 955	3 657	2 122	590	100	47	15 564	3	21	-	106	40
Wiśnie	-	-	-	-	-	792	3 761	35	-	19	-	4 608	156	-	19	19	-
Przetwory owocowe	45 707	55 636	52 046	49 933	56 935	77 727	80 857	86 894	92 809	77 448	50 657	776 184	60 855	55 681	63 325	47 850	92
Zagęszczony sok jabłkowy	10 977	13 911	16 196	13 433	14 495	15 184	13 687	33 528	45 002	34 919	16 428	243 754	18 519	14 156	15 082	10 218	63
Truskawki w puszkach	713	840	808	855	1 176	939	643	687	706	735	637	9 226	906	799	1 179	507	63
Wiśnie w puszkach	668	886	617	530	469	395	701	570	620	530	549	7 144	610	678	747	562	91
Dżemy	2 224	3 428	3 085	2 936	2 453	2 960	3 069	3 722	3 762	3 374	2 649	35 659	2 810	3 354	4 754	3 458	112
Mrożonki	17 086	21 163	17 796	18 140	19 129	37 543	35 018	26 748	25 477	21 019	17 455	275 427	21 988	21 722	23 187	18 462	104

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, Ministerstwa Finansów i od 01.01.2006 Centrum Analityczne Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2006																2007				IV 2007 IV 2006 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV					
	77 952	87 071	70 166	70 385	69 664	102 491	100 390	75 755	74 382	85 009	100 455	1 002 982	98 761	86 836	90 130	64 890					
Owoce świeże	17 439	22 407	16 756	21 042	16 714	16 517	20 801	18 134	19 395	22 859	20 027	231 220	21 734	18 769	23 706	19 001					
Banany	47 626	44 498	33 843	18 644	12 037	9 145	8 717	11 689	22 368	38 770	60 011	365 827	62 158	53 793	46 387	25 612					
Owoce cytrusowe	50	53	24	2 685	8 742	25 188	20 432	12 819	1 706	56	176	71 994	7	83	182	23					
Brzoskwinie i nekt.	3 607	5 572	7 260	8 277	4 415	6 361	19 096	17 516	19 600	14 311	8 670	117 597	4 897	4 791	7 005	8 124					
Winogrona	195	533	874	7 408	17 457	33 901	22 034	6 782	559	196	294	90 380	103	171	447	1 331					
Arbuzy	755	889	1 202	2 739	2 859	4 461	1 483	2 883	2 491	767	354	21 067	212	327	815	738					
Jablka	16 401	25 574	21 231	21 684	17 242	20 965	20 603	20 669	22 793	22 077	23 855	252 795	16 247	33 191	27 596	14 034					
Przetwory razem	7 215	7 908	8 751	9 809	7 662	7 054	6 052	7 079	6 946	6 223	7 721	92 156	5 336	7 527	6 342	3 221					
Soki zagęszczone	3 389	4 042	4 240	4 080	4 404	4 548	3 886	4 268	3 833	3 385	4 089	49 182	2 455	2 390	2 331	1 378					
-sok pomarańczowy	1 277	2 999	1 431	1 995	962	3 453	6 043	2 676	2 061	1 414	1 753	27 503	1 584	1 844	2 312	1 843					
Mrożonki	998	819	371	729	651	689	894	861	1 759	1 893	1 263	12 099	1 319	913	877	442					
Susze	418	771	506	510	751	407	431	509	859	442	591	6 562	580	2 012	602	487					
Dżemy	6 343	12 847	10 082	8 516	7 171	9 314	7 060	9 392	10 858	11 929	12 295	112 657	7 274	20 719	17 235	7 923					
Przetwory puszkow.	1 794	3 543	2 243	1 506	1 558	1 445	1 632	1 629	2 321	2 969	2 867	24 522	1 349	2 016	2 809	1 649					
-ananasy	1 702	4 633	3 460	2 826	2 109	1 757	1 803	3 644	3 666	4 859	3 881	36 601	2 043	1 979	4 416	2 512					
-brzoskwinie	51 860	60 582	51 573	55 132	51 118	61 683	59 410	48 221	53 434	62 912	71 858	683 494	63 362	57 291	61 197	50 265					
Owoce świeże	11 544	14 012	11 567	13 483	10 923	6 443	9 570	8 480	10 150	13 622	12 611	133 561	13 817	12 094	15 602	12 409					
Banany	25 157	22 877	16 334	9 263	7 105	5 913	5 685	7 808	13 562	22 169	34 216	200 813	31 632	27 749	22 465	13 299					
Owoce cytrusowe	80	105	43	2 349	8 259	19 835	16 546	7 854	1 089	438	700	57 345	13	81	189	38					
Brzoskwinie i nekt.	4 460	7 068	9 231	10 629	4 820	7 135	14 343	11 638	14 341	11 706	8 195	107 533	6 037	5 972	8 479	10 203					
Winogrona	132	344	650	3 370	5 669	8 793	3 605	898	223	375	539	24 687	47	103	303	926					
Arbuzy	385	492	839	2 134	2 088	3 194	533	527	471	371	268	11 411	145	204	482	559					
Jablka	18 192	28 980	21 588	21 936	19 444	25 667	32 397	27 591	28 029	26 183	30 636	302 316	17 954	29 561	26 547	18 039					
Przetwory razem	7 735	9 386	9 367	9 585	8 997	8 716	7 700	9 035	8 710	8 274	11 187	109 131	7 181	9 832	8 221	4 432					
Soki zagęszczone	4 134	5 284	5 489	5 224	5 405	5 990	4 905	5 342	5 131	4 598	6 517	63 773	3 520	3 672	4 150	2 218					
-sok pomarańczowy	1 258	3 017	1 650	1 409	898	8 307	14 021	5 880	3 063	1 844	2 392	45 061	1 572	2 031	2 728	2 247					
Mrożonki	1 888	1 674	721	1 289	1 002	1 037	1 410	1 508	2 956	3 204	2 146	21 106	2 206	1 662	1 385	904					
Susze	711	1 096	760	546	983	447	696	757	1 187	809	1 168	9 754	866	4 268	1 075	763					
Dżemy	6 441	13 533	8 921	8 915	7 459	7 062	8 435	10 163	11 737	11 805	13 352	114 752	5 911	11 552	12 901	9 618					
Przetwory puszkow.	1 021	1 982	1 224	866	809	737	808	837	1 238	1 562	1 561	13 278	695	1 072	1 623	919					
-ananasy	983	2 558	1 848	1 590	1 184	955	977	1 655	2 283	3 001	2 447	20 735	1 359	1 167	2 872	1 533					
-brzoskwinie																					

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2006 III	0,25	0,32	0,29	0,51	1,26	-	0,69	1,02	1,26	1,17	1,12
IV	0,28	0,71	0,75	0,46	1,37	3,50	0,72	1,09	1,58	1,15	1,12
V	0,29	0,62	1,49	0,27	0,98	-	0,84	1,05	1,26	1,19	1,20
VI	0,32	1,36	0,73	0,24	0,83	-	0,88	1,11	1,27	1,07	1,29
VII	0,37	0,65	0,91	0,26	0,79	0,65	0,90	0,85	1,20	1,18	1,19
VIII	0,36	0,48	1,22	0,36	0,69	0,47	0,98	0,79	1,17	1,16	0,92
IX	0,23	0,45	1,98	0,59	0,70	0,86	1,01	0,83	1,10	1,17	1,09
X	0,23	0,46	1,61	0,50	0,74	2,70	1,04	0,77	1,02	1,14	1,07
XI	0,25	0,48	1,24	0,27	1,67	0,88	1,03	0,78	1,03	1,14	1,10
XII	0,21	0,49	1,24	-	1,99	0,50	1,04	0,79	1,10	1,40	1,13
2006 I-XII	0,24	0,46	0,81	0,29	0,75	0,50	0,88	0,89	1,13	1,14	1,12
2007 I	0,24	0,35	1,03	0,48	1,67	0,79	1,05	0,74	1,11	1,26	1,12
II	0,25	0,49	1,28	-	1,38	-	1,04	0,73	1,11	1,24	1,07
III	0,24	0,53	1,22	0,46	0,50	0,22	1,01	0,71	1,10	1,22	1,09
IV	0,30	0,66	1,18	-	0,70	0,88	1,05	0,75	1,09	1,18	0,98
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2007</u> <u>III 2006</u>	125	125	97	x	140	400	104	106	99	97	90
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	107	93	157	x	51	25	146	69	69	103	88

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2006 IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	-	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
VI	2,42	2,18	2,30	2,23	2,70	4,55	2,50	-	-	-	3,67	3,04	5,34	3,26	8,58
VII	2,37	-	-	-	-	4,47	4,24	3,42	4,02	3,19	3,00	3,05	5,52	3,61	8,22
VIII	1,92	-	-	-	-	-	6,10	2,02	7,06	2,17	2,85	3,02	5,42	3,66	5,54
IX	2,29	2,05	2,30	2,23	2,75	2,93	6,79	-	-	1,18	2,79	2,89	5,26	3,58	4,32
X	1,36	1,32	1,35	1,38	1,52	3,25	8,27	-	-	2,15	3,01	3,08	4,71	3,77	4,38
XI	1,31	1,29	1,33	1,35	1,49	2,53	10,75	-	-	-	3,24	3,24	3,73	3,64	4,83
XII	1,27	1,31	1,28	1,32	1,48	2,65	-	-	-	-	3,50	3,14	3,56	3,43	5,04
2006 I-XII	1,78	1,46	1,66	1,62	1,90	3,40	6,44	2,72	5,54	2,17	3,47	3,02	4,46	3,54	7,50
2007 I	1,34	1,29	1,30	1,29	1,52	2,98	-	-	-	-	3,62	3,14	3,74	3,34	10,34
II	1,35	1,28	1,31	1,32	1,53	3,00	-	-	-	-	3,65	3,07	3,84	3,16	10,16
III	1,46	1,28	1,38	1,39	1,56	3,14	-	-	-	-	3,71	3,00	4,20	3,28	9,31
IV	1,73	1,29	1,65	1,54	1,98	3,20	-	-	-	-	3,73	3,05	4,40	3,32	8,21
V	2,29	1,62	2,38	2,41	2,68	3,53	6,54	-	4,97	-	3,66	3,19	4,78	3,59	8,15
VI	2,49	2,28	2,48	2,45	2,75	4,25	3,43	-	6,27	-	3,48	3,30	5,67	3,85	9,20
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2007</u> <u>V 2007</u>	101	103	104	102	103	120	52	x	126	x	95	103	119	107	113
<u>VI 2007</u> <u>VI 2006</u>	105	105	108	110	102	93	137	x	x	x	95	109	106	118	107

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2006 II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
V	7,57	7,30	6,60	2,86	1,52	1,80
VI	7,60	7,27	6,63	2,93	1,51	1,78
VII	7,60	7,27	7,03	3,13	1,49	1,80
VIII	7,63	7,40	6,90	3,11	1,49	1,87
IX	7,73	7,60	7,17	3,14	1,55	1,94
X	7,33	7,30	7,33	3,12	1,54	1,97
XI	7,50	7,33	7,33	3,11	1,52	2,06
XII	7,60	7,27	7,40	3,13	1,50	2,04
2006 I-XII	7,52	7,36	6,84	3,01	1,49	1,85
2007 I	7,53	7,30	7,23	3,14	1,54	2,12
II	7,47	6,93	7,07	3,13	1,55	2,19
III	7,43	7,23	7,03	3,14	1,54	2,22
IV	7,63	7,20	7,07	3,14	1,54	2,25
V	7,73	7,30	7,23	3,15	1,56	2,30
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>V 2007</u> <u>IV 2007</u>	101	101	102	100	101	102
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>	102	100	110	110	103	128

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2006 III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
V	2,75	5,46	-	-	14,18	-	10,64	5,01	4,62	4,27	5,26
VI	3,25	5,89	-	7,24	5,36	-	10,26	4,89	4,67	4,40	5,72
VII	3,83	6,27	6,42	5,69	4,22	10,38	10,43	4,33	4,83	4,53	6,89
VIII	3,31	5,57	3,79	-	-	10,60	7,63	3,98	5,01	4,51	7,07
IX	2,48	4,25	2,49	-	-	10,24	5,75	3,96	5,01	4,44	6,75
X	2,13	4,04	2,87	-	-	-	5,74	3,89	5,08	4,38	6,23
XI	2,07	4,16	-	-	-	-	6,16	4,25	5,09	4,47	4,82
XII	2,08	4,36	-	-	-	-	6,72	4,41	4,76	4,43	4,58
2006 I-XII	2,58	4,93	3,89	6,47	7,92	10,40	9,36	4,57	4,78	4,46	5,54
2007 I	2,13	4,53	-	-	-	-	11,69	4,58	4,63	4,42	4,66
II	2,20	4,74	-	-	-	-	11,98	4,68	4,57	4,40	4,75
III	2,29	5,03	-	-	-	-	11,11	4,68	4,55	4,37	5,02
IV	2,49	5,31	-	-	-	-	10,67	4,69	4,57	4,36	5,26
V	3,20	5,48	-	-	11,67	-	10,52	4,67	4,74	4,46	5,69
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>V 2007</u> <u>IV 2007</u>	129	103	x	x	x	x	99	100	104	102	108
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>	116	100	x	x	82	x	99	93	103	104	108

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2006 III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
V	11,00	4,07	2,84	3,50	7,88	5,46	4,54
VI	11,00	4,07	2,87	3,50	7,74	5,44	4,54
VII	10,97	4,06	2,88	3,53	7,78	5,36	4,52
VIII	10,97	4,07	2,89	3,55	8,14	5,32	4,51
IX	11,03	4,02	2,90	3,59	8,62	5,32	4,55
X	10,94	4,00	2,90	3,65	9,04	5,24	4,54
XI	10,97	3,98	2,90	3,71	9,40	5,26	4,65
XII	10,97	4,04	2,87	3,53	9,46	5,22	4,62
2006 I-XII	10,99	4,05	2,86	3,52	8,40	5,42	4,61
2007 I	10,97	3,93	2,93	3,76	9,62	5,24	4,73
II	11,03	3,91	2,93	3,81	9,80	5,20	4,76
III	11,00	3,87	2,93	3,83	9,84	5,16	4,78
IV	10,94	3,85	2,93	3,91	9,82	5,12	4,78
V	10,94	3,88	2,94	3,97	9,86	5,10	4,74
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2007</u> <u>IV 2007</u>	100	101	100	102	100	100	99
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>	99	95	104	113	125	93	104

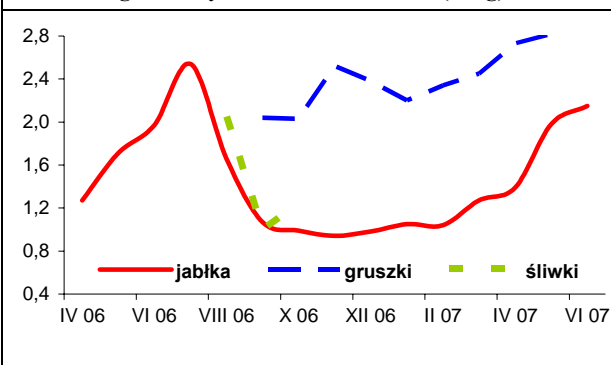
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

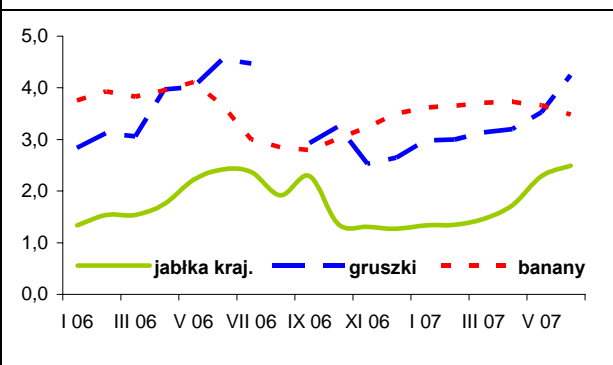
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	44	76	-	99	116	-
V	56	-	36	66	47	71	83	110	121	-
VI	59	-	34	64	50	75	52	119	122	-
VII	-	54	40	56	56	79	-	105	117	91
VIII	56	-	38	58	46	89	-	102	-	65
IX	55	72	-	69	38	68	-	97	93	40
X	45	77	-	68	39	64	-	96	104	39
XI	46	74	-	72	40	65	-	100	140	-
XII	52	93	-	75	43	71	-	102	118	-
2007 I	52	94	-	65	-	-	-	-	-	-
II	56	99	-	64	-	-	-	-	-	-
III	57	-	-	71	-	-	-	-	-	-
IV	61	-	-	67	-	-	-	-	-	-
V	59	-	38	68	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i, "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

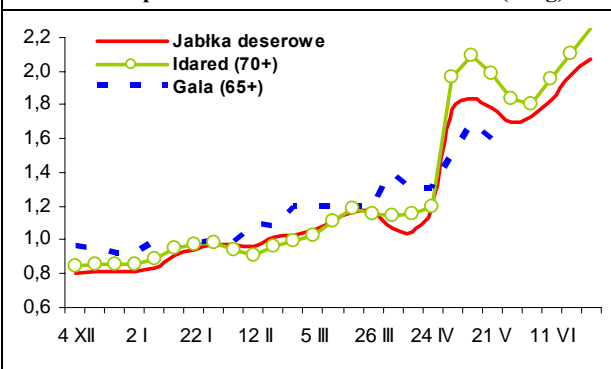
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2006 i w 2007 r. (zł/kg)

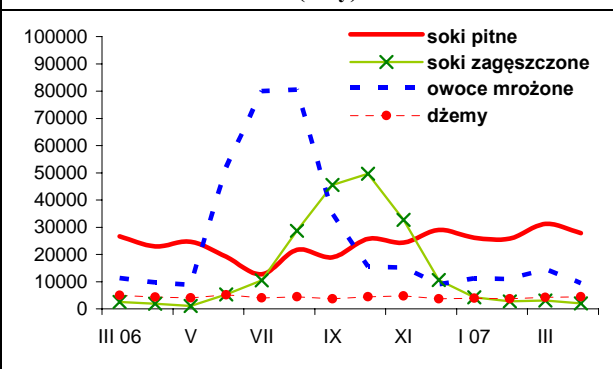
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2006 i w 2007 r. (zł/kg)

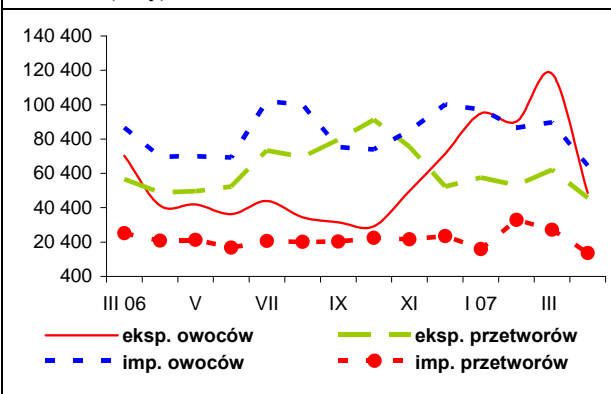
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w XII 2006 r. i w I-V. 2007 r. (zł/kg)

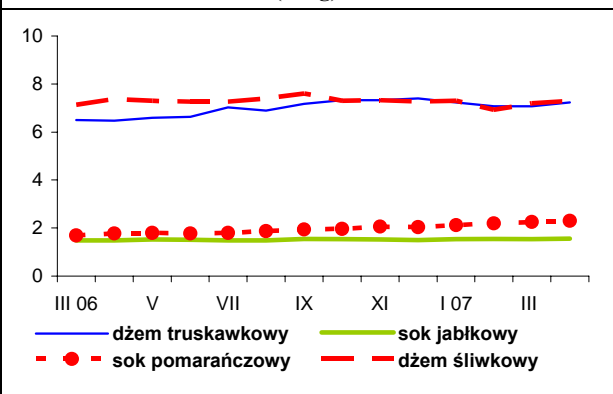
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2006 i w 2007 r. (tony)

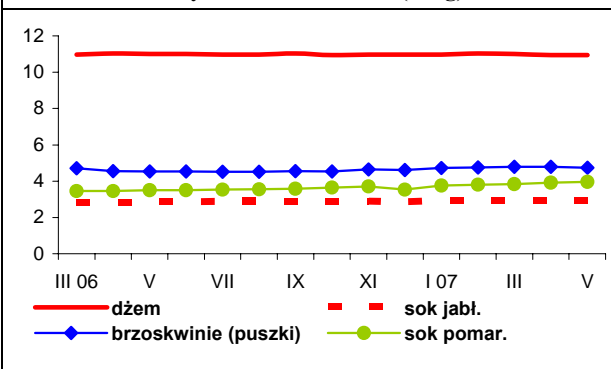
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2006 i 2007 r. (tony)

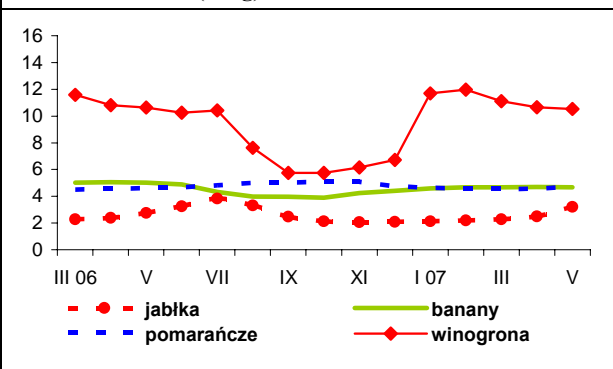
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2006 i 2007 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2006 i 2007 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2006 i 2007 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Mimo sezonowego wzrostu podaży nie maleją ceny mleka i jego przetworów. Ceny skupu mleka o standardowych parametrach (tzw. kl. ekstra) w maju wzrosły do 103,07 zł/100 kg, wobec 102,91 zł/100 kg przed miesiącem. Nadal skupowane jest mleko o niższym standardzie. W związku z tym przeciętna cena skupu mleka wzrosła z 98,38 do 98,52 zł/100 l. Najmniej płacono za mleko surowe w makroregionie południowo-wschodnim 96,53 zł/100 kg, a najwięcej w m. północnym 108,35 zł/100 kg.

Na uwagę zasługuje fakt, że w czerwcu, z reguły o największej podaży surowca mlecznego, na ogół notuje się zniżkowe tendencje cen nabiału. W bieżącym roku, wobec presji popytu i bardzo dobrej koniunktury na rynkach światowych ceny wyrobów mleczarskich wykazywały słabe tendencje wzrostowe. Przeciętnie w kraju drożały wszystkie analizowane produkty mleczarskie.

W czerwcu br. najbardziej wzrosły ceny mleka w proszku: pełnego (o 11,7% do 1227 zł/100 kg) i odtłuszczonego (o 9% do 1263 zł/100 kg), pod wpływem rosnącego eksportu, wobec bardzo korzystnych cen na rynku światowym. Poza tym zdrożało masło: w blokach (o 3%) i konfekcjonowane (o 3,1%). Zdrożały również sery dojrzewające – najbardziej sery najtańsze (Podlaski, Zamojski i Morski) (o 2,8%), a najmniej Rada-mer (o 2%). Ceny twarogu wzrosły o 2,9%,

W makroregionie centralnym notowano najwyższe ceny zbytu: mleka UHT ok. 181 zł/100 kg, jogurtu 312-314 zł/100 kg i kefiru 260-270 zł/100 kg, a także śmietany i śmietanki 473-482 zł/100 kg oraz masła w blokach 1044-1068 zł/100 kg. W m. północnym płacono najwyższe ceny: mleka spożywczego ok. 151 zł/100 kg, mleka pełnego w proszku 1286-1294 zł/100 kg, a także masła konfekcjonowanego 1169 zł/100 kg z tendencją spadkową do 1153 zł/100 kg.

Najwyższe ceny odtłuszczonego mleka w proszku notowano w m. centralnym, gdzie w ciągu miesiąca wzrosły z 1250 zł/100 kg do 1326 zł/100 kg, natomiast najwyższe ceny sera

Edam w m. południowo-wschodnim 1189 zł/100 kg, a sera Gouda w m. centralnym 1138-1197 zł/100 kg. Ceny twarogu kształtowały się od 670 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do ponad 870 zł/100 kg w m. zachodnim.

Ceny krów mlecznych w czerwcu br. utrzymywały się na zbliżonym poziomie: 2144 zł/szt. na początku miesiąca i 2141 zł/szt. w jego trzeciej dekadzie. Przeciętne ceny jałówek cielnych wynosiły odpowiednio 2439 i 2351 zł/szt.

Również w innych państwach Unii Europejskiej w czerwcu notowano tendencje wzrostowe cen wyrobów mleczarskich. W Belgii masło w blokach zdrożało z 3124 EUR/tonę do 3275 EUR/tonę w końcu miesiąca, w Niemczech z 3350 do 3600 EUR/tonę, we Francji z 2870 do 3050 EUR/tonę, we Włoszech z 3050 do 3100 EUR/tonę, w Holandii z 3100 do 3220 EUR/tonę, w Wielkiej Brytanii z 2855 do 3565 EUR/tonę oraz w Polsce z 2617 do 2694 EUR/tonę.

Drożało także mleko w proszku pełne: w Belgii odpowiednio z 3761 do 3870 EUR/tonę, w Niemczech z 3625 do 3725 EUR/tonę, we Francji z 3870 do 3910 EUR/tonę, w Holandii z 3580 do 3660 EUR/tonę, a w Polsce z 2868 do 3102 EUR/tonę.

Mleko odtłuszczone w proszku również zdrożało: w Belgii z 3509 do 3677 EUR/tonę, w Niemczech z 3350 do 3375 EUR/tonę oraz w Polsce z 3028 do 3155 EUR/tonę. Równocześnie ceny proszku odtłuszczonego utrzymały się na stałym poziomie we Francji 3400 EUR/tonę i w Holandii 3420 EUR/tonę.

Staniała natomiast serwatka w proszku: w Niemczech z 1160 do 1130 EUR/tonę i we Francji z 1225 do 1185 EUR/tonę. W Holandii ceny serwatki w proszku utrzymały się na poziomie 1180 EUR/tonę.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2005 I-XII	8 583,8	92,77	.	.
2006 I-XII	8 419,3	93,02	.	.
2006 IV	667,1	93,87	98,70	64,87
V	772,4	91,56	97,05	64,14
VI	779,9	90,95	96,44	61,61
VII	784,1	89,94	95,77	61,05
VIII	765,1	90,26	96,00	62,97
IX	734,0	91,18	97,58	64,50
X	709,4	93,06	99,47	66,58
XI	620,6	94,60	102,05	68,95
XII	635,3	98,35	102,24	70,33
2007 I	636,0	96,37	102,64	.
II	593,4	97,19	103,30	.
III	674,8	98,07	103,50	.
IV	687,7	98,38	102,91	.
V	768,2	98,52	103,07	.
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{V\ 2007}{IV\ 2007}$	111,7	100,1	100,2	.
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	99,5	107,6	106,2	.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2005 I-XII	2 290,9	142,3	49,6	240,9	313,6	179,5	295,2	239,0
2006 I-XII ^a	2 180,9	127,2	33,8	330,6	330,3	166,5	296,5	248,0
2006 III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
IV	175,1	9,0	3,8	26,4	25,3	14,1	24,5	18,4
V	192,3	11,7	3,5	31,2	32,4	14,4	26,5	21,7
VI	186,9	15,9	2,2	28,4	36,7	13,9	22,9	21,8
VII	186,0	14,1	2,2	29,0	33,1	13,5	23,0	22,2
VIII	189,4	13,7	2,4	25,4	30,7	14,0	25,3	22,4
IX	190,3	13,5	2,8	23,8	29,1	14,7	23,1	22,6
X	185,6	12,7	3,0	28,7	27,4	15,6	25,9	21,2
XI	174,9	7,8	2,5	26,8	25,3	13,1	25,8	19,6
XII	184,3	8,0	3,1	24,1	24,0	14,3	25,7	19,2
2007 I	186,5	6,8	2,7	32,8	25,0	13,2	27,4	21,3
II	172,1	6,1	1,9	29,2	23,6	12,2	25,4	19,4
III	187,8	7,7	2,0	35,7	28,1	14,4	31,2	21,5
IV	181,9	10,4	2,4	29,1	27,8	14,3	26,6	20,5
Wskaźnik zmian w %								
$\frac{IV\ 2007}{III\ 2007}$	96,9	135,1	120,0	81,5	98,9	99,3	85,3	95,3
$\frac{IV\ 2007}{IV\ 2006}$	103,9	115,6	63,2	110,2	109,9	101,4	108,6	111,4

^a dane nieostateczne

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2006 IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,52	0,76	4,61	7,15	11,66
V	1,22	1,63	8,13	9,86	9,75	11,37	0,76	4,61	7,17	11,65
VI	1,22	1,63	8,08	9,78	9,71	11,19	0,76	4,61	7,14	11,52
VII	1,22	1,63	8,12	9,78	9,70	11,07	0,76	4,61	7,16	11,31
VIII	1,22	1,63	8,21	9,80	9,72	11,02	0,76	4,59	7,17	11,32
IX	1,23	1,63	8,59	9,91	9,92	11,11	0,76	4,62	7,20	11,39
X	1,23	1,64	8,89	10,14	.	11,33	0,75	4,64	7,24	11,46
XI	1,23	1,65	9,02	10,34	10,58	11,35	0,76	4,64	7,26	11,61
XII	1,23	1,65	9,12	10,33	10,13	11,34	0,76	4,62	7,27	11,60
2007 I	1,24	1,66	9,20	10,37	10,38	11,62	0,76	4,64	7,29	11,67
II	1,25	1,68	9,27	10,44	10,11	11,59	0,76	4,64	7,30	11,72
III	1,26	1,67	9,79	10,45	10,14	11,23	0,76	4,63	7,31	11,73
IV	1,26	1,67	10,66	11,38	10,62	11,36	0,75	4,66	7,34	11,81
V	1,27	1,68	12,06	12,10	10,76	11,33	0,75	4,67	7,35	12,01
VI ^a	1,41	1,76	12,63	12,27	10,32	10,36	.	4,28	7,82	11,58
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2007}{IV\ 2007}$	100,8	100,6	113,1	106,3	101,3	99,7	100,0	100,2	100,1	101,7
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	104,1	103,1	148,3	122,7	110,4	99,6	98,7	101,3	102,5	103,1

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 18-24 VI 2007 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2006 IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
V	1,57	2,39	10,72	3,02	3,02	0,63	1,03	1,34	9,46	16,12
VI	1,57	2,39	10,68	3,03	3,03	0,63	1,03	1,34	9,49	16,04
VII	1,57	2,38	10,71	3,03	3,04	0,63	1,04	1,34	9,49	15,92
VIII	1,58	2,38	10,71	3,05	3,04	0,63	1,04	1,34	9,51	15,90
IX	1,58	2,39	10,78	3,05	3,03	0,63	1,04	1,34	9,52	15,99
X	1,60	2,38	10,75	3,05	3,04	0,63	1,04	1,34	9,58	16,01
XI	1,59	2,38	10,73	3,04	3,03	0,63	1,05	1,34	9,59	15,93
XII	1,59	2,37	10,65	3,05	3,01	0,63	1,05	1,35	9,59	15,88
2007 I	1,59	2,38	10,73	3,04	3,02	0,63	1,06	1,35	9,65	15,95
II	1,60	2,38	10,70	3,04	3,03	0,63	1,06	1,35	9,69	15,91
III	1,61	2,39	10,69	3,05	3,03	0,63	1,06	1,36	9,72	15,92
IV	1,62	2,41	10,65	3,04	3,05	0,63	1,06	1,36	9,77	15,98
V	1,62	2,43	10,68	3,04	3,05	0,63	1,06	1,36	9,80	16,09
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{V\ 2007}{IV\ 2007}$	100,0	100,8	100,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3	100,7
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	103,2	101,7	99,6	100,7	101,0	100,0	102,9	101,5	103,6	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	152,6	104,5	36,8	205,4	77,2	8,3	14,8	3,6	6,3	4,3
2006 III	6,9	10,0	2,3	16,4	8,2	0,4	1,9	0,6	1,7	1,1
IV	8,0	8,6	1,8	25,8	6,7	0,4	1,4	0,3	1,7	0,9
V	7,4	9,4	1,5	22,3	7,9	0,6	1,7	0,4	1,8	1,3
VI	11,8	9,7	2,7	27,2	7,1	0,8	1,6	0,2	2,1	1,1
VII	13,4	10,1	2,0	27,6	6,9	0,8	1,1	0,3	2,4	0,9
VIII	10,7	11,1	2,3	25,6	6,8	0,5	1,0	0,3	2,9	1,1
IX	11,6	10,1	2,5	20,9	6,5	0,5	1,2	0,4	2,8	0,7
X	9,4	12,3	2,2	23,4	8,0	0,7	1,9	0,6	6,0	0,9
XI	9,1	11,9	1,3	16,6	7,1	0,7	1,8	0,6	2,2	0,6
XII	5,3	10,4	1,1	13,6	7,4	0,8	1,8	0,5	3,1	1,0
2007 I	5,7	11,6	2,5	15,4	8,6	1,0	2,0	0,5	2,6	1,3
II	6,1	11,0	2,6	13,4	7,6	1,0	1,6	0,5	2,2	1,6
III	6,7	11,1	3,2	13,5	8,7	1,4	2,7	0,5	4,8	3,4
IV	4,5	9,6	2,4	9,5	8,1	1,9	1,7	0,4	3,7	2,6
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2007</u> <u>III 2007</u>	67,2	86,5	75,0	70,4	93,1	135,7	63,0	80,0	77,1	76,5
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	56,3	111,6	133,3	36,8	120,9	475,0	121,4	133,3	217,6	288,9

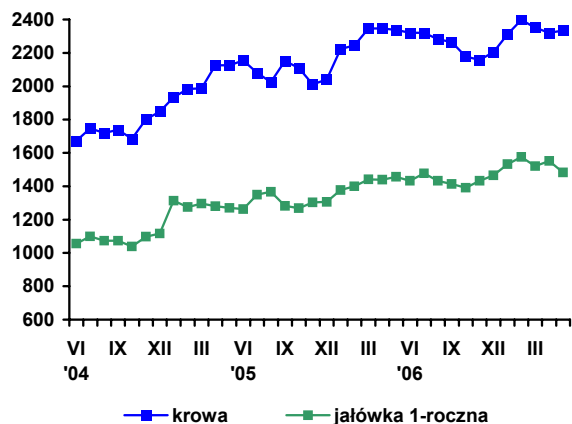
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

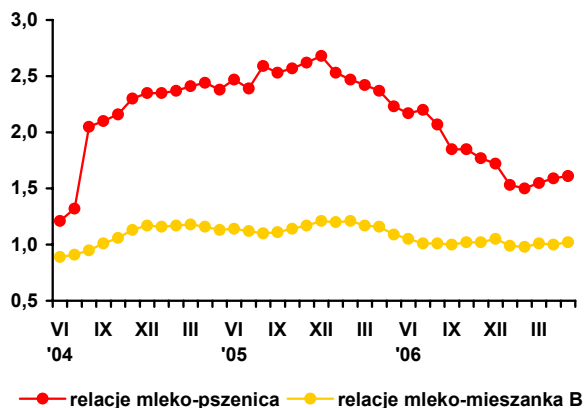
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 807	2 605	2 326	528	925	1 849	2 998	2 956	964	1 267
2006 III	1 861	2 821	1 908	505	1 018	1 669	3 183	5 127	535	1 288
IV	1 866	2 736	1 814	319	986	1 996	3 148	2 764	507	1 178
V	1 858	2 579	2 005	458	985	1 959	2 689	2 972	525	1 161
VI	1 907	2 652	1 916	566	995	2 179	2 834	3 229	611	1 084
VII	1 849	2 534	1 841	549	1 016	1 779	3 428	2 709	504	1 019
VIII	1 999	2 594	1 713	516	879	1 878	3 374	2 871	453	1 074
IX	2 041	2 694	1 879	619	1 030	2 190	3 621	3 150	559	1 166
X	2 112	2 621	1 783	527	1 002	2 196	3 180	2 747	470	1 090
XI	2 206	2 608	1 851	604	994	2 217	2 912	3 063	490	1 005
XII	2 393	2 609	1 962	.	1 030	2 119	2 970	2 987	516	1 098
2007 I	2 263	2 579	1 763	575	988	2 006	3 022	3 015	453	1 060
II	2 251	2 448	1 767	586	1 009	2 548	3 051	2 872	483	1 056
III	2 309	2 453	1 803	623	985	1 781	2 914	2 896	477	997
IV	2 522	2 443	2 190	636	975	1 267	2 930	2 976	451	1 004
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2007</u> <u>III 2007</u>	109,2	99,6	121,5	102,1	99,0	71,1	100,6	102,8	94,5	100,7
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	135,2	89,3	120,7	199,4	98,9	63,5	93,1	107,7	89,0	85,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

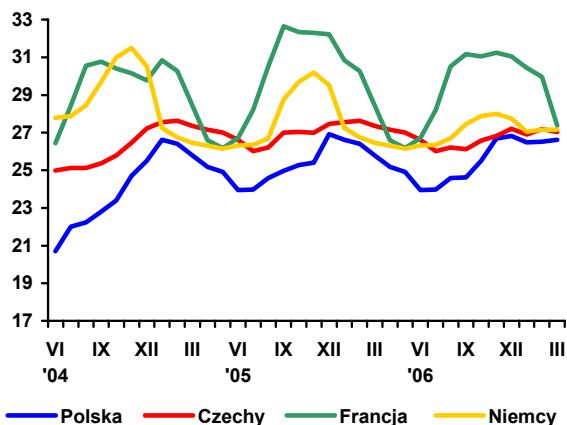
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

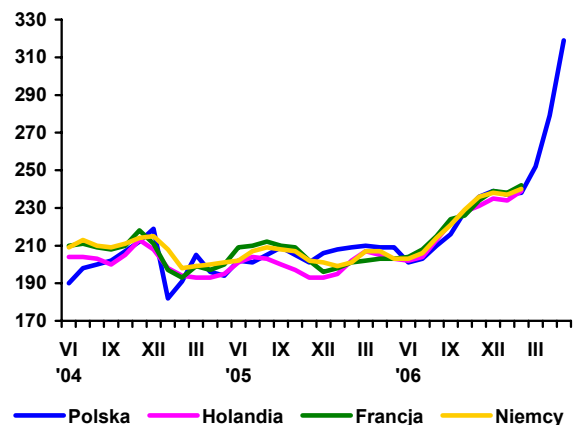
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

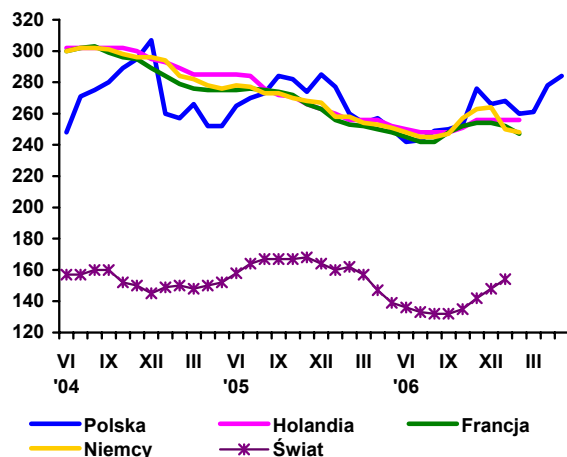
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

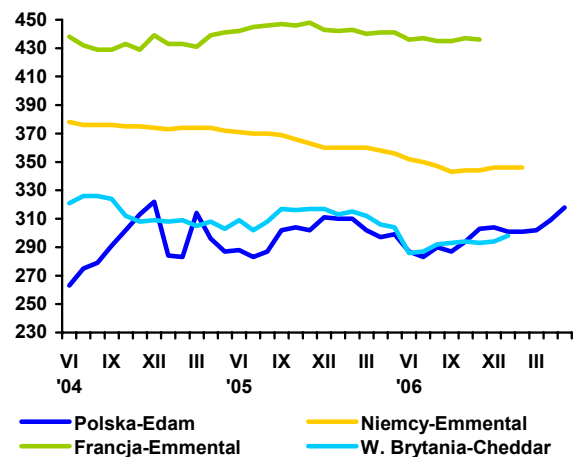
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

Od trzech miesięcy spadają krajowe ceny skupu bydła. W maju 2007 r. wynosiła ona 3,94 zł/kg wagi żywej i kształtowała się na najniższym poziomie w porównaniu do poprzednich miesięcy br. i była o ok. 4% niższa niż w maju 2006 r. Z analizy cen zakupu poszczególnych kategorii bydła przez zakłady mięsne wynika, że w czerwcu 2007 r. były one zbliżone do cen skupu z maja br. i wynosiły: ceny buhajów 4,49 zł/kg wagi żywej i ceny krów 3,31 zł/kg wagi żywej. Ceny zbytu, po spadku w maju br., nie wykazują tendencji do wzrostu. Natomiast nastąpił wzrost cen detalicznych. W maju br. cena detaliczna mięsa wołowego z kością wynosiła 17,43 zł/kg i od początku br. wzrosła o 0,32 zł/kg. Relacje ceny detalicznej mięsa wołowego do ceny skupu żywca wołowego podwyższyły się z 4,19 w styczniu 2007 r. do 4,42 w maju 2007 r. W analogicznych miesiącach 2006 r. kształtowały się one w granicach 4,07-4,31 i wykazywały tendencję spadkową.

W końcu czerwca br. cena referencyjna wołowiny w UE -25 wynosiła 282,8 EUR/100 kg tuszy i była o ok. 4 % niższa niż przed miesiącem. Spadek cen referencyjnych odnotowano we wszystkich państwach członkowskich UE-25, z wyjątkiem: Estonii, Grecji, Litwy, Rumunii, w których miał miejsce ich wzrost o 1%-30%. W Niemczech ceny hurtowe ćwierci przednich z byków obniżyły się z 2,75 EUR/kg w końcu maja br. do 2,62 EUR/kg w końcu czerwca 2007 r., a ćwierci zadnich z 2,87 do 2,80 EUR/kg. Natomiast w Holandii utrzymywały się na poziomie z maja br. W Chorwacji ceny hurtowe żywca wołowego wynosiły 91,5 HRK/kg i były o ok. 1% niższe niż przed miesiącem.

Państwa członkowskie dnia 11 czerwca 2007 r. podpisały porozumienie w sprawie nowej definicji cielęciny. Mięso pochodzące ze zwierząt do 8 miesiąca życia będzie nazywane cielęciną. Natomiast mięso ze zwierząt w wieku 8-12 miesięcy będzie nazywane wołowiną lub młodą wołowiną. Największy udział w produkowanej w UE-25 cielęcinie maja: Francja (30%), Holandia (28%), Włochy (18%). Głównymi konsumentami wołowiny są Francuzi i Włosi.

W maju 2007 r. skup żywca wołowego wyniósł 16,3 tys. ton i był ok. 14% większy niż w poprzednim miesiącu br. i o 8,6% większy niż w analogicznym miesiącu 2006 r. W ciągu pięciu miesięcy br. skup tego gatunku żywca wyniósł 78,8 tys. ton wobec 65,1 tys. ton w okresie od stycznia do maja 2006 r. W maju br. uboje przemysłowe bydła wyniosły 102,6 tys. sztuk i były o ponad 1% mniejsze niż w kwietniu br. W miesiącach styczeń-maj 2007 r. uboje przemysłowe bydła wyniosły 508,6 tys. sztuk i były o 6% większe niż w analogicznym okresie 2006 r. Uboje młodych byków były o ok. 9% większe niż przed rokiem, a krów wzrosły o 2,2%. W strukturze ubojów bydła udział byków wynosił ok. 45%, krów ok. 39% i jałówek ok. 15%.

Od stycznia do kwietnia 2007 r. eksport bydła i cieląt wyniósł ok. 217 tys. sztuk i był o ok. 50 tys. sztuk mniejszy niż w analogicznym okresie 2006 r. Eksporcie mięsa wołowego, w tym głównie do UE, wyniósł 44,1 tys. ton i był o ok. 5% większy niż przed rokiem. Import produktów wołowych był nadal niski. W analizowanym czasie zakupiono 1,6 tys. ton mięsa wołowego i 7,7 tys. sztuk bydła.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	14,6	3,2	10,5	1,7
	V	15,0	18,1	3,3	14,0	1,2
	VI	12,9	15,1	2,7	9,8	0,5
	VII	13,3	14,5	2,3	10,6	0,8
	VIII	13,0	13,0	2,8	9,8	0,5
	IX	13,8	14,2	2,0	11,4	0,7
	X	15,4	11,0	1,5	9,3	0,2
	XI	16,2	13,0	1,4	10,8	0,3
	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	I	15,6	11,5	1,1	9,7	0,7
	II	15,1	13,0	1,2	11,4	0,6
	III	17,5	14,2	1,8	12,4	0,5
	IV	14,3	13,3	2,0	10,6	0,7
	V	16,3	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
	IV	4,19	11,18	15,01	17,05	3,58	4,07
	V	4,17	10,82	15,05	17,13	3,61	4,11
	VI	4,23	10,66	15,13	17,13	3,57	4,05
	VII	4,10	11,25	15,17	17,15	3,70	4,18
	VIII	4,08	9,56	15,32	17,27	3,75	4,23
	IX	4,15	9,56	15,36	17,25	3,70	4,15
	X	4,05	8,95	15,35	17,17	3,79	4,24
	XI	3,93	9,20	15,37	17,18	3,91	4,37
	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	I	4,08	9,47	15,62	17,11	3,82	4,19
	II	4,20	9,66	15,64	17,19	3,72	4,09
	III	4,17	9,95	15,65	17,27	3,75	4,14
	IV	4,09	-	15,71	17,37	3,84	4,24
	V	3,94	-	15,72	17,43	3,99	4,42
w % ceny	sprzed roku	94,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	96,1	-	-	-	-	-

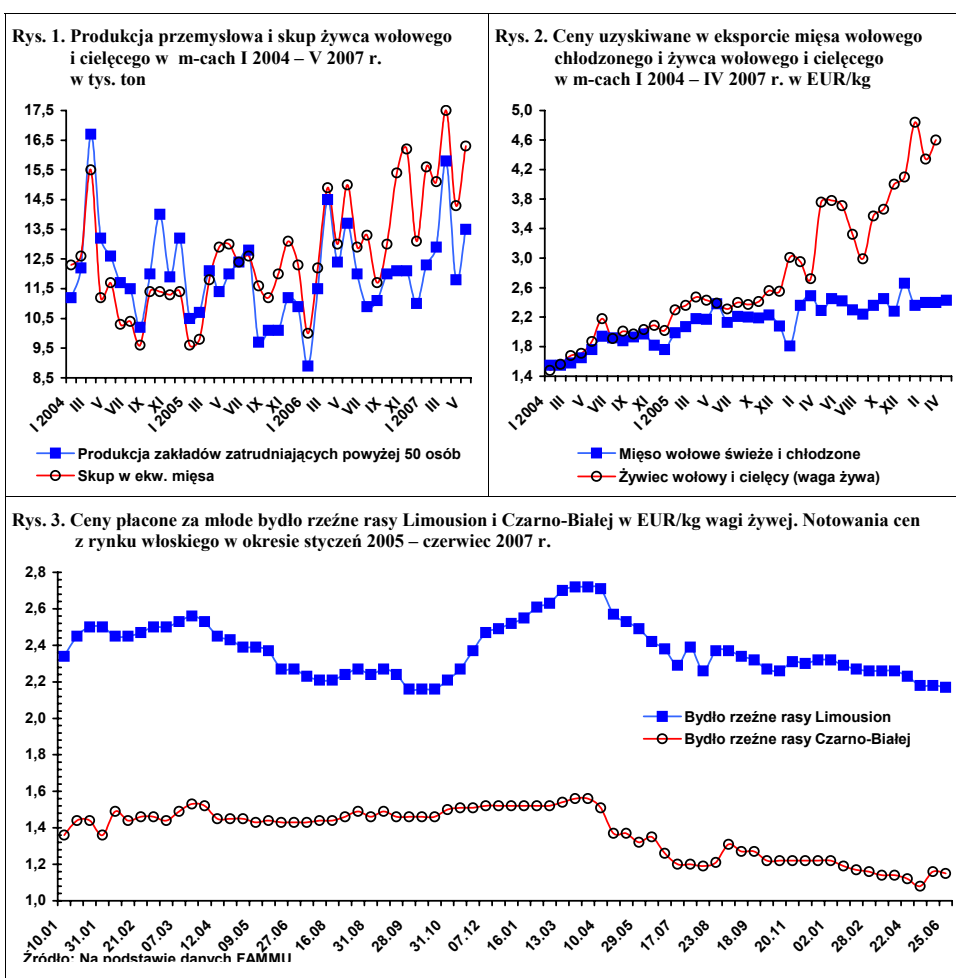
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	X 2006	XI 2006	XII 2006	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	V 2007	VI 2007
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,13	4,11	4,04	4,27	4,38	4,27	4,22	4,01	4,02
Buhaje	4,72	4,66	4,40	4,80	4,78	4,69	4,59	4,44	4,49
Krowy	3,37	3,23	3,17	3,32	3,45	3,45	3,41	3,31	3,31
Średnia cena targowiskowa ciałąt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,33	9,44	9,60	9,53	9,73	9,67	9,58	8,16	8,48
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 778	9 653	9 815	9 914	9 772	9 515	9 602	9 126	9 074
Ćwierci z krów rzeźnych	7 267	6 996	6 598	7 244	7 375	7 419	7 266	7 127	7 175
Cena referencyjna w euro/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	313,65	313,85	311,9	314,2	314,7	309,4	306,6	295,0	282,8
Polska	239,06	240,88	246,6	244,3	243,8	241,1	244,8	247,5	232,5

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Pod koniec sierpnia ukaże się informacja GUS o stanie pogłowia trzody chlewnej i jego strukturze w lipcu 2007 r. oraz o zmianach w stosunku do stanu w lipcu 2006 r. Przewidując rozwój cen trzody oraz zbóż i pasz przemysłowych już na początku jesieni ubiegłego roku oceniliśmy, że warunki chowu trzody w roku gospodarczym 2006/2007 będą skrajnie niekorzystne. Podaż trzody kształtowała się w tym okresie na poziomie „maksimum” wobec tego ceny trzody musiały kształtować się na poziomie „minimum”. Przeciwności zmian podaży i cen trzody jest podstawową przyczyną cyklicznych wahań trzody. Znaczący wpływ na te wahania wywierają też ceny pasz. Mogą one łagodzić spadek opłacalności chowu wynikający ze spadku cen trzody, bądź pogarszać opłacalność, gdy ceny pasz rosną. Dlatego też najważniejszym parametrem oceny zmian opłacalności chowu i jego pogłowia są relacje cen trzoda: pasze.

W II półroczu 2006 r. przeciętna cena skupu trzody wynosiła 3,79 zł/kg i była minimalnie niższa niż w II półroczu 2005 r., ale o 18% niższa niż w II półroczu 2004 r. Przeciętna targowiskowa cena żyta wynosiła w tym okresie 47,25 zł/kg i była wyższa niż w II półroczu 2005 r. o 45%. Relacja cen trzoda: żyto zawężała się do 8: 1, a więc o 33% w porównaniu z II półroczem 2005 r.

W I półroczu 2007 r. pogorszenie opłacalności była jeszcze większe niż w II półroczu 2006 r. Opłacalność ta była wręcz dramatycznie niska. Przeciętna cena skupu trzody wynosiła w tym okresie 3,27 zł/kg i była niższa o 3% niż w I półroczu 2006 r. i o 14% niższa niż w II półroczu 2006 r. Przeciętna targowiskowa cena żyta w I półroczu 2007 r. kształtowała się na poziomie 63 zł/kg i była wyższa aniżeli w I półroczu 2006 r. o 75%. Relacja cen trzoda: żyto zawężała się do 5: 1, tj. o 45%. Bardzo niska od jesieni 2006 r. opłacalność chowu trzody upewnia nas, że przewidywany wówczas spadek jej pogłowia w lipcu 2007 r. w porównaniu z lipcem poprzedniego roku o 8-10% jest coraz bardziej prawdopodobny, na co wskazywał też spis

pogłowia trzody z marca 2007 r. Wymowny pod tym względem jest też spadek skupu trzody i znaczący wzrost jej cen w II połowie czerwca br. Zjawiska te są początkiem wielomiesięcznej spadkowej fazy podaży i wzrostu cen.

Przewiduje się, że w II półroczu 2007 r., produkcja żywca wieprzowego będzie mniejsza o około 10% aniżeli w II półroczu 2006 r., a w I półroczu 2008 r. będzie mniejsza o około 15% niż w I półroczu 2007 r., ponieważ stopa spadku pogłowia trzody w listopadzie 2007 r. będzie większa niż w poprzedzającym go lipcu. Ponadto podstawą odniesienia dla tego okresu będzie okres rekordowej produkcji, wynikającej także z redukcji stada podstawowego.

W II półroczu 2007 r. ceny trzody, wyraźnie wzrosną. W II półroczu 2004 r., przy podobnym spadku produkcji, średni poziom wyniósł 4,63 zł/kg. W tym roku wzrost cen może być mniejszy ze względu na sytuację, jaka zapowiada się pod tym względem w Unii Europejskiej.

W I półroczu 2007 r. średnie ceny trzody klasy E w UE-27 były o 8% niższe aniżeli w I półroczu 2006 r., w tym w Danii o 7%, w Niemczech o 11%, a w Polsce o 4%. Według prognoz Komisji Europejskiej średnia cena reprezentatywna wieprzowiny w Unii Europejskiej w III kwartale 2007 r. może wynieść 141,68 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w IV kwartale 131,86 EUR/100 kg i być niższa odpowiednio o 10,8 i 4,3%.

W tej sytuacji ceny trzody w Polsce nie powinny osiągnąć tak wysokiego poziomu jak w 2004 r., gdyż oznaczałby on wzrost w stosunku do II półrocza 2006 r. o 25%. Tak duży wzrost cen mógłby bardzo niekorzystnie wpłynąć na polski handel zagraniczny wieprzowiną. Mimo wzrostu importu, liczyć się trzeba z dość wysokim wzrostem cen detalicznych mięsa wieprzowego do jesieni 2007 r.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^c		Import mięsa, podrobów i przetworów ^c		Saldo handlu zagranicznego tys.ton
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	
2005 I-XII	1945,0	103,1	243,0	125,9	197,0	159,5	46,0
I-VI	942,0	96,3	100,0	81,6	68,0	206,1	32,0
2006 I-XII	2146,3	110,3	349,2	143,7	174,4	88,6	174,8
I	109,6	128,3	20,3	132,7	13,5	137,8	6,8
II	105,3	110,3	22,6	143,0	12,4	100,0	10,2
III	122,0	105,2	26,3	137,7	18,2	129,0	8,1
IV	114,4	111,6	25,1	127,4	13,3	114,7	11,8
V	128,8	111,1	30,3	137,7	14,0	121,7	16,3
VI	114,2	101,0	34,6	136,8	14,0	114,9	20,6
I-VI	1030,5	109,4	159,2	159,2	85,4	125,6	73,8
VII	107,2	103,0	31,6	124,4	14,6	91,3	17,0
VIII	124,7	111,6	29,2	111,9	19,1	89,3	10,1
IX	112,0	111,4	32,5	119,5	14,1	60,5	18,4
X	132,8	122,4	35,4	155,3	13,3	58,6	22,1
XI	126,6	115,2	34,9	146,6	15,3	71,8	19,6
XII	128,7	110,7	26,4	104,8	12,4	68,9	14,0
2007 I	137,4	125,4	31,1	153,2	11,9	88,1	19,2
II	128,0	121,4	28,7	127,0	12,4	100,0	16,3
III	140,9	115,5	29,9	113,7	18,9	103,8	11,0
IV	119,7	104,6	24,7	98,4	11,1	83,5	13,6
V	131,9	102,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w ekwiwalencie mięsa

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provit i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: Żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2005 VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,50	4,3	160,92	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,44	4,1	160,64	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,12	4,3	161,06	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	77,99	4,3	161,05	2,1	117
V	3,35	37,54	8,9	76,82	4,4	160,53	2,1	114
VI	3,56	37,32	9,5	76,68	4,6	159,28	2,2	106
VII	3,92	37,78	10,4	76,80	5,1	158,26	2,5	106
VIII	4,28	40,85	10,5	76,57	5,6	157,72	2,7	106
IX	4,12	47,68	8,6	77,96	5,3	158,48	2,6	104
X	3,75	51,25	7,3	79,27	4,7	158,43	2,4	97
XI	3,43	51,95	6,6	80,54	4,3	158,21	2,2	92
XII	3,29	53,98	6,1	82,02	4,0	158,27	2,1	86
2007 I	3,16	58,43	5,4	86,03	3,7	159,35	2,0	85
II	3,26	65,13	5,0	89,00	3,7	160,76	2,0	80
III	3,29	65,03	5,1	91,80	3,6	161,92	2,0	80
IV	3,32	64,33	5,2	96,07	3,5	162,12	2,0	84
V	3,22	65,33	4,9	93,43	3,4	160,96	2,0	84

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy Toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej		
2005	V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1	
	VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5	
	VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4	
	VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8	
	IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3	
	X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3	
	XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2	
	XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2	
	2006	I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
		II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
		III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
		IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5
V		4,39	11,22	15,45	9,03	12,53	19,19	11,67	111,7	124,2	129,2	
VI		4,66	11,47	15,53	9,08	12,45	19,22	11,62	108,5	123,8	128,0	
VII		5,14	12,08	15,75	9,16	13,05	19,46	11,71	108,0	123,6	127,8	
VIII		5,59	12,84	16,16	9,33	13,74	19,86	11,84	107,0	122,9	126,9	
IX		5,38	12,88	16,24	9,36	14,28	20,07	12,02	110,9	123,6	128,4	
X		4,91	12,51	16,17	9,24	13,98	20,08	11,98	111,8	128,6	129,7	
XI		4,49	12,11	16,05	9,34	13,61	20,10	11,94	112,4	125,2	127,8	
XII		4,31	11,88	15,82	9,25	13,21	19,72	11,77	111,2	124,7	127,2	
2007	I	4,14	11,52	15,46	9,49	13,09	19,69	11,73	113,6	127,4	123,6	
	II	4,27	11,37	15,42	9,41	12,75	19,62	11,58	112,1	127,2	123,1	
	III	4,31	11,36	15,47	9,40	12,70	19,56	11,69	111,8	126,4	124,4	
	IV	4,35	11,45	15,40	9,38	12,77	19,39	11,69	111,5	125,9	124,6	
	V	4,22	11,39	15,48	9,34	12,78	19,44	11,66	112,2	125,6	124,8	

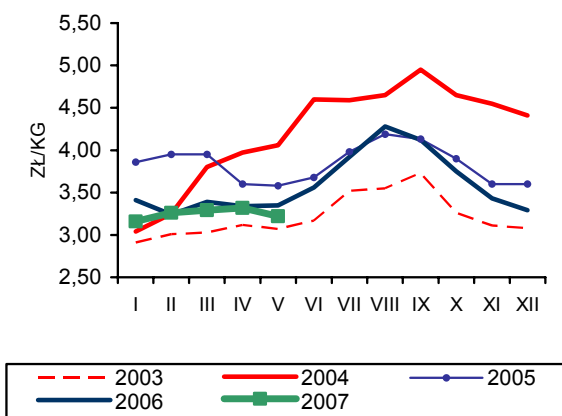
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

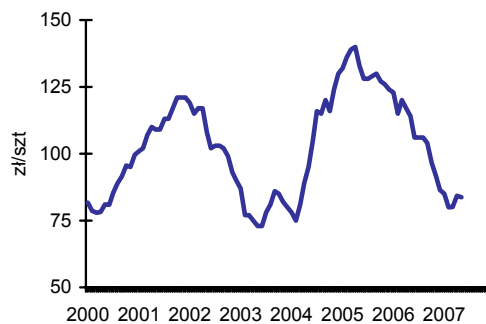
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-25	Niemczech	Danii		
2005	VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5	
	VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4	
	VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1	
	IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0	
	X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6	
	XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4	
	XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6	
	2006	I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
		II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
		III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
		IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
		V	141,96	122,16	151,73	128,47	86,3	80,9	95,2
VI		152,66	125,43	165,65	133,65	81,4	74,4	93,3	
VII		157,30	138,36	168,48	135,99	88,0	82,2	101,7	
VIII		162,97	152,15	176,38	137,78	93,8	86,5	110,4	
IX		156,39	143,96	164,19	138,86	92,1	87,7	103,7	
X		143,63	132,88	150,65	132,48	92,5	88,2	100,3	
XI		136,86	124,31	144,25	126,78	90,8	86,2	98,1	
XII		132,99	118,72	140,41	122,26	89,3	84,6	97,1	
2007	I	128,52	113,79	129,45	116,45	88,5	87,9	97,7	
	II	130,03	115,58	135,04	116,45	88,9	85,6	99,3	
	III	128,96	118,23	130,43	114,84	91,7	90,6	103,0	
	IV	129,32	119,64	132,21	111,72	92,5	90,5	107,1	
	V	131,64	118,16	137,97	115,01	89,8	85,6	102,7	
	VI	137,50	123,80	141,90	116,10	90,0	87,2	106,6	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

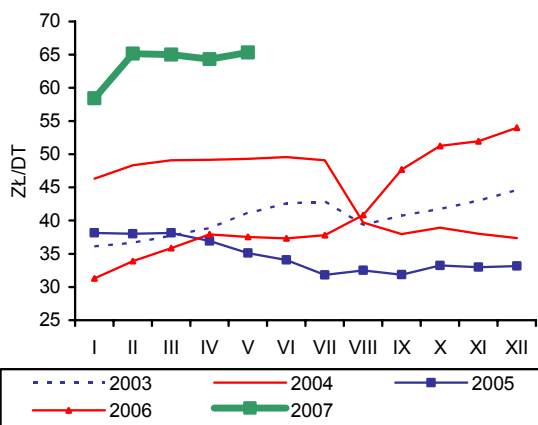
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

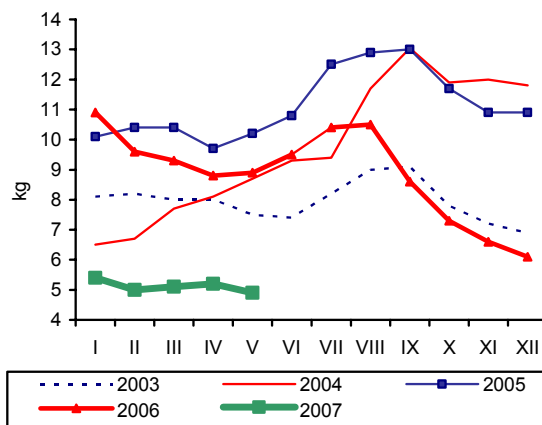
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

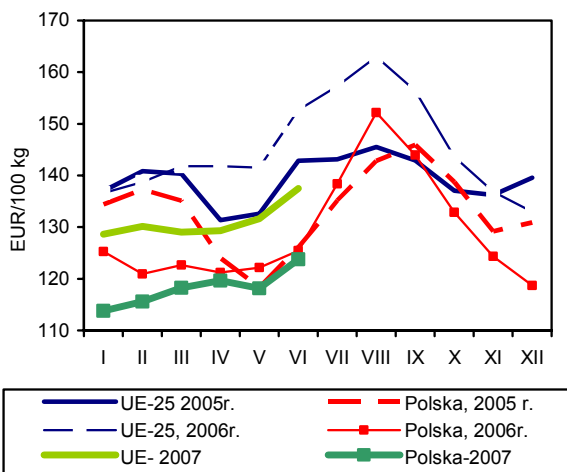
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

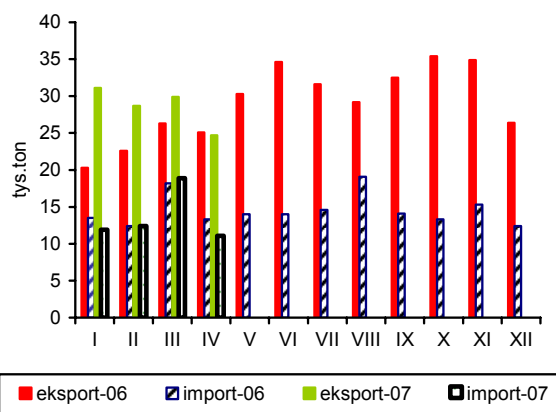
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzową

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W pierwszych pięciu miesiącach 2007 r. w dużych zakładach drobiarskich, zatrudniających powyżej 50 pracowników wyprodukowano 456 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie 2006 r. W poszczególnych miesiącach występowały jednak znacznie większe niż w roku minionym wahania poziomu produkcji. W maju b. r. nastąpił silny wzrost produkcji w relacji do poprzedniego miesiąca (o 7,8%).

Ze wstępnych danych wynika, że w ciągu pierwszych czterech miesięcy 2007 r. utrzymuje się dobra koniunktura w eksporcie drobiu, pomimo silnego wzrostu cen na polskim rynku. W okresie od stycznia do kwietnia wyeksportowano ok. 67 tys. ton mięsa bez przetworów drobiowych. Ilość ta o 24% przewyższała wolumen eksportu w tym samym okresie roku poprzedniego. Tradycyjnie największym rynkiem zbytu były Niemcy (ok. 28% polskiej sprzedaży zagranicznej). Intensywnie rozwija się zbyt w kierunku Litwy i Ukrainy oraz Hongkongu.

Pomimo, iż rosnące ceny w kraju potencjalnie mogą przyczynić się do wzrostu atrakcyjności oferty zagranicznych eksporterów, wstępne dane o imporcie w pierwszych czterech miesiącach 2007 r. wskazują na jego znaczący spadek. Import mięsa drobiowego bez przetworów obniżył się prawie o połowę w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku i wyniósł ok. 15 tys. ton.

Poprawia się opłacalność tuczu kurcząt brojlerów, która w 2006 r. była bardzo niska, mimo systematycznego wzrostu cen pasz postępującego od września 2006 r. Według danych GUS przeciętna cena mieszanki sypkiej dla kurcząt hodowlanych wzrosła o 0,3%. Równocześnie od końca minionego roku rosną ceny skupu żywca kurcząt, a tempo tegoż wzrostu przewyższa tempo przyrostu cen mieszanek paszowych. W maju przeciętna cena mieszanki dla kurcząt wg GUS była o 13,8% wyższa niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku, a cena skupu kurcząt brojlerów o 25%.

Ceny żywca drobiowego wykazują od początku 2007 r. silny wzrost. W czerwcu były one o 36% wyższe niż w grudniu 2006 r. W relacji do poprzedniego miesiąca, ceny kurcząt w czerwcu 2007 r. podrożały o 8%. Przyrost cen w pierwszych miesiącach 2007 r. spowodowany jest okresowym niedoborem podaży żywca, zmniejszonej w wyniku utrzymującej się przez długi czas niskiej opłacalności produkcji. Większa produkcja piskląt towarowych od lutego 2007 r. powinna przyczynić się do stabilizacji cen żywca drobiowego w następnych miesiącach. Nagły wzrost cen wystąpił również w zbyciu. Tuszki patroszone kurcząt brojlerów w pierwszych miesiącach 2007 roku systematycznie drożały. W czerwcu 2007 w relacji do grudnia 2006 r. były one droższe aż o 58%. Nastąpiły one po okresie silnej tendencji spadkowej cen.

Na rynku indyków, od maja 2006 r. do maja 2007 r., ceny płaczone hodowcom rosły. W czerwcu 2007 r. ceny indorów spadły w relacji do poprzedniego miesiąca (o 3%). Były one jednak o 12% wyższe niż w grudniu 2006 r. oraz o 28% wyższe niż przed rokiem. Ceny zbytu mięsa indyczego, które wykazywały wzrost od sierpnia 2006 r., w pierwszym półroczu 2007 r. nadal rosły. W maju-czerwcu 2007 r. wzrostowy trend cenowy uległ wyhamowaniu. W czerwcu ceny zbytu tusz indyczych były o 15% wyższe niż przed rokiem.

Różnice pomiędzy średnią ceną tuszki kurczęcia wyrażoną w euro w Unii Europejskiej i w Polsce, w 2006 r. były bardzo duże. W grudniu 2006 r. polskie ceny stanowiły 59% przeciętnej ceny unijnej. Było to spowodowane silnym spadkiem cen w Polsce. W 2007 r. różnice te zmniejszyły się istotnie wskutek wzrostowej tendencji cen drobiu notowanej w Polsce od początku bieżącego roku. W maju średnie ceny w Polsce były o 24% niższe niż przeciętne w Unii Europejskiej.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
I	55,2	62,0	74,4	89,1	93,7
II	57,2	58,1	71,0	84,0	79,7
III	59,2	68,2	84,9	94,3	94,9
IV	62,1	68,3	82,7	83,7	89,2
V	57,8	69,0	77,8	91,6	96,2
VI	56,8	66,2	79,6	94,1	
VII	63,6	68,4	82,9	91,3	
VIII	61,0	70,8	86,3	94,4	
IX	65,1	73,5	87,3	94,9	
X	67,1	76,4	91,4	101	
XI	58,9	71,4	91,6	97,2	
XII	62,1	75,3	90,9	90,4	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2006	2007 ^a	2006	2007 ^a
I	7 049	3 475	15 054	15 943
II	8 154	3 985	13 706	15 412
III	6 262	3 611	14 041	13 697
IV	4 982		12 071	
V	6 362		16 576	
VI	2 649		16 250	
VII	3 974		16 403	
VIII	7 298		16 402	
IX	5 098		19 326	
X	3 974		25 019	
XI	3 729		24 401	
XII	10 593		18 333	
RAZEM	70 124		207 582	

^a dane nieostateczne (na dzień 29 czerwca 2007 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	1,41	1,46	1,46	0,20	0,20	0,21
II	1,46	1,47	1,48	0,21	0,21	0,20
III	1,54	1,55	1,54	0,22	0,22	0,22
IV	1,62	1,67	1,60	0,22	0,22	0,22

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt hodowlanych sypka granulowana lub kruszonka (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^a		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
I	1082	1114	1,04	1,04	2,4	2,61	3,61	4,26	4,53	5,52
II	1081	1156	1,05	1,08	2,43	2,97	3,66	5,11	4,71	5,97
III	1073	1190	1,01	1,12	2,34	3,08	3,54	5,05	4,27	6,43
IV	1065	1205	1,02	1,15	2,40	2,99	3,76	4,68	4,51	6,09
V	1062	1209	1,05		2,40	3,00	3,89	5,15	5,25	6,21
VI	1060		1,06		2,48	3,24	4,07	5,67	5,17	
VII	1057		1,03		2,54		4,50		5,19	
VIII	1057		1,04		2,72		4,75		5,91	
IX	1069		1,06		2,55		3,89		5,34	
X	1070		0,96		2,45		3,72		4,80	
XI	1078		1,00		2,38		3,46		4,62	
XII	1087		1,01		2,39		3,59		4,50	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRD-IG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
I	5,80	5,20	3,55	4,21	6,13	6,54
II	5,90	5,20	3,51	4,36	6,13	6,61
III	5,90	5,40	3,25	4,53	5,85	6,82
IV	5,90	5,60	3,29	4,67	5,59	7,09
V	5,60		3,43	4,75	6,04	6,96
VI	5,60		3,60	4,61	6,02	6,94
VII	5,60		3,59		5,78	
VIII	5,60		3,65		5,86	
IX	5,60		4,12		6,15	
X	5,60		4,22		6,36	
XI	5,50		4,17		6,45	
XII	5,50		4,10		6,76	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

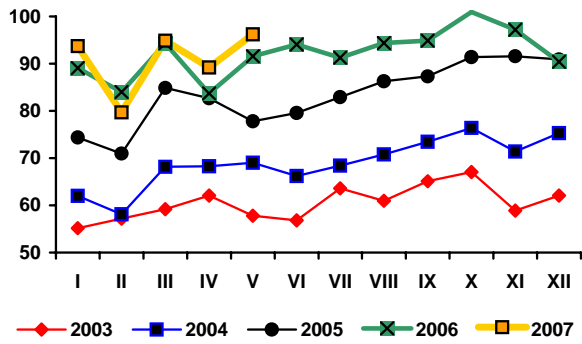
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

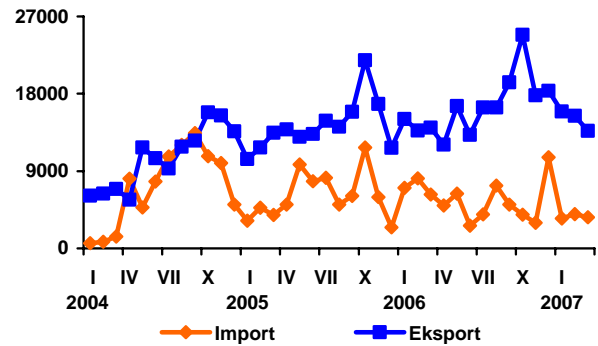
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2006 IV	95,87	170,00	124,23	136,80	150,70	135,00	142,73	135,76
V	108,11	170,00	118,82	139,63	173,55	135,00	160,30	151,37
VI	104,04	173,17	127,96	140,86	198,27	135,00	176,17	164,55
VII	110,52	175,00	128,82	139,28	197,19	136,29	178,84	166,37
VIII	123,70	175,00	130,57	142,99	191,94	140,00	179,34	167,71
IX	101,29	177,25	128,51	147,53	188,53	141,00	169,91	161,17
X	96,38	181,37	127,83	154,08	185,00	145,00	173,30	159,37
XI	94,53	183,33	129,78	156,01	185,00	145,00	175,52	162,09
XII	96,00	186,50	132,20	159,95	185,00	145,00	178,09	163,57
I	115,79	192,31	128,59	168,59	185,00	150,48	167,31	160,63
2007 II	130,70	196,89	130,57	168,99	185,00	155,00	164,07	162,96
III	134,92	201,9	137,41	175,5	185,97	159,2	171,93	168,18
IV	125,59	207,67	144,77	176,39	190,87	162,67	187,03	170,19
V	135,26	215,77	148,63	173,44	197,85	170,00	192,04	177,62

Źródło: Dane MRiRW.

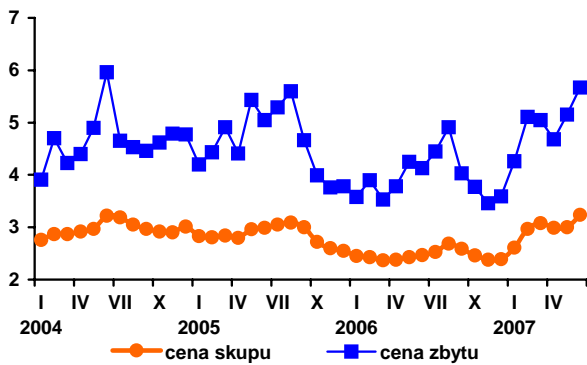
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

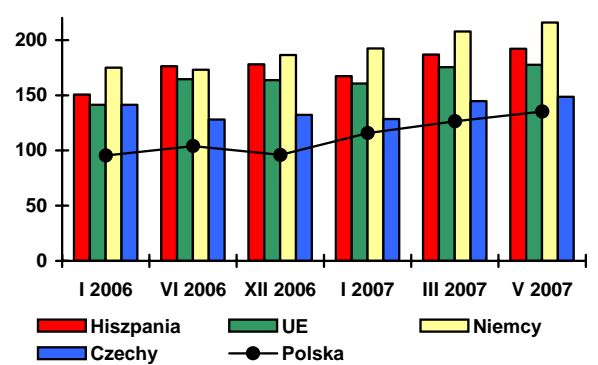
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

W pierwszym półroczu 2007 r., podobnie jak w 2006 r., krajowy rynek jaj konsumpcyjnych był bardzo niestabilny. Występowały na nim krótkookresowe silne wahania cenowe. Średnia cena zbytu jaj ogółem od stycznia do czerwca 2007 r. wyniosła 22,92 zł/100sztuk; kształtowała się więc na wyższym o 5% poziomie niż w tym samym okresie roku poprzedniego. W relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku, w pierwszym półroczu 2007 r. podrożały jaja wszystkich klas wagowych, z wyjątkiem klasy S, których przeciętna cena obniżyła się o 1,3%. W czerwcu średnia cena jaj była o 1% niższa niż w miesiącu poprzednim. Podrożały tylko jaja w grupie wagowej L (o 5%). Cena jaj klasy M pozostała bez zmian. W pozostałych grupach ceny obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca – w klasie XL o 2,5% i w klasie S o 7%.

Jeszcze większe wahania cen występują w skupie jaj do przetwórstwa. Od listopada 2006 r. ceny jaj do przetwórstwa osiągają poziom znacząco wyższy niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego, jednakże miesięczne zmiany mają charakter silnie skokowy. W maju br. ceny skupu jaj podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach obniżyły się. Spadek cen w czerwcu wyniósł 2,7% w stosunku do miesiąca poprzedniego.

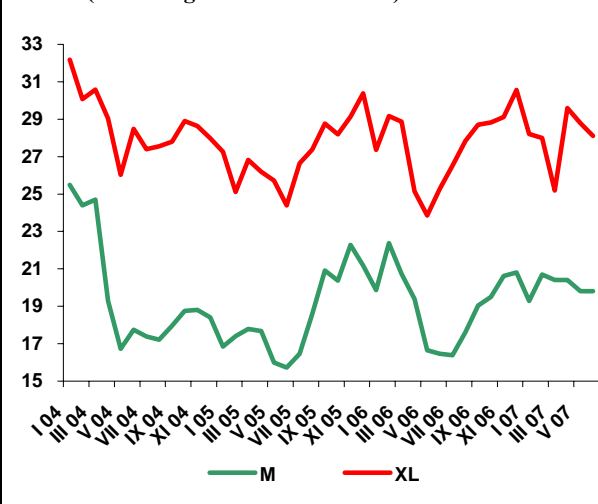
W 2006 r. eksport jaj świeżych był o 16% wyższy niż w 2005 r. i wyniósł ponad 57 tys. ton. Do największych odbiorców należały Niemcy i Czechy (ok. 45%). Według wstępnych danych w pierwszych czterech miesiącach 2007 r. wystąpiła niewielka tendencja wzrostowa w eksporcie w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Znacząco obniżył się import. W pierwszych czterech miesiącach 2007 r. za granicą zakupiono o połowę mniej jaj świeżych, niż w tym samym okresie roku poprzedniego. W całym 2006 r. import jaj świeżych wyniósł 8,6 tys. ton. Wolumen importu był bardzo zmienny w poszczególnych miesiącach, wahając się od ponad 1600 ton w lutym do około 300 ton w maju. Bardziej stabilne były obroty przetworami z jaj. W 2006 r. Polska wyeksportowała 3,7 tys. ton przetworów z jaj – głównie do krajów Unii Europejskiej.

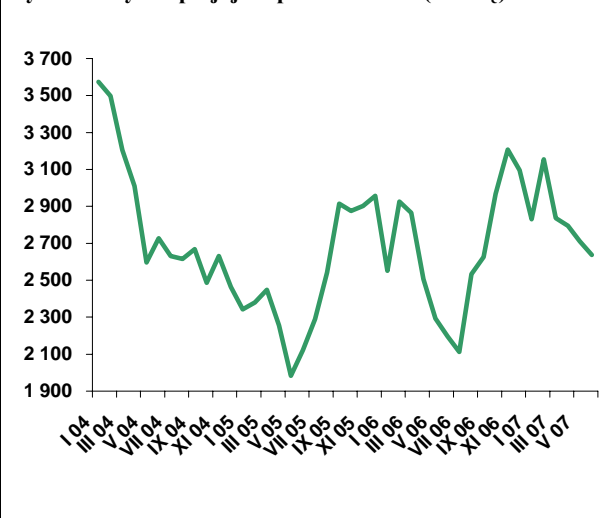
Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej od kilku miesięcy wykazują dużą zmienność. Przy dużych wahaniami krótkookresowych, długofalowo wykazują one tendencję wzrostową. W pierwszych pięciu miesiącach 2007 r. przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej były o 9% wyższe niż w tym samym czasie poprzedniego roku. W Polsce, jaja konsumpcyjne w przeliczeniu na EUR w tej samej relacji potaniały o 3%.

W maju 2007 r. ceny jaj jak zwykle w tym okresie zaczęły silnie spadać na rynkach wszystkich analizowanych producentów. Przeciętna cena sprzedaży 100 kg jaj w Polsce wynosiła 98,62 EUR, podczas gdy w krajach UE-25 94,16 EUR. Relatywnie w wyrażeniu dewizowym polskie jaja podrożały i były o prawie 5% droższe niż na rynku unijnym. Ceny jaj u głównych producentów europejskich są znacząco niższe niż średnio w UE. Najtańszym producentem w maju była Holandia, gdzie za 100 kg jaj klasy L i M płacono 76,46 EUR.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tone)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2006	2007 ^a	2006	2007 ^a	2006	2007 ^a	2006	2007 ^a
I	456	463	5 580	5 967	225	262	253	557
II	1 660	410	4 751	5 357	229	292	287	550
III	1 058	460	4 894	5 529	318	302	194	570
IV	383	746	3 544	2 419	247	207	167	287
V	313		5 532		142		415	
VI	443		4 377		120		483	
VII	592		4 697		123		468	
VIII	1 055		4 484		178		536	
IX	676		3 881		462		310	
X	464		5 526		215		617	
XI	972		5 473		251		483	
XII	533		4 674		260		279	
RAZEM	8 605		57 413		2 770		4492	

^a dane nieostateczne (na dzień 29 czerwca 2007 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
I	27,37	28,21	22,08	23,83	19,86	19,28	19,51	18,27
II	29,17	28,00	24,98	24,60	22,38	20,70	19,98	20,20
III	28,87	25,20	25,89	24,40	20,73	20,40	19,61	19,10
IV	25,15	29,60	24,28	25,10	19,39	20,40	20,92	19,10
V	23,86	28,80	19,59	25,30	16,65	19,80	15,76	18,30
VI	25,28	28,10	18,95	26,60	16,47	19,80	17,53	17,00
VII	26,51		20,41		16,39		16,21	
VIII	27,84		23,50		17,61		17,25	
IX	28,70		24,67		19,03		16,43	
X	28,83		23,16		19,50		17,14	
XI	29,12		25,57		20,62		19,25	
XII	30,57		25,70		20,80		18,50	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2006 IV	95,59	86,69	86,70	81,43	87,74	94,17
V	79,44	76,01	73,89	71,90	70,50	85,48
VI	79,40	72,92	70,13	71,92	68,39	85,31
VII	87,32	71,88	79,77	73,72	81,13	89,68
VIII	93,22	82,12	89,15	92,08	90,17	98,75
IX	93,22	82,12	89,15	92,08	90,33	98,81
X	95,1	89,65	91,88	90,25	94,97	101,92
XI	100,41	96,56	99,35	102,30	102,42	108,44
XII	103,14	98,77	97,96	98,87	99,54	108,28
2007 I	95,59	93,50	90,64	88,65	84,35	102,14
II	97,07	92,08	97,38	93,46	89,64	104,27
III	102,43	92,08	103,25	97,15	91,24	107,29
IV	99,98	84,34	92,38	91,86	77,69	101,83
V	98,62	84,91	86,18	83,56	76,46	94,16

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Od ponad roku ceny jagniąt i owiec ciężkich maleją i to nie tylko w Polsce. W I półroczu 2007 r. przeciętna cena owiec ciężkich w UE-27 ukształtowała się na poziomie około 409 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o ok. 5% niższa aniżeli w I półroczu 2006 r. Nieco korzystniej rozwijały się ceny jagniąt, ale i te nie rosły. W I półroczu 2006 r. przeciętna w UE-27 ich cena wyniosła 533,7 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% niższa niż rok wcześniej.

W oparciu o dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW obliczono, że w Polsce, w okresie od stycznia do maja 2007 r. przeciętna cena owiec ciężkich o wadze 36-40 kg osiągnęła ok. 310 EUR/100 kg wagi poubojowej, a cena jagniąt o wadze 13-16 kg 509 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te w obu przypadkach były niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o ok. 6%.

Niskie ceny, a także niewielka ilość jagniąt na polskim rynku nie sprzyjają eksportowi. W okresie od stycznia do kwietnia 2007 r., polski eksport owiec i mięsa baraniego wyniósł łącznie 411 ton wobec 528 ton rok wcześniej. Przeciętna ce-

na mięsa w eksporcie osiągnęła tylko 4,38 EUR/kg i była niższa niż przed rokiem o ponad 30%. Tak duży spadek tej ceny jest między innymi pochodną struktury eksportu, w którym jagnięta odgrywają coraz mniejszą rolę.

Tymczasem kraje Unii Europejskiej w I kwartale 2007 r. kupiły w Nowej Zelandii o ok. 2% więcej mięsa jagnięcego niż rok wcześniej. Od dłuższego już czasu ceny owiec i jagniąt w Nowej Zelandii wykazują tendencję spadkową sprzyjając importowi z tego kierunku. Z kolei w Australii ceny jagniąt powoli rosły, a ich eksport do UE-27 maleje. Co prawda w całym I półroczu 2007 r. eksport ten ukształtował się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, ale w I kwartale był wyższy o 3%, a w II kwartale o tyle samo niższy.

Od stycznia do kwietnia 2007 r. polski import mięsa owczego wyniósł ok. 22 ton, wobec 25 ton rok wcześniej. Przeciętna cena w imporcie ukształtowała się w tym okresie na poziomie 7,75 EUR/kg i była o 3% niższa przed rokiem o tej porze.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 434	110
II półrocze	1 146	1 023	711	70
Rok	2 623	2 328	2 145	92

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2006	39,9	72,9	146,7	269,4	83,4	42,9	78,2	58,2	41,6	28,7	7,0	145,9	1014,8 ^{S/}
2007	25,3	98,0	254,2	33,9	x	x	x	x	x	x	x	x	1000,0 ^{P/}
miesiąc roku poprzedniego = 100	63,4	134,4	173,3	12,6	x	x	x	x	x	x	x	x	98,0
Import 2006	3,2	9,8	5,0	6,9	15,8	44,1	5,1	3,3	9,2	18,8	12,9	6,2	140,3 ^{S/}
2007	3,4	1,8	10,5	5,9	x	x	x	x	x	x	x	x	150,0 ^{P/}
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,3	18,4	210,0	85,5	x	x	x	x	x	x	x	x	107,0

S - szacunek P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ, CAAC oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2005/2006	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27
2006/2007	6,45	6,09	6,04	5,70	5,32	5,35	4,89	5,56	6,72	5,69	4,73	6,75
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,7	93,3	93,9	96,4	86,2	96,9	85,6	108,2	82,2	82,0	68,1	107,7

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
10.09.2006	-	-	-	-	5,73	1,44	12,2	3,06
08.10.2006	-	-	-	-	5,54	1,42	11,8	3,02
05.11.2006	-	-	-	-	5,54	1,45	11,8	3,08
03.12.2006	-	-	-	-	5,60	1,47	11,9	3,12
31.12.2006	8,99	2,35	19,13	4,99	5,54	1,45	11,8	3,08
I 2007	-	-	-	-	5,64	1,43	12,0	3,05
II	-	-	-	-	5,65	1,45	12,0	3,08
III	9,18	2,42	19,53	5,16	5,78	1,53	12,3	3,25
IV	9,00	2,36	19,15	5,01	5,65	1,48	12,0	3,14
V	-	-	-	-	5,29	1,40	11,3	2,99

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2005	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06	27,43	30,36	30,58
2006	30,55	30,48	30,48	30,99	29,34	28,47	31,76	31,95	30,77	30,77	30,65	30,83
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,7	129,9	127,7	129,9	123,7	119,6	133,3	137,3	118,1	112,2	101,0	100,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-25												
2005/2006	566,4	603,0	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,3	521,8	527,4	512,7	540,7
2006/2007	601,8	637,0	673,6	644,5	598,1	593,8	530,9	536,4	559,4	567,5	504,2	504,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,3	105,6	107,8	89,6	75,9	76,9	81,1	95,9	107,2	107,6	98,3	93,2
Włochy												
2005/2006	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	680,4	642,9	666,0
2006/2007	651,5	668,6	695,2	734,4	719,5	735,4	669,0	572,2	587,6	659,2	643,9	662,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,2	106,4	97,5	102,3	102,4	101,7	107,2	99,7	103,6	96,9	100,2	99,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-25												
2005/2006	382,7	378,9	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	441,4	455,7	456,7
2006/2007	423,1	416,9	412,8	407,4	400,3	390,7	395,8	404,9	413,2	423,7	406,4	410,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	112,0	110,0	113,6	106,5	97,3	94,2	97,5	103,0	101,2	96,0	89,2	89,8
Wielka Brytania												
2005/2006	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	363,5	448,3	454,8
2006/2007	384,6	362,4	357,8	350,6	347,0	324,0	341,6	361,1	371,3	369,9	361,9	391,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,8	105,7	107,9	108,0	99,8	93,2	102,4	108,7	98,8	101,8	80,7	86,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2005/2006												
NZD/100 kg cwe	65,73	66,71	67,45	66,47	64,93	55,36	48,36	45,33	44,12	46,16	50,18	55,95
2006/2007												
NZD/100 kg cwe	57,35	61,35	64,74	65,55	67,52	58,34	46,20	46,16	45,57	45,58	46,45	48,03
miesiąc roku poprzedniego = 100	87,3	92,0	98,8	98,6	104,0	105,4	95,5	101,8	103,3	98,7	92,6	85,8

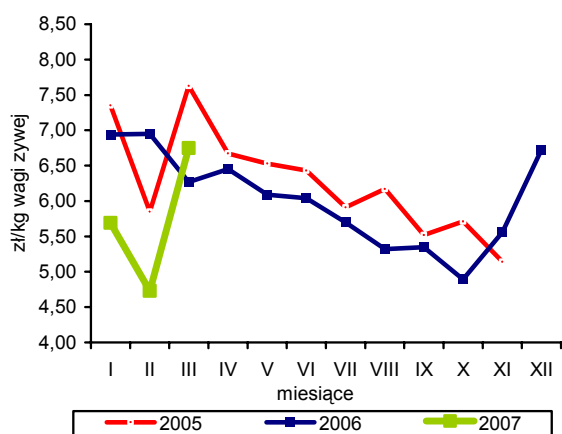
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

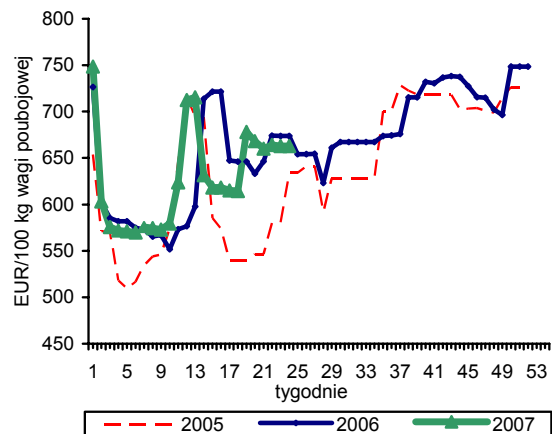
Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2005/2006												
AUD/100 kg cwe	407	407	384	366	356	346	351	369	346	342	346	350
2006/2007												
AUD/100 kg cwe	364	367	315	308	289	290	306	339	337	338	365	384
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,4	90,2	82,0	84,2	81,2	83,8	87,2	91,9	97,4	98,8	105,5	109,7

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

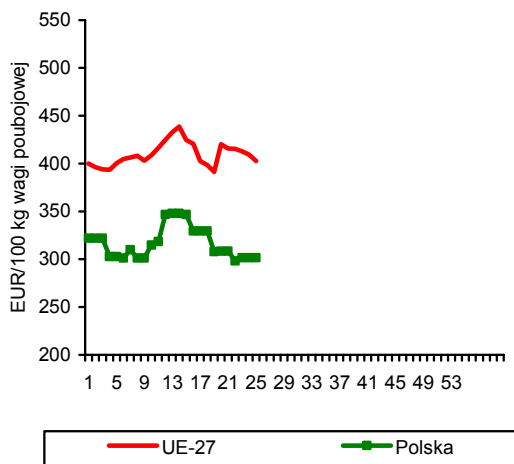
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

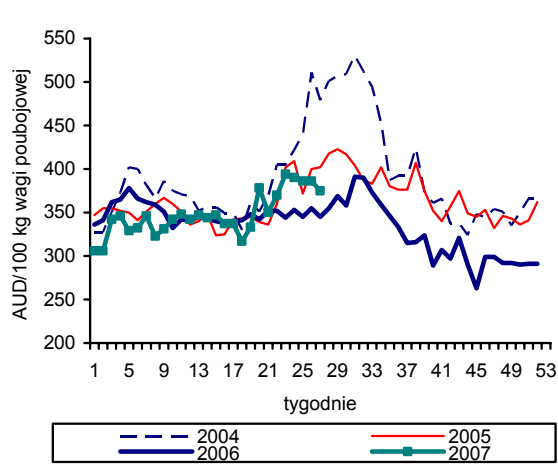
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

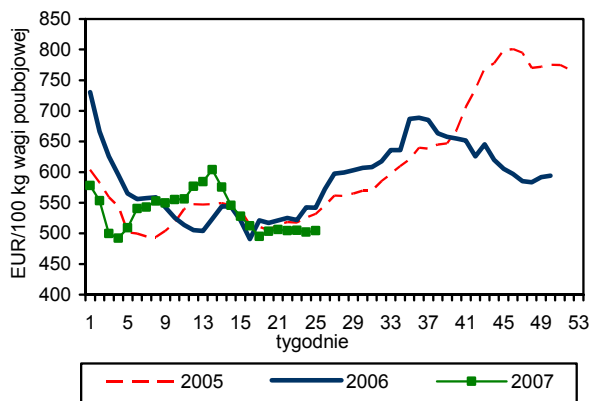
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

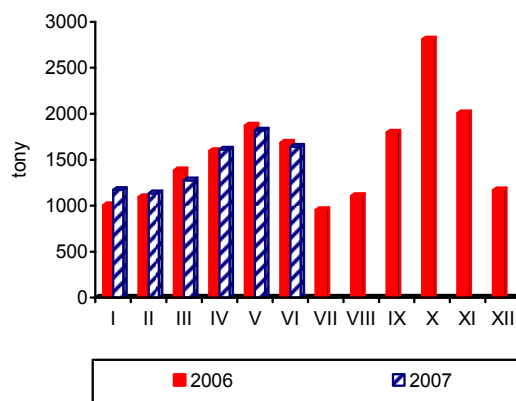
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

W maju połowy ryb na Bałtyku wyniosły 10,9 tys. ton i były o 14,5% niższe niż przed rokiem. Ponadto odłowiono 15,9 tys. sztuk troci oraz 2,0 tys. sztuk łososi bałtyckich, tj. odpowiednio o 37,4% więcej i 4,0% mniej niż w maju 2006 r. Od połowy czerwca rozpoczyna się okres ochronny w połowach dorszy, który potrwa przez 3 miesiące. Do końca maja udało się wykorzystać rybakom 45% dostępnej w tym roku kwoty połowowej (13,9 tys. ton). Jedynym gatunkiem ryby, którego połowy są jak dotychczas wyższe w porównaniu z 2006 r. są szproty (wzrost o 1,1% do 50,9 tys. ton), natomiast połowy śledzi ograniczono o 42%.

Produkcja ryb i przetworów rybnych w zakładach zatrudniających ponad 50 osób wyniosła w kwietniu 20,2 tys. ton i była o 13,5% niższa niż przed rokiem. Zmniejszyło się przede wszystkim przetwórstwo mrożonych ryb morskich (o 39% do 1,2 tys. ton) oraz mrożonych filetów z ryb morskich (o 28% do 3,9 tys. ton). O blisko 30% spadła także produkcja ryb solonych, a o 8% ryb wędzonych. Tradycyjnie największą grupą asortymentową były konserwy i przetwory ze śledzi. W kwietniu wyprodukowano ich 6,5 tys. ton (spadek o 6%), z czego na eksport przeznaczono ok. 40%. Spadek przetwórstwa to prawdopodobnie skutek mniejszego eksportu sektora rybnego – zwłaszcza na rynek niemiecki. Pomimo spadków w marcu i kwietniu łączna produkcja ryb i przetworów rybnych jest nadal nieznacznie wyższa niż przed rokiem. W okresie czterech miesięcy wyniosła ona 97,8 tys. ton, tj. o 1,9% więcej niż w 2006 r.

Po wstępnej korekcie wyników handlu zagranicznego okazało się, że eksport ryb i przetworów rybnych w marcu 2007 r. wyraźnie wzrósł, wyłącznie na skutek bardzo dużego eksportu odpadów rybnych. Utrzymała się natomiast tendencja spadkowa w handlu filedami i rybami mrożonymi. Z szacunkowych danych za kwiecień wynika, że eksport ryb i przetworów rybnych wyniósł w tym okresie 19,5 tys. ton o wartości 172,3 mln zł, tj. o 28,7 i 13,9% mniej niż przed rokiem. Prawdopodobnie wartości te nie ulegną tak dużej zmianie jak miesiąc wcześniej. Eksport filetów z ryb ograniczono o 24% (głównie dorszy), a przetworów i konserw o 17,7%. Prawie o połowę mniej niż przed rokiem sprzedano ryb świeżych (w większości szprotów). Podobny do roku poprzedniego jest wolumen wywóz ryb wędzonych.

Import został ograniczony w kwietniu o 16,8% do 19,1 tys. ton. Z głównych grup towarowych zmniejszył się przywóz filetów i mięsa z ryb (o 28,8% – przede wszystkim śledzi i mintajów) oraz ryb świeżych (o 3,4%). Natomiast z produktów niekonsumpcyjnych wyraźnie mniejszy jest import mączek rybnych. Blisko 30% wzrost ich cen spowodował, że w kwietniu sprowadziliśmy zaledwie 20% wolumenu ubiegłorocznego. W kolejnych miesiącach należy się liczyć z wyraźnym spadkiem obrotów handlowych (jak również produkcji), ze względu na sezonowy spadek połowów i mniejszy popyt w miesiącach letnich.

W kwietniu wartość wskaźnika zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego spadła o 0,1%. W maju na poziomie zbytu, po kilkumiesięcznym spadku, wzrosły ceny śledzi. Śledzie solone niepatroszone podrożały o 0,7%, a filety śledziowe o 1,0%. Są one jednak nadal niższe niż przed rokiem o ok. 4-5%. Po raz pierwszy od kilkunastu miesięcy odnotowano spadek cen zbytu pstrągów. W ciągu ostatniego roku podrożały one o ponad 9% osiągając najwyższy poziom w kwietniu – 9,70 zł/kg. W maju ich cena spadła do 9,63 zł/kg. Wyraźnie (o 2,5%) staniały także mrożone filety z morskuczków (9,60 zł/kg). Duża presja pangi powoduje prawdopodobnie, że handlowcy mają problem z ich zbytem. W obrocie detalicznym średnie ceny ryb, przetworów rybnych i owoców morza, podobnie jak miesiąc wcześniej, nie zmieniły się. Zmiany cen poszczególnych produktów wahały się od -0,7% w przypadku wspomnianych filetów z morskuczka do +0,9% dla filetów ze śledzi w śmietanie. Wzrost cen dotyczył przede wszystkim produktów bardziej przetworzonych. Średnie ceny asortymentu rybnego wzrosły w stosunku do grudnia 2006 r. o 0,6%, a w stosunku do maja 2006 r. o 1,7%.

W czerwcu ze względu na początek okresu ochronnego w połowach dorszy i łososi, podaż ryb na aukcji rybnej w Uście była niewielka. Transakcje były zawierane tylko przez trzy dni. Średnia cena dorszy wahała się w granicach 5,10-5,42 zł/kg i była o 11-13% niższa niż w maju i o ok. 4-5% niższa niż przed rokiem. Handlowano także wątroby dorszową (2,38-2,66 zł/kg) oraz ikrą (8,71-10,11 zł/kg).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	Szprot	Śledź	Dorsz	Plaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś bałtycki
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905
2006 I-XII	55 944	20 654	15 091	9 585	2 984	104 258	128 303	21 377
2006 IV	15 601	2 336	1 559	556	359	20 411	29 605	3 164
V	8 652	1 336	1 669	735	377	12 769	11 580	2 068
VI	1 318	1 933	1 269	807	344	5 671	444	0
VII	179	1 504	81	754	368	2 886	387	0
VIII	449	2 311	34	603	447	3 844	1 613	0
IX	338	3 943	1 030	627	409	6 347	8 549	346
X	518	2 895	1 072	732	299	5 516	10 970	1 338
XI	1 301	1 246	1 901	736	148	5 332	10 397	4 444
XII	1 450	551	1 848	452	69	4 370	3 341	4 839
2007 I	2 191	323	494	387	45	3 440	3 004	182
II	6 755	256	1 356	2 060	49	10 476	4 478	395
III	18 199	885	1 447	905	28	21 464	23 770	2 786
IV	16 209	986	1 605	489	281	19 570	25 322	3 844
V	7 527	1 174	1 390	643	180	10 914	15 910	1 985
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{V\ 2007}{V\ 2006}$	87,0	87,9	83,3	87,5	47,7	85,5	137,4	96,0
$\frac{I-V\ 2007}{I-V\ 2006}$	101,0	57,8	80,1	92,0	64,8	93,7	78,3	88,3

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	244 222
2006 I-XII	7 437	84 621	61 066	134 737	94 389	9 669	7 739	287 861
2006 III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
IV	847	7 657	4 706	10 195	6 883	782	487	23 405
V	765	6 151	3 947	8 788	5 490	808	607	19 651
VI	577	4 953	3 591	8 674	5 856	605	450	17 795
VII	432	4 002	2 871	7 441	5 340	568	415	14 746
VIII	464	4 171	4 094	10 879	7 975	724	596	19 608
IX	691	7 019	4 678	12 517	8 592	848	895	24 905
X	644	7 211	6 034	13 420	9 394	851	915	27 309
XI	566	12 584	6 754	14 300	10 477	831	764	34 204
XII	635	11 932	7 732	13 326	10 040	752	700	33 625
2007 I	577	5 539	4 475	11 864	8 085	946	708	22 455
II	776	7 609	5 946	12 118	8 437	967	623	26 449
III	1 339	8 691	5 873	12 788	8 966	1 006	578	28 691
IV	1 074	5 515	3 975	9 688	6 465	868	498	20 252
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{IV\ 2007}{IV\ 2006}$	126,8	72,0	84,5	95,0	93,9	111,0	102,3	86,5
$\frac{I-IV\ 2007}{I-IV\ 2006}$	141,4	102,8	94,9	102,3	102,3	102,9	100,4	101,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, ^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję, której wartość wyniosła 14,8 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2005 I-XII	159,45	60,26	32,76	21,95	13,25	313,17	135,02	73,80	31,59	40,75
2006 ^b I-XII	193,77	69,11	34,62	25,94	11,64	346,02	156,05	75,92	31,12	55,77
2006 ^b III	21,66	6,69	4,06	2,43	1,97	36,14	16,63	9,17	2,68	5,24
IV	27,32	5,12	3,29	2,16	1,26	22,96	10,40	3,29	1,92	5,01
V	18,35	5,04	3,14	1,99	1,23	23,03	9,65	3,80	2,58	4,70
VI	14,13	5,22	2,57	1,94	1,06	21,40	8,27	5,17	2,08	3,51
VII	11,53	4,69	2,27	1,74	0,71	19,72	7,95	3,20	2,93	3,48
VIII	11,64	5,61	1,51	1,70	0,73	21,92	9,11	4,98	2,53	3,38
IX	13,45	5,87	2,66	1,99	0,51	27,28	10,27	7,72	2,73	4,30
X	14,10	6,27	2,34	2,45	0,67	32,82	14,48	7,76	2,87	5,38
XI	14,92	6,61	2,80	2,77	0,47	41,90	23,10	8,09	3,22	4,96
XII	16,00	6,78	2,69	3,14	0,84	36,45	18,94	6,74	2,21	5,83
2007 ^b I	13,82	6,35	2,78	1,77	0,58	32,21	14,65	8,18	3,09	3,92
II	16,18	6,10	2,38	2,03	1,00	30,50	13,95	6,71	2,81	5,15
III	27,46	6,28	3,60	2,53	1,26	32,36	15,60	5,93	3,28	5,71
IV	19,47	4,21	2,49	1,99	1,26	19,11	7,41	3,85	2,00	4,84
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2007 IV 2006	71,3	82,2	75,7	92,1	100,0	83,2	71,3	117,0	104,2	96,9
I-IV 2007 I-IV 2006	96,6	99,7	76,8	101,2	75,8	94,0	95,2	86,7	112,1	97,0

^a bez eksportu z burt statków, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makrela			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I-XII	4,55	4,88	4,20	3,84	4,46	6,05	7,05	6,56	13,43	6,86
2006 ^a I-XII	3,95	2,79	4,65	4,44	4,40	5,60	7,59	7,49	15,54	7,50
2006 ^a III	4,10	3,49	4,80	5,51	4,53	6,11	6,92	7,29	14,74	7,72
IV	3,97	3,03	4,75	5,45	5,92	6,08	7,95	7,39	15,50	7,06
V	4,10	2,84	5,38	5,29	2,59	5,77	7,80	7,41	19,28	6,74
VI	3,87	3,02	4,51	5,40	2,78	5,61	7,94	7,23	21,64	7,13
VII	4,37	2,71	5,07	5,23	-	5,94	9,48	7,61	18,20	7,68
VIII	4,11	2,93	5,05	5,94	4,75	5,47	8,27	7,39	17,50	7,20
IX	3,91	3,05	4,88	4,38	4,39	5,61	7,51	7,31	15,59	7,44
X	3,85	2,35	4,49	3,89	4,05	5,41	8,15	7,73	14,01	7,24
XI	3,47	2,23	3,95	3,94	3,90	5,32	7,57	7,91	13,43	8,24
XII	3,86	2,05	3,60	4,16	4,30	5,03	7,19	7,79	13,67	7,39
2007 ^a I	3,51	2,81	3,82	4,03	3,90	5,05	6,85	7,43	14,12	7,06
II	3,42	2,83	3,93	4,22	4,42	5,41	6,62	7,89	14,63	7,73
III	3,04	2,58	3,96	4,39	2,18	5,37	6,23	7,93	14,57	8,23
IV	2,86	2,86	3,83	4,03	4,26	5,82	8,23	9,29	14,66	8,42
Wskaźnik zmian (%)										
IV 2007 IV 2006	72,0	94,4	80,6	73,9	72,0	95,7	103,5	125,7	94,6	119,3
I-IV 2007 I-IV 2006	79,2	77,7	82,0	77,7	74,5	90,0	98,9	110,8	103,1	105,5

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportu (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetw.	Filety z flądry	Szproty świeże
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2005 I-XII	7,61	18,57	16,74	18,10	34,76	31,46	43,62	10,65	0,33
2006 ^a I-XII	7,44	18,69	16,80	18,65	41,64	33,77	37,91	11,29	0,36
2006 ^a III	7,50	17,28	15,14	17,03	35,28	32,67	34,49	10,55	-
IV	7,86	17,82	15,69	17,96	35,69	33,59	40,02	10,57	0,36
V	7,62	17,78	16,90	19,25	38,43	33,94	34,23	11,01	0,35
VI	8,15	18,08	15,75	19,84	42,15	34,35	34,25	11,34	0,39
VII	7,38	19,74	17,90	18,15	45,45	33,69	39,55	11,88	-
VIII	7,16	19,21	15,36	21,02	61,11	32,87	39,04	11,12	-
IX	7,30	21,61	15,21	21,66	52,27	34,41	38,93	15,98	-
X	7,06	20,54	18,41	18,79	41,10	34,74	39,95	12,65	-
XI	7,76	21,64	19,28	20,65	39,52	34,80	42,04	12,58	-
XII	7,35	21,75	19,33	19,17	42,41	34,96	39,58	11,68	-
2007 ^a I	6,00	24,28	22,45	23,31	40,36	34,70	39,28	12,33	0,55
II	7,47	20,76	22,27	20,59	40,46	35,02	44,06	12,63	0,55
III	7,80	20,48	20,22	20,30	39,35	34,90	45,97	12,61	0,50
IV	7,39	20,55	17,78	21,33	37,48	34,26	44,66	12,06	0,48
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>	94,0	115,3	113,3	118,8	105,0	102,0	111,6	114,1	133,3
<u>I-IV 2007</u> <u>I-IV 2006</u>	96,0	123,1	132,3	122,4	111,7	106,7	118,0	118,8	144,4

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2006 IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
V	8,46	-	9,09	58%	9,38	71%	7,67	58%	5,95	69%	7,14	67%
VI	8,75	-	9,17	58%	9,72	73%	7,79	59%	5,96	70%	7,20	67%
VII	8,77	-	9,17	58%	9,81	74%	7,79	59%	5,93	69%	7,21	67%
VIII	8,83	-	9,23	58%	9,82	74%	7,88	60%	5,94	70%	7,22	67%
IX	8,86	-	9,21	58%	9,82	74%	7,67	59%	5,93	69%	7,19	67%
X	8,86	-	9,21	57%	9,76	73%	7,77	60%	5,93	69%	7,21	67%
XI	8,73	-	9,27	58%	9,87	73%	7,80	60%	5,80	68%	6,96	65%
XII	8,40	-	9,35	58%	9,91	74%	8,06	63%	5,82	67%	6,88	65%
2007 I	8,34	-	9,45	58%	10,00	74%	8,04	63%	5,76	68%	6,91	65%
II	8,43	-	9,52	59%	9,83	73%	8,10	63%	5,78	68%	6,82	65%
III	8,82	-	9,60	59%	9,89	74%	8,13	64%	5,72	67%	6,70	64%
IV	8,74	-	9,70	60%	9,85	73%	8,30	66%	5,67	67%	6,67	64%
V	8,61	-	9,63	59%	9,60	72%	8,32	66%	5,71	68%	6,74	64%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>	101,8	x	105,9	x	102,3	x	108,5	x	96,0	x	94,4	x
<u>I-V 2007</u> <u>I-V 2006</u>	104,9	x	108,5	x	105,9	x	105,0	x	97,1	x	93,7	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2006IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
V	13,25	13,14	57,20	7,13	13,57	13,52	12,70	19,82	10,68	11,63	-
VI	13,30	13,12	57,70	7,14	13,60	13,48	12,70	19,88	10,66	11,66	-
VII	13,25	13,09	58,60	7,16	13,64	13,52	12,80	19,94	10,68	11,77	-
VIII	13,28	13,10	60,20	7,20	13,66	13,55	12,85	20,00	10,69	11,89	-
IX	13,32	13,05	61,50	7,28	13,78	13,61	12,95	20,12	10,72	11,92	-
X	13,37	12,94	61,90	7,31	13,74	13,61	13,00	20,18	10,72	11,89	11,67
XI	13,43	12,91	61,40	7,36	13,66	13,68	13,10	20,23	10,70	12,08	11,65
XII	13,45	12,83	61,70	7,41	13,56	13,84	13,15	20,06	10,53	12,24	11,24
2007I	13,46	12,80	62,20	7,48	13,53	13,81	13,10	20,06	10,54	15,94 ^a	11,48
II	13,39	12,76	62,80	7,56	13,45	13,93	13,25	20,18	10,50	16,02 ^a	11,68
III	13,44	12,67	62,80	7,60	13,38	14,00	13,40	20,23	10,48	16,14 ^a	11,86
IV	13,47	12,62	63,50	7,65	13,36	14,03	13,40	20,29	10,49	16,15 ^a	11,92
V	13,37	12,58	63,60	7,68	13,31	14,10	13,45	20,35	10,45	16,20 ^a	-
Wskaźnik zmian (%)											
V 2007 V 2006	100,9	95,7	111,2	107,7	98,1	104,3	105,9	102,7	97,8	x	x
I-V 2007 I-V 2006	101,3	96,1	111,3	107,5	99,5	103,7	105,2	101,9	98,3	x	x

^a filety mrożone

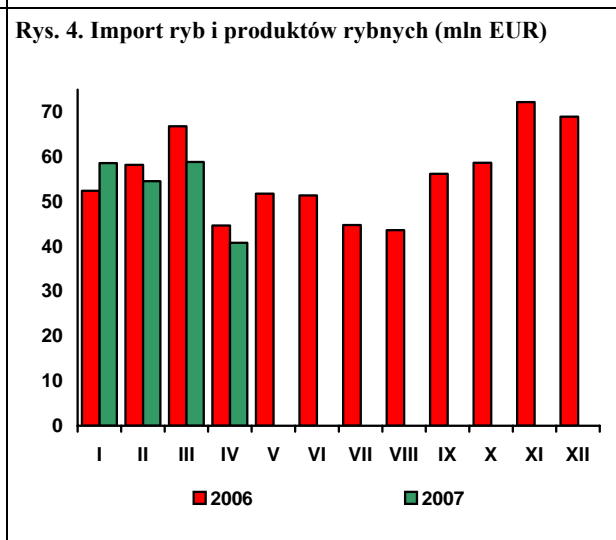
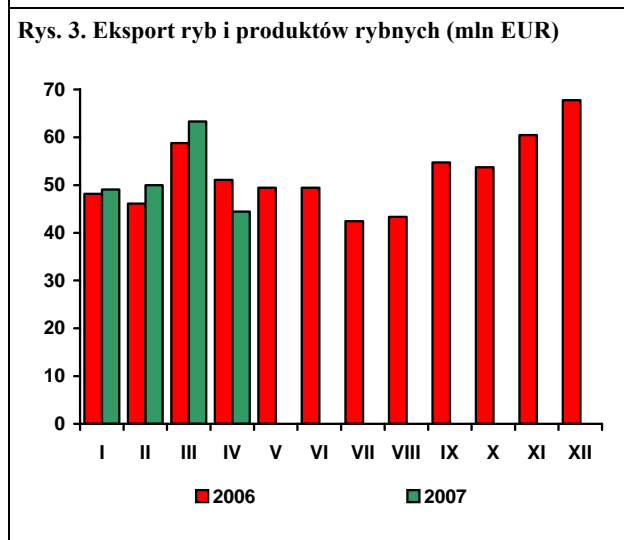
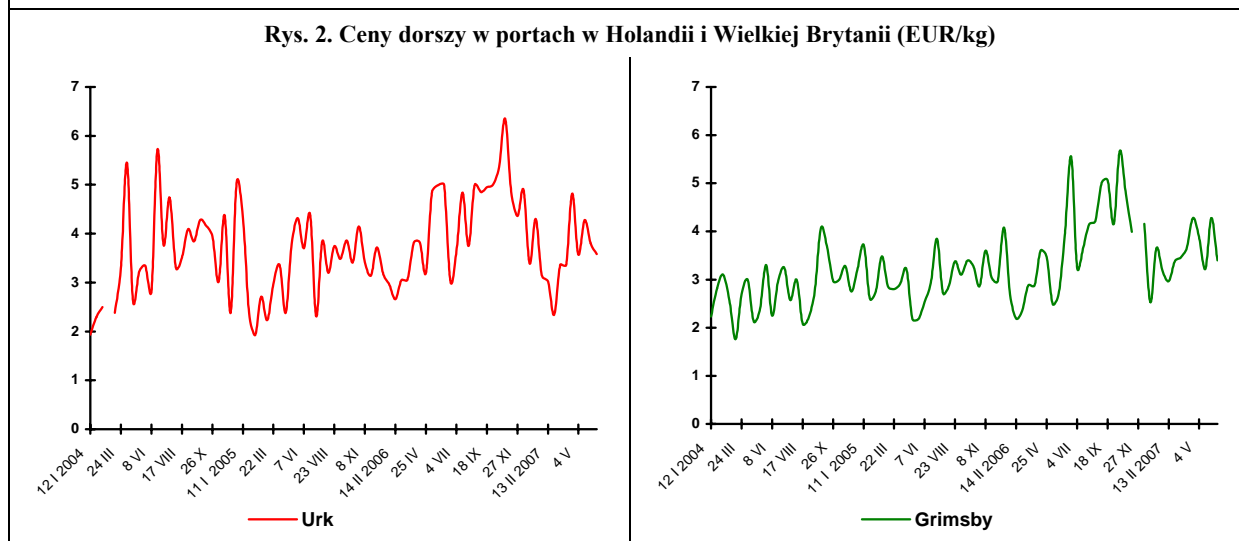
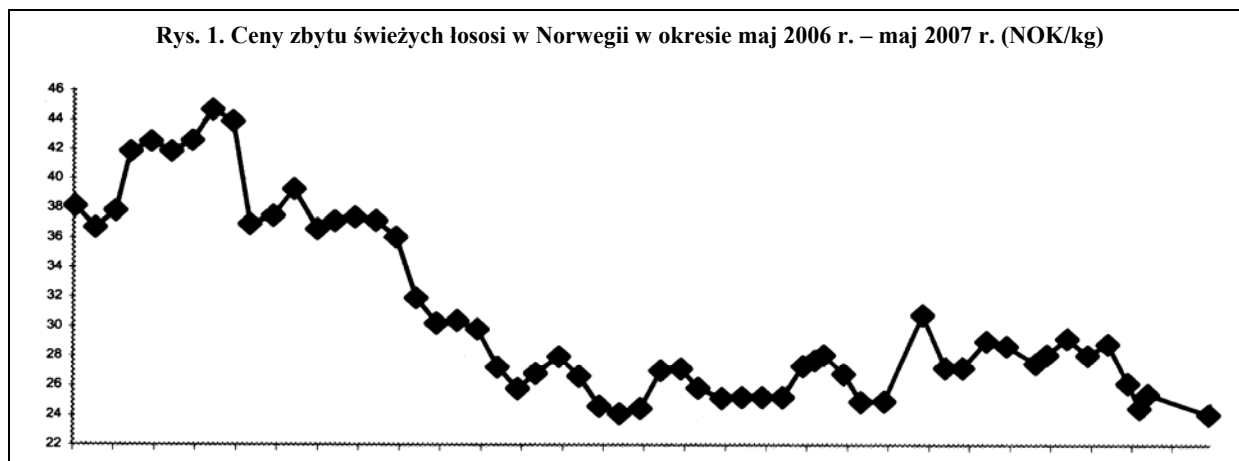
Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4) ^a	Dorsz (5) ^a	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki średnia
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	6,05	5,70	1,40	1,60	6,65	15,17
IV	6,06	5,90	-	1,69	5,63	16,38
V	6,04	5,77	-	1,63	4,58	19,71
VI	5,63	5,20	-	1,66	3,48	22,60
IX	5,93	5,53	-	-	4,63	23,88
X	6,28	6,03	1,74	-	6,32	22,12
XI	6,34	6,13	1,40	1,85	9,80	-
XII	6,48	6,32	-	1,91	10,27	-
2007 I	8,08	7,15	2,29	2,29	-	-
II	7,00	6,25	-	1,74	3,87	-
III	6,66	6,10	1,33	1,20	1,93	23,94
IV	6,53	6,11	-	1,15	1,87	21,82
V	6,18	5,88	-	1,51	2,23	17,98
VI	5,35	5,24	-	-	2,47	-

^a wielkość dorszy: 1 – największy, 5 – najmniejszy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

Maj był kolejnym miesiącem stosunkowo wysokiego wzrostu cen żywności. W porównaniu z kwietniem, łączne ceny detaliczne towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych podniosły się o 1,2%, w tym żywności o 1,3%, a napojów bezalkoholowych o 0,5%. Najbardziej podrożały owoce (o 12,5%) i warzywa (o 3,8%). W grupie owoców najsilniej zwiększyły się ceny owoców jagodowych (o 24%) i jabłek (o 27,8%), a w grupie warzyw – ziemniaków (o 44,6%). Zmiany cen pozostałych grup produktów spożywczych były niewielkie. O 0,4% wzrosły ceny jaj, po 0,2% – pieczywa i produktów zbożowych, artykułów mięsnych, mleczarskich i tłuszczów jadalnych, a o 0,1% – średnie ceny cukru, dżemów, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych. Ceny ryb i przetworów rybnych nie wykazywały zmian. Więcej niż w poprzednim miesiącu należało zapłacić za makarony (o 0,9%), mąkę i ryż (po 0,5%) oraz tłuszcze roślinne (o 0,4%). Wzrosły ceny mięsa drobiowego (o 0,3%) i wołowego (o 0,3%) przy nieznacznym spadku cen wieprzowiny (o 0,1%). Zmalały ceny jogurtów (o 1,4%), tłuszczów wieprzowych (0,7%) i cukru (o 0,4%).

W okresie grudzień 2006 r. – maj 2007 r. łączne ceny detaliczne towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,9%, tj. w stopniu dwukrotnie większym niż w analogicznym okresie przed rokiem (2,4%). Żywność podrożała bardziej niż wszystkie pozostałe grupy towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem transportu. Najbardziej zwiększyły się ceny mięsa drobiowego (o 25,7%), warzyw (o 25,0%) i owoców (o 19,8%). Ceny produktów zbożowych wzrosły przeciętnie o 2,0%, w tym mąki o 8,6%, kasz o 5,2%, ryżu o 3,7%, a pieczywa o 1,7%. O 1,3% podrożały tłuszcze roślinne, po 1,1% artykuły mleczarskie i mięso wołowe, a o 0,6% ryby. Obniżyły się natomiast ceny cukru (o 3,8%), mięsa wieprzowego (o 3,0%), przetworów mięsnych (o 0,4%), tłuszczów wieprzowych (o 3,2%), przy stabilizacji cen masła. Ceny napojów bezalkoholowych podniosły się o 1,5%, w tym kawy o 3,4%, herbaty o 1,2% a wód mineralnych i soków o 0,8%.

W okresie styczeń-maj 2007 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych ukształtowały się na poziomie o 3,8% wyższym niż w analogicznym okresie 2006 r., podczas gdy odpo-

wiednio rok wcześniej notowano ich spadek o 0,5%. Wzrosły ceny wszystkich podstawowych grup produktów spożywczych, z wyjątkiem tłuszczów jadalnych. Za warzywa konsumenci płacili średnio o 12,5% więcej, w tym za ziemniaki o 54,6% więcej niż przed rokiem. Pieczywo i produkty zbożowe były droższe o 6,2%, w tym mąka o 21,8%, a pieczywo o 7,8%. Wzrost cen mięsa, podrobów i przetworów mięsnych wyniósł 3,5%, w tym mięsa drobiowego 16,8%, wołowego 3,4%, przy nieznacznym wzroście cen wieprzowiny (o 0,4%). O 1,6% droższe niż przed rokiem były artykuły z grupy: „cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze”, głównie za sprawą wydatnego wzrostu cen cukru (o 3,6%). Ceny ryb podniosły się w porównywanym okresie o 1,6%, tłuszczów roślinnych 1,5%, jaj o 1,3%, mleka i serów o 1,0%, a owoców o 0,9%. Tańsze niż rok wcześniej były natomiast tłuszcze wieprzowe (o 5,8%) i masło (o 0,6%).

Istotnym czynnikiem sprzyjającym wzrostowi cen żywności był wzrost popytu krajowego kreowany przez rosnące dochody ludności i poprawę sytuacji na rynku pracy. W okresie styczeń-maj br., w porównaniu z analogicznym okresem 2006 r., realna płaca brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyła się o 8,2%. Siła nabywcza miesięcznych emerytur i rent pracowniczych wzrosła o 1,9%, a rolniczych o 0,8%. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie o 4,3% wyższym niż rok wcześniej. W końcu maja stopa bezrobocia wyniosła 13,0%, wobec 16,5% przed rokiem. W okresie pięciu miesięcy br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 5,9% większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Można przypuszczać, że w warunkach utrzymującej się wysokiej dynamiki PKB i dochodów z pracy najmniej, presja na wzrost cen żywności będzie narastać. W tym kierunku oddziaływać będzie także spodziewany wzrost cen mięsa w drugiej połowie br. związany z przejściem do spadkowej fazy „cyklu świńskiego”.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2007 r.

Wyszczególnienie	V 2007			I-V 2007
	IV 2007=100	XII 2006=100	V 2006=100	I-V 2006=100
OGÓŁEM	100,5	102,2	102,3	102,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,2	104,9	104,3	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	100,5	101,9	101,8
Odzież i obuwie	100,0	95,2	92,6	92,5
Mieszkanie	100,3	101,9	103,2	103,3
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,3	102,1	103,7	104,0
W tym nośniki energii	99,9	101,1	103,1	104,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,8	100,9	100,5
Zdrowie	100,2	101,6	102,0	101,6
Transport	100,8	105,5	100,6	100,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,6	111,4	100,8	100,5
Łączność	100,0	99,9	102,0	102,1
Rekreacja i kultura	100,0	100,2	102,8	102,3
Edukacja	100,0	100,4	101,1	101,1
Restauracje i hotele	100,4	101,5	103,3	102,9
Inne towary i usługi	100,1	100,4	100,8	100,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2007 r.

Wyszczególnienie	V 2007			I-V 2007
	IV 2007=100	V 2006=100	XII 2006=100	I-V 2006=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,2	104,3	104,9	103,8
Żywność	101,3	104,5	105,2	104,0
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	106,9	102,0	106,2
Pieczywo	100,0	108,3	101,7	107,8
Ryż	100,5	108,8	103,7	108,1
Makarony	100,9	102,5	101,8	101,5
Mięso i przetwory	100,2	103,7	103,1	103,5
Mięso wieprzowe	99,9	100,7	97,0	100,4
Mięso wołowe	100,3	102,8	101,1	103,4
Drób	100,3	114,3	125,7	116,8
Przetwory mięsne i wędliny	100,2	101,9	99,6	101,2
Ryby	100,0	101,7	100,6	101,6
Mleko, sery i jaja	100,2	101,5	101,1	101,1
Artykuły mleczarskie	100,2	101,3	101,1	101,0
Mleko	100,7	102,8	102,0	101,9
Sery twarogowe	100,4	99,8	101,1	99,7
Sery dojrzewające i topione	100,2	100,9	101,0	100,4
Jaja	100,4	102,8	100,9	101,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,2	100,4	100,3	100,0
Masło	100,2	99,7	99,9	99,4
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,3	95,3	96,8	94,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,8	102,7	102,1	101,8
Oleje roślinne	100,0	100,4	100,1	100,5
Owoce	112,5	104,5	119,8	100,9
Jabłka	127,8	117,3	153,8	104,9
Owoce cytrusowe	103,8	105,5	105,5	101,1
Banany	99,7	93,4	105,8	92,7
Warzywa	103,8	111,6	125,0	112,3
Ziemniaki	144,6	165,1	197,0	154,6
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,1	101,1	99,1	101,6
Cukier	99,6	101,5	96,2	103,6
Napoje bezalkoholowe	100,5	102,6	101,5	102,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8	100,7	101,3	98,9	98,5	100,7	100,6	100,8	100,2	99,7
	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2							
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	102,8	101,3	100,4	100,0
	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2							
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
	2006	99,5	99,2	98,1	99,6	101,3	99,8	101,1	102,8	100,4	98,7	99,1	98,8
	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2							
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,2	100,1	100,1	100,4	100,1	100,2	99,9
	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0							
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1	99,8	100,0	99,6	99,9	99,8	100,5	100,3	100,3	100,1
	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2							
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6	99,5	100,1	99,8	100,1	100,3	100,2	100,2	99,9	99,7
	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2							
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6	104,1	109,6	89,8	105,4	94,9	89,5	102,5	102,2	100,5
	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5							
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0	105,2	104,1	95,4	79,7	100,5	104,7	108,3	102,9	101,2
	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8							
Cukier i wyroby cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0	100,1	100,3	100,3	100,6	101,9	101,0	100,2	99,4	98,8
	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1							
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8	100,5	100,9	100,5	101,7	105,0	102,5	100,3	98,4	97,2
	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	99,8
	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5							
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9	98,6	100,0	101,8	103,8	109,7
	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3	99,4	99,8	99,5	100,2	101,8	102,4	102,2	102,2	101,8
	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3							
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6	99,5	99,7	99,9	100,1	100,2	103,0	104,3	104,8	104,9
	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9							
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6	93,6	94,6	94,6	95,8	97,7	98,0	97,9	98,7	98,7
	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7							
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2	102,0	101,8	101,8	101,9	101,8	101,9	101,6	101,7	101,6
	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7							
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7	99,8	100,1	100,1	100,4	100,3	100,2	100,4	100,7	100,7
	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5							
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5	96,5	97,3	97,5	97,7	98,2	98,5	98,8	100,9	99,2
	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4							
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0	104,0	105,4	104,4	107,0	108,9	100,1	96,7	97,1	97,8
	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5							
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5	112,7	111,7	107,8	110,5	122,5	128,2	121,3	115,9	110,9
	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6							
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8	99,2	99,4	100,2	100,9	103,0	103,8	103,7	103,3	102,5
	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1							
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8	96,4	97,3	99,2	101,4	107,3	109,3	109,2	107,9	106,0
	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1	101,6	101,6	101,2	101,4	101,4
	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3							
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6	105,3	105,1	104,7	103,1	108,5
	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9							

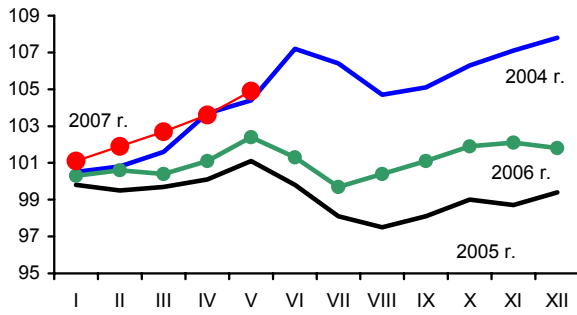
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

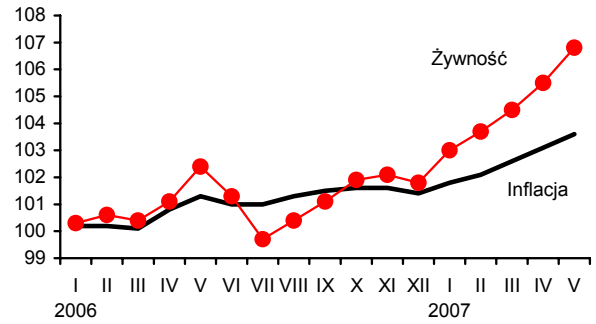
Wyszczególnienie a – 2006 r. b – 2007 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,59	2,56	2,57	2,60	2,58	2,62	2,63	2,65	2,69	2,69	2,71	2,72
	b	2,73	2,78	2,79	2,83	2,85							
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	1,32	1,32	1,32	1,32	1,31	1,31	1,32	1,32	1,42	1,47	1,47	1,36
	b	1,48	1,50	1,51	1,51	1,51							
Makaron – 250 g	a	1,79	1,80	1,79	1,80	1,79	1,80	1,80	1,80	1,80	1,79	1,79	1,78
	b	1,78	1,78	1,80	1,80	1,80							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,39	1,38	1,38	1,36	1,36	1,37	1,37	1,36	1,47	1,55	1,60	1,61
	b	1,64	1,65	1,66	1,66	1,66							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	16,95	16,96	17,05	17,05	17,13	17,13	17,15	17,27	17,25	17,17	17,18	17,22
	b	17,11	17,19	17,27	17,37	17,43							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	21,30	21,38	21,49	21,55	21,83	21,87	22,10	22,24	22,33	22,30	22,29	21,92
	b	22,48	22,39	22,41	22,45	22,49							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	12,93	12,61	12,29	12,46	12,53	12,45	13,05	13,74	14,28	13,98	13,61	13,21
	b	13,09	12,75	12,70	12,77	12,78							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	4,53	4,71	4,27	4,51	5,25	5,17	5,19	5,91	5,34	4,80	4,62	4,50
	b	5,52	5,97	6,43	6,09	6,21							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	19,79	19,64	19,47	19,12	19,19	19,22	19,46	19,86	20,07	20,08	20,10	19,72
	b	19,69	19,62	19,56	19,39	19,44							
Kiełbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	8,89	8,70	8,52	8,57	8,52	8,63	8,72	8,93	9,06	8,95	8,88	8,81
	b	8,75	8,70	8,70	8,67	8,72							
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,22	13,25	13,19	13,20	13,14	13,12	13,09	13,10	13,05	12,94	12,91	12,83
	b	12,80	12,76	12,67	12,62	12,58							
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,44	2,43	2,43	2,41	2,42	2,41	2,41	2,41	2,42	2,42	2,42	2,40
	b	2,41	2,40	2,42	2,44	2,48							
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97
	b	0,97	0,97	0,97	0,97	0,95							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,42	9,43	9,43	9,42	9,46	9,49	9,49	9,51	9,52	9,58	9,59	9,59
	b	9,65	9,69	9,72	9,77	9,80							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	15,95	15,90	15,89	15,96	15,74	15,84	15,74	15,68	15,78	15,83	15,86	15,81
	b	15,71	15,71	15,68	15,85	15,82							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,36	4,36	4,37	4,35	4,38	4,41	4,41	4,39	4,41	4,43	4,43	4,42
	b	4,44	4,43	4,45	4,45	4,4							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,34	0,33	0,33	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,36	0,36	0,36							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,06	3,06	3,03	3,01	3,02	3,03	3,04	3,04	3,03	3,04	3,03	3,01
	b	3,02	3,03	3,03	3,05	3,05							
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,23	1,22	1,23	1,23	1,23	1,21
	b	1,23	1,24	1,24	1,24	1,25							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	4,65	4,67	4,69	4,68	4,69	4,67	4,69	4,69	4,73	4,74	4,75	4,74
	b	4,79	4,81	4,80	4,79	4,81							
Ślonina – 1 kg	a	3,94	3,81	3,73	3,67	3,61	3,53	3,48	3,56	3,53	3,50	3,48	3,39
	b	3,38	3,35	3,32	3,29	3,24							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,22	1,20	1,18	1,17	1,16	1,14	1,14	1,13	1,12	1,11	1,11	1,10
	b	1,11	1,08	1,08	1,08	1,08							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,00	2,98	2,97	2,99	3,02	3,03	3,08	3,24	3,33	3,34	3,28	3,19
	b	3,15	3,12	3,08	3,06	3,05							
Jabłka – 1 kg	a	2,13	2,19	2,29	2,39	2,75	3,25	3,83	3,31	2,48	2,13	2,07	2,08
	b	2,13	2,20	2,29	2,49	3,20							

Źródło: Dane GUS

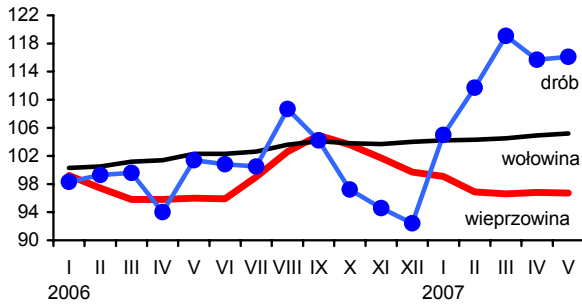
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

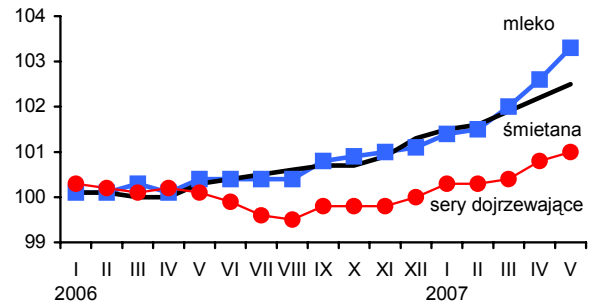
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2005 = 100) (w %)

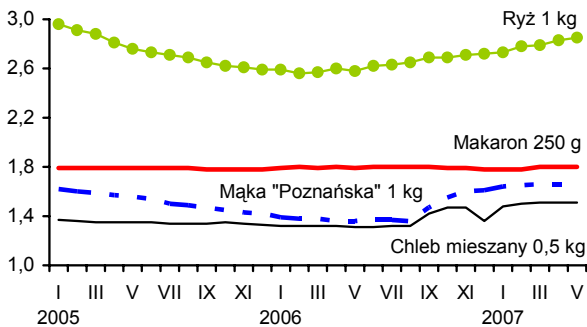
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2005 = 100) (w %)

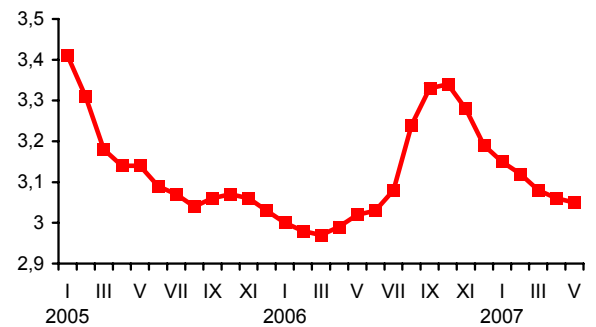
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2005 = 100) (w %)

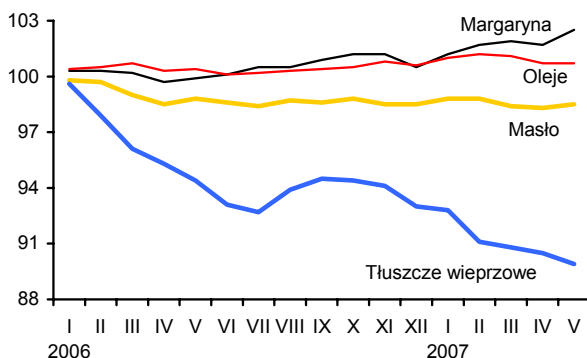
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

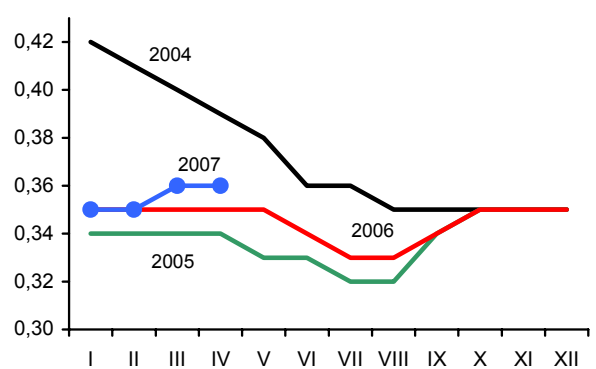
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2005 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Lucyna Mieszkowska

W maju utrzymał się zwiększony popyt na większość środków produkcji, ale nie był on tak dynamiczny, jak w miesiącu poprzednim. Wyraźny wzrost cen, podobnie jak w miesiącach poprzednich, zanotowano jedynie na rynku materiałów budowlanych. Pogorszyły się relacje cen środków produkcji do cen zbóż.

Po zakończeniu siewów wiosennych spadł popytu na nawozy mineralne, czemu towarzyszy gasnące tempo wzrostu cen. Średnio ceny nawozów mineralnych wzrosły w maju o 0,8%, a w ciągu roku o 8,1%. Nawozy wapniowe podrożały w maju o 8,0%, a w ciągu 12 miesięcy o 7,5%. W grupie nawozów mineralnych w maju najbardziej zdrożał mocznik (o 2,1%) i nawozy trójskładnikowe (o 1,2%). Potaniała jedynie sól potasowa (o 0,4%). Na zakup 1 kg NPK należało wydatkować w maju b. r. równowartość 3,8 kg pszenicy, czyli o 0,1 kg więcej niż przed miesiącem, ale o 1,2 kg mniej niż przed rokiem. Do relatywnie najdroższych nawozów należał superfosfat prosty o zawartości 20% P2O5 (równowartość 5,3 kg pszenicy) oraz saletrzak (4,5 kg).

Rynek środków ochrony roślin w dalszym ciągu jest stabilny. Pomimo sezonowego wzrostu popytu, średnie ceny wzrosły zaledwie o 0,2%. Preparaty grzybobójcze podrożały o 0,3%, chwastobójcze o 0,1%, natomiast ceny środków owadobójczych zmniejszyły się o 0,4%. W maju najbardziej podrożało ziarno zatrute fosforem cynku (o 3,0%) oraz Roundup (o 1,1%), a najbardziej obniżono cenę Zolone (o 2,0%) oraz Fusilade Forte (o 0,6%). O stabilizacji na rynku środków ochrony roślin świadczy bardzo niewielki spadek cen w ciągu ostatnich 12 miesięcy (o 0,1%). W najbliższych miesiącach spodziewany jest niewielki spadek popytu na środki ochrony roślin ze względu na mniejsze zużycie w sadownictwie, gdzie majowe przymrozki uszkodziły około 90% kwiatów i zawiązków owocowych.

Na rynku nośników energii przeważały obniżki cen, zmalał popyt na paliwa stałe. Średnie ceny nośników energii spadły o 0,1%. Nastąpiła sezonowa podwyżka cen benzyn (o 2,4%), a olej napędowy potaniał o 1,4%. W ciągu roku średnie ceny nośników energii spadły o 0,7%, przy tym najbardziej podrożał węgiel kamienny (o 7,2%), a najbardziej potaniał olej opałowy (o 9,1%). W najbliższych miesiącach spodziewane są niewielkie obniżki cen paliw stałych, jednocześnie nastąpi sezonowy wzrost cen benzyn i oleju napędowego.

Kolejny miesiąc utrzymuje się dynamiczny wzrost popytu na rynku materiałów budowlanych. Ceny w maju kolejny raz wzrosły o prawie 5%. Drastycznie podniesiono cenę cegły budowlanej (o 24,8%) oraz cementu (o 13,9%). Znacząco podrożały również płyty styropianowe (o 8,6%) oraz wapno (o 4,7%). Cena tynku Atlas pozostała na niezmiennym poziomie. W ciągu 12 miesięcy ceny w budownictwie wzrosły aż o 22,6%, w tym najbardziej podrożała cegła (o 100%). Dobra passa w budownictwie, która trwa od początku 2006 r., oraz planowany wzrost inwestycji w najbliższych latach z pewnością nie zahamują wzrostu cen materiałów budowlanych. W drugiej połowie roku spodziewać się można ustabilizowania cen

Powoli wzrastają obroty na rynku maszyn rolniczych. W maju dominowały podwyżki cen, które wzrosły średnio o 0,6%. Najbardziej podrożały siewniki zbożowe (o 2,3%) oraz pługi (o 1,5%). Potaniały agregaty uprawowe (o 2,2%). W ciągu roku maszyny rolnicze zdrożały o 5,2%. W najbliższych miesiącach spodziewane jest ożywienie na rynku maszyn rolniczych. Producenci liczą na wzrost popytu przez możliwość skorzystania przez rolników ze wsparcia w ramach programów pomocowych dla rolnictwa.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2006	XII 2006	V 2007	V 2007 IV 2007	V 2007 XII 2006	V 2007 V 2006	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	dt	70,12	69,88	76,68	100,9	109,7	109,4	4,48	8,50
Saletra amonowa 34%N	„	79,44	78,88	86,52	100,7	109,7	108,9	4,17	7,90
Mocznik 46%N	„	96,84	96,32	106,40	102,1	110,5	109,9	3,79	7,18
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	57,12	57,40	64,60	100,8	112,5	113,1	5,29	10,03
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	84,08	84,88	92,00	100,8	108,4	109,4	3,76	7,14
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	111,44	111,72	120,84	100,2	108,2	108,4	3,09	5,86
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	88,72	87,52	89,36	99,6	102,1	100,7	2,44	4,63
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	108,08	109,88	113,36	100,6	103,2	104,9	3,31	6,29
Nawóz trójskładnikowy z dodatkami mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	100,12	102,44	108,20	101,2	105,6	108,1	3,54	6,72
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	54,50	48,04	58,58	108,0	121,9	107,5	1,60	3,03

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2006	XII 2006	V 2007	V 2007 IV 2007	V 2007 XII 2006	V 2007 V 2006	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Zolone 350	1 l	59,66	58,96	56,22	98,0	95,4	94,2	9,20	17,46
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,23	43,46	43,71	100,3	100,6	101,1	7,16	13,57
Karate Zeon O50 CS	100 ml	20,11	20,33	20,03	99,8	98,5	99,6	3,28	6,22
Decis 2,5 EC	250 ml	24,70	25,03	25,48	100,4	101,8	103,2	4,17	7,91
Dithane M-45	1 kg	22,67	22,00	20,90	100,2	95,0	92,2	3,42	6,49
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,25	28,12	28,29	100,1	100,6	100,1	4,63	8,79
Bravo	1 l	42,78	42,70	42,58	99,9	99,7	99,5	6,97	13,22
Nimrod 250 EC	1 l	98,88	99,63	101,41	101,0	101,8	102,6	16,60	31,49
Roundup	1 l	23,26	23,48	23,99	101,1	102,2	103,1	3,93	7,45
Granstar	8 g	17,96	17,88	17,94	100,1	100,3	99,9	2,94	5,57
Fusilade Forte	1 l	112,99	113,70	111,94	99,4	98,5	99,1	18,32	34,76
Chwastox extra	1 l	14,38	14,50	14,41	100,1	99,4	100,2	2,36	4,48
Reglane 200 SL	1 l	77	76,67	76,03	99,9	99,2	98,7	12,45	23,61
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	19,82	19,92	20,73	103,0	104,1	104,6	3,39	6,44

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2006	XII 2006	V 2007	V 2007 IV 2007	V 2007 XII 2006	V 2007 V 2006	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	490,34	535,50	525,52	99,6	98,1	107,2	86,02	163,20
Koks opałowy	t	730,86	743,56	732,01	99,5	98,4	100,2	119,82	227,33
Benzyna „Euro Super” 95	l l	4,21	3,65	4,35	102,4	119,2	103,3	0,71	1,35
Olej napędowy	l l	3,93	3,67	3,65	98,6	99,5	92,9	0,60	1,13
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,64	2,48	2,40	99,2	96,8	90,9	0,39	0,75
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,97	2,09	1,84	99,5	88,0	93,4	0,30	0,57
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,34	11,36	11,43	100,1	100,6	100,8	1,87	3,55
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,91	20,83	20,99	100,2	100,8	100,4	3,44	6,52
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,82	11,00	11,14	100,5	101,3	103,0	1,82	3,46
Płyn do chłodziw „Pettygo”	l l	10,2	10,25	10,19	99,6	99,4	99,9	1,67	3,16
Energia elektryczna	10 kWh	4,24	4,24	4,24	100,0	100,0	100,0	0,69	1,32

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2006	XII 2006	V 2007	V 2007 IV 2007	V 2007 XII 2006	V 2007 V 2006	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	17,76	18,84	23,80	113,9	126,3	134,0	3,90	7,39
Wapno	1 t	417,21	425,48	465,01	104,7	109,3	111,5	76,12	144,41
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	133,30	165,21	195,26	108,6	118,2	146,5	31,96	60,64
Stal płaska (płaskownik)	1 t	2821,65	3111,52	3341,09	101,8	107,4	118,4	546,91	1037,61
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	9,66	11,28	11,69	101,1	103,6	121,0	1,91	3,63
Dwuteownik gruby	1 t	3128,08	3648,26	3874,82	100,6	106,2	123,9	634,28	1203,36
Błacha dachowa	1 m ²	28,03	30,59	33,04	102,3	108,0	117,9	5,41	10,26
Tynk „Atlas”	25 kg	44,30	45,07	46,14	100,0	102,4	104,2	7,55	14,33
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,78	1,46	124,8	187,2	200,0	0,24	0,45
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	707,23	697,57	705,41	100,5	101,1	99,7	115,47	219,07
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	535,01	546,04	582,85	102,2	106,7	108,9	95,41	181,01
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,79	26,06	27,12	101,7	104,1	105,2	4,44	8,42
Okno drewniane szklane	1 szt.	1214,01	1261,97	1330,64	102,2	105,4	109,6	217,82	413,24
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	1008,75	1086,30	1170,39	101,6	107,7	116,0	191,58	363,48

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2006	XII 2006	V 2007	V 2007 IV 2007	V 2007 XII 2006	V 2007 V 2006	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	364235,33	345169,38	355280,30	100,6	102,9	97,5	581,57	1103,36
Kombajn do ziemniaków	49810,74	50619,39	51993,36	101,0	102,7	104,4	85,11	161,47
Samochód Lublin	63769,94	63348,21	70034,52	101,3	110,6	109,8	114,64	217,50
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	17524,51	17690,48	18262,19	101,5	103,2	104,2	29,89	56,71
Siewnik zbożowy 25 redlic	13079,46	13424,38	13848,78	102,3	103,2	105,9	22,67	43,01
Ciągnik „Ursus” 5314	97801,69	98032,19	101899,20	100,2	103,9	104,2	166,80	316,46
Ciągnik 90 kW	152812,08	157462,37	160246,00	99,9	101,8	104,9	262,31	497,66
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	23501,82	23366	24916,05	101,4	106,6	106,0	40,79	77,38
Kopaczka elewatorowa	10161,84	10700,6	11084,10	100,4	103,6	109,1	18,14	34,42
Agregat uprawowy do siewnika	12564,5	12433,83	12891,60	100,7	103,7	102,6	21,10	40,04
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5922,27	6025,80	5657,09	100,2	93,9	95,5	9,26	17,57
Glebogryzarka	4638,21	4844,17	5207,00	101,4	107,5	112,3	8,52	16,17
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	33502,93	33844,82	34910,20	100,7	103,1	104,2	57,15	108,42
Opryskiwacz 300 l	2610,85	2639,74	2684,01	101,1	101,7	102,8	4,39	8,34
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4470,79	4677,96	4626,36	97,8	98,9	103,5	7,57	14,37
Rozsiewacz nawozów	1339,91	1391,45	1489,35	100,4	107,0	111,2	2,44	4,63
Sadzarka 2 rzędowa	2515,77	2637,25	3014,60	100,4	114,3	119,8	4,93	9,36
Pług 3 skibowy	3629,44	3603,16	3876,81	101,5	107,6	106,8	6,35	12,04
Kultywator 14-18 zębony	1410,01	1484,31	1516,96	100,6	102,2	107,6	2,48	4,71
Dojarka 2 konwie ^a	8129,02	8083,65	8061,17	100,0	99,7	99,2	13,20	0,82
Dojarka z rurociągiem ^a	46382,43	46262,43	49997,63	100,0	108,1	107,8	81,84	5,07
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17144,60	16785,81	16692,13	100,0	99,4	97,4	27,32	1,69

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Magdalena Talarek
Arkadiusz Zalewski

Rośnie popyt na usługi dla rolnictwa, na co duży wpływ ma wyraźna poprawa sytuacji dochodowej gospodarstw rolnych.

Liczba krów objętych oceną użytkowości mlecznej w maju 2007 r. wyniosła 526 tys. sztuk i wzrosła o 0,6% w porównaniu z miesiącem poprzednim, zmalała jednak o 2,5% wobec maja 2006 r. (tab. 1, rys. 1). Średnioroczna liczba krów ocenianych w 2006 r. wyniosła 520 tys., o 2,2% więcej niż w 2005 r. Stado krów w gospodarstwach stosujących ocenę w maju 2007 r. liczyło przeciętnie 30,6 sztuk, a w kwietniu 2007 r. 30,5 sztuk. Usługi oceniania krów upowszechnione są najbardziej w zachodnich i północno-zachodnich regionach Polski (rys. 5). Liczba krów inseminowanych w I kwartale 2007 r. wzrosła o blisko 48% w porównaniu do analogicznego okresu 2006 r. Udział krów inseminowanych wynosił 14,1% w I kwartale 2006 r., a rok później udział ten wzrósł do 21,5%.

Rozwija się sieć usługowa rolnictwa (rys. 2). W grudniu 2006 r. zarejestrowanych było 23,9 tys. przedsiębiorstw usług rolniczych, o 2,7% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (45,2%) i weterynaryjnych (33,9%). Mniej liczną grupę stanowiły zakłady usług zootechnicznych (12,6%) i naprawczych maszyn (8,4%). W ciągu roku liczba zakładów usług mechanizacyjnych wzrosła o 7%, placówek zootechnicznych o 2,1% i zakładów naprawczych o 3,5%, zaś liczba zakładów weterynaryjnych zmniejszyła się o 2,5%.

Ceny usług dla rolnictwa w maju 2007 r. wzrosły o 0,4% wobec miesiąca poprzedniego i o 3,7% wobec maja 2006 r. W maju 2007 r. wobec kwietnia ceny usług bezpośrednio rolniczych wzrosły o 0,7%, a usług pośrednio rolniczych o 0,3%. W grupie usług bezpośrednio rolniczych o 0,6% wzrosły ceny usług mechanizacyjnych, a o 0,3% usług w zakresie produkcji zwierzęcej (o 0,2% weterynaryjne i o 1,5% inseminacyjne). W grupie pośrednich usług dla rolnictwa o 1,0% spadły ceny usług ubezpieczeniowych, o 0,5% naprawczych, wzrosły nato-

miast ceny usług budowlano-remontowych (o 1,8%), młynarskich (o 0,1%) oraz transportowych (o 0,8%). Systematycznie maleją ceny usług bankowych, co wiąże się z relatywnie niskimi stopami procentowymi oraz rosnącą konkurencją o klienta. Ceny usług weterynaryjno-zootechnicznych były najwyższe w województwach południowych (śląskie, małopolskie i podkarpackie), a najniższe w województwach zachodnich i środkowych (zachodniopomorskie, lubuskie, dolnośląskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie i łódzkie (rys. 6).

Indeks zmian cen produktów rolnych i usług jest nadal niekorzystny. Indeks zmian cen 8 podstawowych produktów rolnych względem zmian cen 34 usług dla rolnictwa, który w marcu br. wynosił 100,5; w kwietniu obniżył się do 98,7, a w maju wzrósł do 98,9. Indeks zmian cen produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych wyniósł 96,4 (tab. 2). Wynika to ze spadku cen wszystkich produktów rolnych poza żywcem drobiu, mlekiem oraz żytem. Średni ważony spadek cen produktów rolnych wyniósł 0,75%, co oznacza dalszą obniżkę wobec kwietnia 2007 r.

Relacje cen produktów rolnych i usług zmieniały się. Na przykład orka pługiem za 1 godz. w maju 2007 r. odpowiadała cenie skupu 1,73; a w maju 2006 r. – 2,38 dt pszenicy, zaś koszt przewozu samochodem 10 ton cegły na odległość 20 km stanowił równowartość 39,15 kg żywca wieprzowego w maju 2007 r. i 35,29 kg rok wcześniej. W relacji do ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego droższa niż przed rokiem była również dzienna opłata prac murarskich (23,11 kg w maju 2007 r. i 19,93 kg rok wcześniej). Ceny unasiennienia sztucznej krowy oraz badania klinicznego krowy wyrażone w litrach mleka praktycznie nie zmieniły się w porównaniu z cenami z maja 2006 r. i wynosiły odpowiednio około 50 i 23 l mleka.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Liczba krów ocenianych tys.	Średnia l. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług naprawczych maszyn	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2004	I-XII		480	26,9	1 669	991	9 066	1 868	8 466	2 748
2005	I-XII		509	29,5	1697	1182	10 053	1 936	8 357	2 939
2006	I-XII		520	30,7	1684	1152	10 761	2 004	8 146	3 001
2006	V		539	31,6	x	x	x	x	x	x
	VI		520	30,9	467	332	10 506	1 978	8 173	3 045
	VII		520	30,9	x	x	x	x	x	x
	VIII		517	30,8	x	x	x	x	x	x
	IX		515	30,7	460	249	10 755	1 981	8 152	3 033
	X		512	30,6	x	x	x	x	x	x
	XI		510	30,5	x	x	x	x	x	x
	XII		509	30,4	361	270	10 761	2 004	8 146	3 001
	I		513	30,5	x	x	x	x	x	x
	II		515	30,4	x	x	x	x	x	x
	III		519	30,4	587	217	x	x	x	x
	2007	IV		523	30,5	x	x	x	x	x
V			526	30,6	x	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2007</u> <u>IV 2006</u>			99,6	99,3	x	x	x	x	x	x
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>			97,6	96,8	x	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa ^b	Produktów sprzedawanych i usług bezpośrednio rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa	
2004	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	106,7	105,6	104,1	116,3	107,6	
2005	I-XII		90,9	89,9	83,5	97,4	91,5	
2006	I-XII		103,7	100,9	109,0	91,0	105,6	
2006	V		100,4	100,1	100,5	100,0	100,5	
	VI		101,8	102,3	101,5	102,9	101,6	
	VII		98,8	99,1	95,8	103,0	98,7	
	VIII		100,7	103,7	98,8	99,1	101,9	
	IX		100,2	99,8	100,5	95,3	98,6	
	X		96,3	96,3	96,1	96,5	96,4	
	XI		102,6	102,7	107,7	96,2	102,6	
	XII		112,7	112,7	123,0	99,9	112,7	
	I		106,3	107,2	.	101,3	106,1	
	2007		II	103,5	104,1	.	104,1	103,4
			III	100,5	100,4	97,2	100,9	100,6
			IV	98,7	99,1	97,9	99,3	98,6
V			98,9	98,7	96,4	99,3	98,95	
<u>V 2007</u> <u>V 2006</u>				107,8	106,5	135,8	105,2	107,8

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

^b usługi dla rolnictwa dzielą się na usługi bezpośrednio rolnicze (w tym mechaniczne i weterynaryjno-zootechniczne) oraz pośrednie usługi dla rolnictwa (por. tab. 3)

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2004		2005		2006		% wobec poprzedniego okresu												V 2007		I-V 2007	
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	V 2006	I-V 2006			
																				%		
Wskaźnik zmian cen usług	104,0	104,2	103,7	100,2	99,9	99,8	100,2	100,3	100,1	100,1	100,0	100,1	100,7	100,4	100,5	100,6	100,4	103,7	104,0			
I. Usługi bezpośrednio rolnicze ^a	105,1	105,3	106,5	100,5	99,4	99,5	100,3	100,7	100,1	99,9	100,1	100,1	99,8	99,8	100,9	100,2	100,7	105,0	107,6			
1. mechanizacyjne	106,2	105,2	107,1	100,5	99,2	99,3	100,4	100,7	100,1	99,9	100,1	100,1	100,7	101,6	99,8	99,8	100,6	106,0	109,9			
a. uprawowe	107,9	107,0	106,9	100,5	100,0	100,0	100,3	100,0	99,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,3	100,3	100,3	107,7	117,4			
b. siewu-sadzenia	104,7	106,9	108,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,6	100,4	100,6	107,2	106,5			
c. chemizacyjne	109,3	103,9	106,2	101,0	99,8	100,3	100,0	100,3	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0	101,6	100,1	100,8	100,8	104,5	104,0			
d. zbioru plodów	106,0	104,2	107,5	100,0	98,8	98,7	100,5	101,4	100,1	100,0	100,0	100,0	99,4	99,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0			
2. usługi robocizny przy pracach polowych	104,5	101,6	101,6	101,0	99,0	100,0	98,9	100,7	98,8	99,5	100,0	100,0	100,0	102,3	102,3	102,7	111,7	114,7	100,0			
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	103,3	106,2	104,2	100,2	100,0	100,0	100,3	100,1	100,1	100,1	100,1	100,0	100,1	100,0	100,4	100,2	100,3	101,8	101,7			
a. weterynaryjne	101,4	105,2	106,1	100,4	100,0	100,0	100,5	99,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,5	99,7	100,4	100,1	100,2	100,9	101,1			
b. inseminacyjne	105,2	107,3	102,3	100,0	100,0	100,0	100,1	100,5	100,2	100,3	100,0	100,0	99,8	100,2	100,5	101,5	101,5	102,7	102,3			
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa ^a	103,2	103,5	101,8	100,1	100,1	99,9	100,1	100,1	100,0	100,0	100,1	100,1	100,8	100,5	100,4	100,7	100,3	103,3	102,7			
1. transportowe	103,1	102,2	96,8	100,0	100,4	100,1	100,4	100,3	100,5	100,3	100,0	100,0	101,0	100,3	100,2	100,9	100,8	105,0	103,8			
2. naprawcze	104,4	104,9	102,8	100,1	100,3	100,5	100,0	100,0	99,9	100,3	100,1	100,8	100,8	100,8	100,2	100,2	99,5	103,3	103,4			
3. budowlano-remontowe	101,7	105,4	103,4	100,5	100,0	99,6	100,2	100,1	100,1	100,0	100,3	100,3	101,0	100,8	100,7	101,0	101,8	105,9	104,3			
4. młynarskie ^b	104,0	103,1	101,3	100,1	100,9	100,6	100,6	100,2	100,0	99,3	100,0	100,6	100,6	100,2	100,6	101,1	100,1	103,9	103,5			
5. handlowe	103,1	100,7	103,6	99,9	99,7	99,8	99,9	100,1	100,2	100,0	100,1	100,7	100,7	100,1	100,4	100,1	100,0	101,1	101,6			
6. finansowe	102,6	102,8	100,7	99,7	99,9	99,8	100,1	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	100,7	100,4	100,4	100,8	99,3	101,0	100,3			
- ubezpieczeniowe	97,8	106,4	106,5	100,0	100,0	100,0	100,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	101,3	100,8	100,5	101,7	99,0	103,9	103,5			
- bankowe	107,9	95,6	89,1	99,1	99,6	99,4	99,5	99,8	99,6	99,7	99,7	99,7	99,4	99,4	100,1	99,1	99,8	95,4	93,9			
Wskaźnik inflacji	103,5	102,1	101,0	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	99,8	100,4	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	102,3	102,1			

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zbóż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2004		2005		2006		2007												V 2007		I-V 2007	
		I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	V 2007	I-V 2007			
																				V 2006	I-V 2006		
Orka plugiem	za 1 godz.	86,22	92,01	98,81	97,88	99,36	99,36	99,46	99,49	99,16						106,67	105,09	105,49	107,8	108,0			
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	71,17	76,51	82,08	82,65	81,50	81,64	81,67	81,75							87,75	88,24	88,60	107,2	106,7			
Opryskiwanie roślin	na obszarze 1 ha	59,65	61,75	63,68	63,63	63,94	64,08	64,08	64,35								65,34	65,53	103,0	103,8			
Rozsiew nawozów szt.	na obszarze 1 ha	61,02	63,69	68,58	68,55	68,54	69,23	69,21	69,63	69,63	69,63	69,63	69,63	69,63	69,72	69,53	72,38	72,88	106,3	104,7			
Zbiór zielonek siewczarnią	za 1 godz.	168,74	194,87	221,78	219,92	217,46	218,46	228,93	228,93									259,28	117,9				
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	221,59	228,03	230,86		232,33	229,80	230,52															
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	114,87	117,74	126,14		122,18	126,57	127,72	127,85														
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	41,80	43,70	44,38	45,28	44,82	44,83	44,66	44,59	44,38						48,57	49,26	50,58	111,7	112,6			
Srutowanie na paszę	100 kg żyta	8,25	8,62	8,59	8,51	8,70	8,70	8,70	8,70	8,70	8,70	8,70	8,74	8,78	8,80	8,88	9,02	9,02	106,0	105,5			
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	42,36	45,46	46,50	46,38	46,37	46,41	46,57	46,89	47,01	47,01	47,01	47,01	46,93	47,01	47,26	47,48	47,63	102,7	102,3			
Badanie klimatyczne krowy	1 szt.	19,84	20,87	22,15	22,21	22,21	22,21	22,32	22,27	22,28	22,28	22,28	22,28	22,39	22,32	22,46	22,52	22,63	101,9	102,1			
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odległ. 20 km	123,49	123,77	118,35	118,06	117,07	117,60	118,34	119,20	119,79	119,69	119,69	121,37	121,02	121,37	121,73	124,07	126,05	106,8	104,1			
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	11,00	11,75	12,51	12,36	12,36	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,67	12,67	12,67	102,5	101,7			
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	27,58	28,36	28,84	28,89	28,89	28,92	29,03	29,03	29,44	29,60	29,60	29,90	29,90	30,38	30,45	30,58	31,03	107,4	107,1			
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	61,86	65,12	66,90	66,65	66,63	66,88	67,15	67,32	67,88	68,13	68,52	68,98	68,98	69,61	70,50	71,54	74,40	111,6	107,5			
Oплата projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.	989,90	1040,89	1028,13	1047,45	1049,39	1022,54	1023,61	1026,60	1024,29	1025,76	1029,00	1043,41	1029,00	1043,41	1049,58	1055,55	1054,06	100,6	101,8			
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobe	30,26	31,64	31,29	31,51	31,08	31,23	31,30	31,13	31,13	31,13	31,13	31,13	31,97	31,64	31,71	31,92	31,45	99,8	101,1			
Oплата powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,57	26,04	27,69	27,75	27,64	27,49	27,50	27,55	27,50	27,61	27,62	27,76	27,76	27,59	27,65	27,68	27,63	99,6	99,3			
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	104,19	106,75	116,02	116,18	116,15	115,86	115,86	115,86	115,86	115,86	115,86	115,73	115,73	115,82	115,75	115,79	115,82	99,7	99,6			
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	573,35	658,09	697,91	694,31	694,48	695,96	710,79	710,75	711,58	712,43	727,45	741,73	743,18	750,45	755,50	755,50	755,50	108,8	108,6			
Odsetki kredytu krotkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	690,18	662,17	590,68	591,06	588,91	584,25	581,57	578,36	576,36	574,36	570,58	576,46	576,46	566,82	566,91	566,17	566,17	95,8	94,2			
Odsetki kredytu srednioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	5932	5699	5070	5274	5180	5127	5062	5023	5001	4980	4967	4950	4950	4950	4938	4818	4808	95,0	93,9			

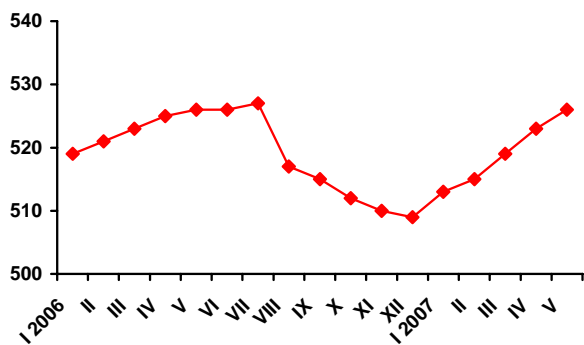
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

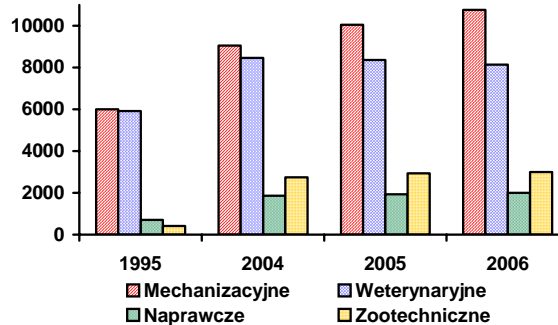
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2006												2007					V 2007 / V 2006		I-V 2007 / I-V 2006	
			2004		2005		2006		2006		2006		2006		2006		2007		V 2007 / V 2006		I-V 2007 / I-V 2006		
			I-XII	I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	%	%			
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,50	2,45	2,23	2,38	.	2,43	2,28	2,01	1,98	.	1,85	.	1,68	1,69	1,73	72,5	69,4				
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,24	2,04	1,85	2,01	.	2,00	1,88	1,65	1,62	.	.	.	1,38	1,42	1,45	72,1	68,5				
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,04	1,65	1,43	1,55	1,51	1,57	1,47	1,30	1,28	1,05	1,07	69,3	68,1				
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,06	1,70	1,54	1,67	1,64	1,68	1,59	1,40	1,38	1,30	1,30	1,22	1,10	1,08	1,17	71,5	65,3				
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	195,51	209,33	237,86	240,20	238,55	241,80	242,03	251,06	245,99	263,17	109,6	.				
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	3,86	6,08	5,20	.	.	5,69	5,28	4,67				
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,47	3,70	3,21	.	2,37	2,58	2,88	5,21	6,96				
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	dt pszenicy	0,73	1,16	1,00	1,10	1,07	1,10	1,02	0,90	0,89	.	0,83	.	0,77	0,79	0,83	75,1	72,4				
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	dt żyta	0,19	0,30	0,22	0,23	0,25	0,27	0,24	0,20	0,18	0,18	0,18	0,17	0,15	0,14	0,15	65,9	60,8				
Unasięnienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	49,08	48,83	49,87	50,66	50,98	51,60	51,59	51,31	50,38	47,80	49,70	47,80	48,70	48,37	48,26	95,4	98,6				
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	l mleka	22,99	22,42	23,76	24,26	24,42	24,70	24,73	24,43	23,93	22,65	23,55	22,65	23,23	22,97	22,89	94,7	98,3				
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	29,33	32,27	32,96	35,29	32,91	29,98	27,67	28,78	31,78	31,78	34,88	36,37	38,28	37,22	37,00	37,37	110,9	107,2			
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	dt pszenicy	0,19	0,31	0,28	0,30	0,29	0,31	0,29	0,26	0,25	0,22	0,24	0,22	0,20	0,19	0,20	0,21	68,9	63,4			
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,48	0,76	0,65	0,70	0,69	0,71	0,67	0,59	0,58	0,52	0,55	0,52	0,47	0,47	0,49	72,2	66,8				
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	kg żywca trzody	14,69	16,98	18,63	19,93	18,73	17,05	15,70	16,32	18,10	19,84	20,82	21,82	21,82	21,35	21,43	21,55	116,0	110,6			
Oплата projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	kg żywca trzody	235,13	271,38	286,34	313,14	294,98	260,70	239,35	248,95	273,67	298,23	311,66	325,45	319,98	317,94	327,35	104,5	104,8				
Wypożyczenie betoniarki 100 l	na 1 dobę	kg żywca trzody	7,19	8,25	8,71	9,42	8,86	7,92	7,30	7,59	8,30	9,06	9,46	10,11	9,70	9,64	9,61	103,7	104,0				
Oплата powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	6,07	6,79	7,71	8,30	7,77	7,01	6,43	6,68	7,33	8,04	8,39	8,78	8,46	8,40	8,34	103,4	102,2				
Składka ubezpiecz. OC ciagnika	1 rok	dt pszenicy	1,81	2,85	2,61	2,83	2,77	2,84	2,66	2,35	2,30	2,16	2,02	1,84	1,79	1,82	1,87	67,1	62,1				
Składka ubez. Autocasco ciagnika	1 rok	dt pszenicy	9,98	17,54	15,72	16,90	16,57	17,05	16,34	14,39	14,11	13,28	12,44	11,54	11,47	11,71	12,10	73,2	67,7				
Wartość odsetek kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	12,01	17,65	13,30	14,38	14,06	14,31	13,37	11,77	11,48	10,76	10,03	9,05	8,91	8,93	9,14	64,4	58,7				
Wartość odsetek kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	103,22	151,93	114,19	123,18	120,43	123,06	114,94	100,85	98,61	92,38	86,26	78,04	75,64	77,32	77,70	63,9	58,5				

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

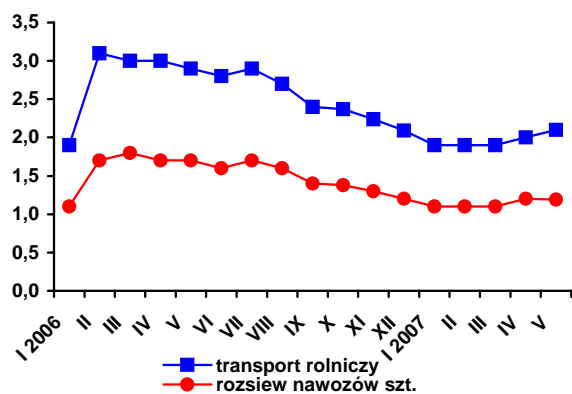
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

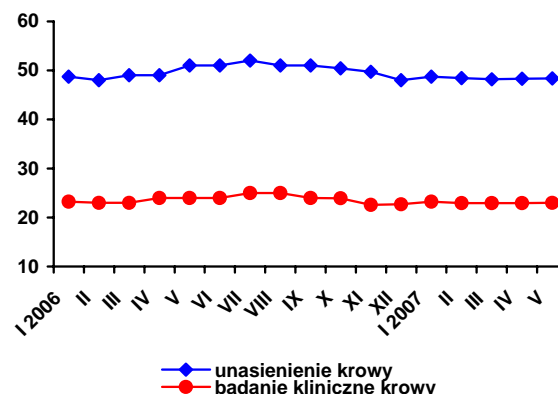
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

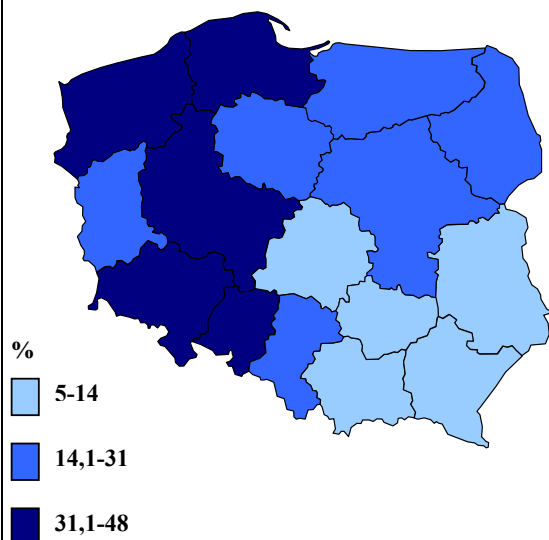
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

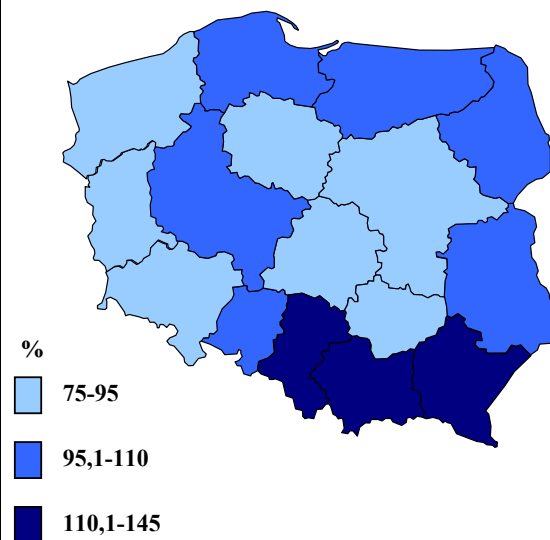
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w maju 2007 r. (w %)

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług weterynaryjno-zootechnicznych w I kwartale 2007 r. (Polska=100)

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.